Cofinanțat de Uniunea Europeană

Programul Regiunea Centru 2021-2027

PRIORITATEA 1:

O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ

OS 1.3: Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

OS 1.4: Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Acțiunea 1.4: Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă

Intervenția 1.4.3: Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
Autoritate de Management Programul Regiunea Centru
www.adrcentru.ro I E-mail: office@adrcentru.ro
Tel.: 0258-818616, Fax: 0258 – 818613, Str. Decebal, 11, 510093, Alba Iulia

Cuprins

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR 5
1.1. Preambul 5
1.2. Abrevieri 6
1.3. Glosar 7
2. ELEMENTE DE CONTEXT 10
2.1. Informații generale Program 10
2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific 10
2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile .. 14
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE 15
3.1. Tipul de apel 15
3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii) 15
3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte 15
3.4. Rata de cofinanțare 16
3.5. Zona/zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte 16
3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului 17
3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte 18
3.8. Indicatori 18
3.9. Rezultatele așteptate 22
3.10. Operațiune de importanță strategică 22
3.11. Investiții teritoriale integrate 22
3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității 23
3.13. Reguli privind ajutorul de stat 23
3.14. Reguli privind instrumentele financiare 26
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale 26
3.16. Principii orizontale 26
3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice 27
3.18. Caracterul durabil al proiectului 27
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea 27
3.20. Teme secundare 29
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri 29
4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE 31
4.1. Data deschiderii apelului de proiecte 31
4.2. Perioada de pregătire a proiectelor 31
4.3. Perioada de depunere a proiectelor 31
4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor 31

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE 32
5.1. Eligibilitatea solicitanților 32
5.2. Eligibilitatea activităților 41
5.3. Eligibilitatea cheltuielilor 45
5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect 55
5.5. Cuantumul cofinanțării acordate 55
5.6. Durata proiectului 55
5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului 56
6. INDICATORI DE ETAPĂ 62
7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE 64
7.1. Completarea formularului cererii 64
7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare 64
7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare 64
7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii 64
7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare 66
7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării 67
7.7. Renunțarea la cererea de finanțare 70
8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR 71
8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare 71
8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ 71
8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+) 72
8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară 72
8.5. Aplicarea pragului de calitate 75
8.6. Aplicarea pragului de excelență 75
8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare. 76
8.8. Contestații 76
8.9. Contractarea proiectelor 77
9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE 80
10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL 81
11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES 82
11.1. Rapoartele de progres 82
11.2. Vizitele de monitorizare 82
11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare 83
12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR 85
12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare 85
12.2. Mecanismul cererilor de plată 85
12.3. Mecanismul cererilor de rambursare 86
12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare 86

12.5. Vizitele la fața locului 86
13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI 88
13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului 88
13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii) 88
14. ANEXE 89

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Acest document reprezintă un îndrumar pentru pregătirea proiectelor şi completarea corectă a cererilor de finanțare de către potențialii solicitanți ai **Priorității 1. O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă/Acțiunii 1.4 Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă / Intervenției 1.4.3 Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI**, din cadrul Programului Regiunea (PR) Centru aferent perioadei de programare 2021-2027. Toate aspectele cuprinse în acest Ghid sunt obligatorii și pot fi interpretate în mod exclusiv de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de Autoritate de Management responsabilă de gestionarea și implementarea programului, cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile din prezentul document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor Priorității 1. O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă/ Acțiunea 1.4 Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă/**Intervenția 1.4.3 Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI**, din cadrul Programului Regiunea (PR) Centru aferent perioadei de programare 2021-2027.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare, să consultați periodic pagina de internet https://www.regiocentru.ro , pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul PR Centru aferent perioadei de programare 2021-2027.

Totodată, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare. În acest sens, solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele / informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, începând cu data deschiderii apelului, prin email, la adresa helpdesk@adrcentru.ro. Termenul de răspuns este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.
Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului https://www.regiocentru.ro/faq/

1.2. Abrevieri

A – Acțiune (ca parte a unei Priorități)
ACP – Autoritatea de Certificare și Plată
ADI – Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
ADI ITI MTF – Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Investiții Teritoriale Integrate Microregiunea Țara Făgărașului
ADI MTP – Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Moții, Țara de Piatră
ADR Centru – Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
AM PR Centru – Autoritatea de Management pentru Programul Regiunea Centru
BS – Bugetul de stat
CAEN – Clasificarea Activităților Economice din economia Națională
CE – Comisia Europeană
CECCAR – Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România
CF – Cererea de finanțare
DNSH – Do No Significant Harm („A nu prejudicia în mod semnificativ")
ENI – Echivalent normă întreagă
ETF – Evaluare tehnică și financiară
EUR – Euro
FEDR – Fondul European de Dezvoltare Regională
IMM – Întreprinderi mici și mijlocii, microîntreprinderi
INS – Institutul Național pentru Statistică
ITI – Investiții Teritoriale Integrate
ITI MTP – Investiții Teritoriale Integrate – Moții, Țara de Piatră
ITI MTF – Investiții Teritoriale Integrate – Microregiunea Țara Făgărașului
JOUE – Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
HG – Hotărâre de Guvern
MIPE – Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
MTR – Mid Term Review (revizuirea de la jumătatea perioadei de programare, prin care s-au alocat resurse suplimentare către ITI)
OCPI – Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară
ONU – Organizația Națiunilor Unite
ORC – Oficiul Registrului Comerțului
OS – Obiectiv specific
OUG – Ordonanța de urgență a Guvernului
PR Centru – Programul Regiunea Centru
P – Priorități (de investiție)
PSI – Prevenirea și stingerea incendiilor
REGES-ONLINE – Registrul General de Evidență a Salariaților – ONLINE
RDC – Regulament Dispoziții Comune [Regulamentul (UE) 2021/1060]
RIS3 – Strategia de specializare inteligentă
SG ITI – Structura de Guvernanță ITI
SIDU – Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană
STI – Strategii Teritoriale Integrate
SUERD – Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării
TFUE – Tratatul de funcționare a Uniunii Europene
TVA – Taxa pe valoare adăugată
UE – Uniunea Europeană

1.3. Glosar

Pentru consultarea definițiilor la nivel de program se va accesa lista disponibilă la următorul link https://www.regiocentru.ro/documente-utile/.

În sensul prezentului ghid, următorii termeni se definesc astfel:

1. **Active corporale** reprezintă următoarele categorii:
   i. construcții și instalații.
   ii. echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în subgrupa 2.1 "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)", subgrupa 2.2 "Aparate și instalații de măsurare, control și reglare", clasa 2.3.6 "Utilaje și instalații de transportat și ridicat", sau grupa 3 "Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale" enumerate în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare;
   iii. instalații și echipamente specifice pentru sprijinirea proceselor de producție ecologice și a utilizării eficiente a resurselor în întreprinderi;
   iv. obiecte de inventar cu o valoare unitară mai mare de 2.500 lei și de maximum 5.000 lei, strict necesare desfășurării activității de bază a proiectului și utilizate direct în procesul de producție/prestare de servicii.
2. **Active necorporale** – active care nu au o concretizare fizică sau financiară, precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
3. **Alocare ITI** – resursele financiare rezervate explicit pentru teritorii ITI în cadrul Programului Regiunea Centru (ex: 5 milioane Euro FEDR pentru competitivitatea IMM-urilor din cele 2 ITI vizate).
4. **Arii naturale protejate (inclusiv situri Natura 2000)** – Ariile naturale protejate reprezintă zone terestre, acvatice sau subterane care conțin elemente naturale valoroase – specii, habitate, peisaje, formațiuni geologice sau geomorfologice – și care sunt desemnate pentru conservarea biodiversității, menținerea proceselor ecologice și utilizarea durabilă a resurselor naturale. Acestea includ parcuri naționale și naturale, rezervații științifice și naturale, monumente ale naturii, peisaje protejate și situri de importanță comunitară (SCI) și de protecție specială avifaunistică (SPA), parte a rețelei europene Natura 2000, instituite conform OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. În Regiunea Centru, pe teritoriile ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră, acestea includ arii precum Munții Făgăraș, Poiana Narciselor de la Vad, Parcul Natural Apuseni, Cheile Râmețului și Scărița-Belioara, reprezentând resurse strategice pentru turism durabil și dezvoltare locală.
5. **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Microregiunea Țara Făgărașului** este o structură reprezentativă a autorităților locale din zona Țara Făgărașului, constituită inițial în baza Legii 215/2001 privind administrația publică locală și a Ordonanței Guvernului 26/2000 privind asociațiile și fundațiile, cu modificările și completările ulterioare și acționează în prezent ca o asociație a autorităților locale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare. Scopul asociației este crearea cadrului de cooperare între unitățile administrativ-teritoriale din zona Țara Făgărașului în vederea organizării, reglementării, finanțării, monitorizării și coordonării în comun a implementării Strategiei de Dezvoltare Durabilă Integrată a Microregiunii Țara Făgărașului și a Planului de Investiții aferent ITI.
6. **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Moții, Țara de Piatră** este o structură reprezentativă a autorităților locale din zona Țara Moților și acționează ca o asociație a autorităților locale, în baza prevederilor legale din OUG 57/2019. Asociația are ca scop crearea cadrului de cooperare între unitățile administrativ-teritoriale din zona Țara Moților, în vederea coordonării activităților de dezvoltare durabilă în următoarele domenii: infrastructură de transport, turistică și de agrement, turism, agricultură și creșterea animalelor, silvicultură, protecția mediului și biodiversitate,

promovarea culturii, artei și meșteșugurilor tradiționale, precum și promovarea zonei ca destinație turistică și de investiții

7. **Beneficiar** – IMM care primește ajutor în cadrul prezentului apel, în baza unui contract de finanțare încheiat cu AM PR Centru 2021-2027, din cadrul ADR Centru;
8. **Complementaritate ITI** – criteriu de eligibilitate care atestă faptul că proiectele finanțate în cadrul ITI sunt corelate cu obiectivele și prioritățile definite în strategiile teritoriale și contribuie la atingerea indicatorilor acestora, fără a se suprapune cu alte investiții finanțate din programe regionale sau naționale.
9. **Data acordării ajutorului** - data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, respectiv data semnării contractului de finanțare, indiferent de data la care ajutorul se plătește întreprinderii respective;
10. **Data plății ajutorului** – data la care beneficiarul intră efectiv în posesia ajutorului;
11. **Demararea investiției** – fie începerea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor;
12. **Digitalizare** – adoptarea de tehnologii utilizate de dispozitive și/sau sisteme electronice care permit sporirea funcționalității produselor, dezvoltarea de servicii online, modernizarea proceselor sau migrarea la modele de afaceri bazate pe dezintermedierea producției de bunuri și a prestării de servicii, generând în cele din urmă un impact transformator;
13. **Echivalent normă întreagă ENI** este definit ca raportul dintre orele de lucru efectiv lucrate împărțit la numărul total de ore lucrate convențional în aceeași perioadă de către o persoană sau un grup. Prin convenție, o persoană nu poate efectua mai mult de un ENI anual. Numărul de ore lucrate convențional este determinat pe baza normelor de muncă normative / statutare conform legislației naționale. O persoană cu normă întreagă va fi identificată cu referire la statutul său de angajare și tipul de contract (cu normă întreagă sau cu normă parțială).
14. **IMM** – întreprinderi așa cum sunt definite conform anexei nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014:
    a) **întreprindere mică** – întreprindere care are mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei total al bilanțului anual nu depășește 10 milioane euro;
    b) **întreprindere mijlocie** – întreprindere care are mai puțin de 250 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală nu depășește 50 milioane euro și/sau al cărei total al bilanțului anual nu depășește 43 milioane euro;
    c) **microîntreprindere** – întreprindere care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei total al bilanțului anual nu depășește 2 milioane euro.
15. **Intensitatea ajutorului** – valoarea brută a ajutorului exprimată ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor și a altor taxe. Cu toate acestea, taxa pe valoarea adăugată percepută pentru costurile sau cheltuielile eligibile, care este rambursabilă în temeiul legislației fiscale naționale aplicabile, nu este luată în considerare la calcularea intensității ajutorului și a costurilor eligibile. Costurile eligibile se susțin prin documente justificative clare, specifice și contemporane cu faptele;
16. **Investiții Teritoriale Integrate** – instrument al politicii de coeziune, reglementat prin art. 30 din Regulamentul (UE) 2021/1060, care permite implementarea integrată a strategiilor teritoriale în anumite zone, prin combinarea resurselor dintr-un program sau din mai multe programe operaționale, sub responsabilitatea structurilor de management desemnate.
17. **Investiții Teritoriale Integrate Microregiunea Țara Făgărașului** – mecanism financiar dedicat microregiunii Țara Făgărașului, bazat pe Strategia ITI MTF și pe planul de acțiune asociat.
18. **Investiții Teritoriale Integrate Moții, Țara de Piatră** – mecanism financiar dedicat microregiunii Moții, Țara de Piatră (componenta Alba, în Regiunea Centru), implementat pe baza Strategiei ITI MTP și a planului de acțiune aferent.
19. **Start-up** – din perspectiva prezentului ghid, reprezintă un IMM nou-înființat, constituit în baza Legii nr. 31/1990 sau a Legii nr. 1/2005, care înregistrează o vechime de maximum 3 ani la data

depunerii proiectului. O întreprindere nu este considerată nouă dacă se schimbă doar forma sa juridică.

20. **Situl Natura 2000** – o arie protejată ce face parte din rețeaua ecologică europeană Natura 2000, cu rol principal de protecție și conservare a speciilor și habitatelor de pe teritoriul Uniunii Europene.
21. **Parteneriat local ITI** – mecanism de colaborare între IMM-uri, autorități locale, ONG-uri, instituții educaționale și alte organizații relevante, promovat de strategiile ITI pentru a sprijini dezvoltarea integrată și coeziunea comunităților.
22. **Plan de Acțiune ITI** – document operațional care detaliază modul de implementare a Strategiei ITI, acțiunile finanțabile și indicatorii asumați.
23. **Proiectele cu lucrări** – acele tipuri de investiții care implică lucrări de construcții care necesită sau nu autorizație de construire eliberată de autoritățile competente;
24. **Proiectele fără lucrări** – investiții care includ doar dotări și/sau servicii fără lucrări de construcții.
25. **Protecția mediului** – orice acțiune menită să remedieze sau să prevină orice prejudiciu asupra mediului fizic sau a resurselor naturale rezultat din activitățile proprii ale unui beneficiar, să reducă riscul unor astfel de prejudicii sau să conducă la o utilizare mai eficientă a resurselor naturale, inclusiv măsuri de economisire a energiei și utilizarea de surse regenerabile de energie;
26. **Procese de producție ecologice** – orice formă de activitate, inclusiv procese de producție, sau servicii, precum și metode de gestionare și de derulare a activităților economice, care au ca rezultat sau au ca scop îmbunătățirea semnificativă a protecției mediului și reducerea semnificativă a efectelor poluării asupra mediului;
27. **Repartiția alocării ITI în Regiunea Centru** – distribuția resurselor dedicate între cele două ITI-uri (70% ITI Țara Făgărașului, 30% ITI Moții, Țara de Piatră).
28. **Reutilizare** – orice operațiune prin care produsele sau componentele care nu au devenit deșeuri sunt utilizate din nou în același scop pentru care au fost concepute;
29. **Pregătirea pentru reutilizare** – operațiunile de valorificare prin verificare, curățare sau reparare, prin care produsele sau componentele produselor care au devenit deșeuri sunt pregătite pentru a fi reutilizate fără nicio altă operațiune de pretratare;
30. **Reciclare** – orice operațiune de valorificare prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe pentru a-și îndeplini funcția lor inițială sau pentru alte scopuri. Aceasta include reprocesarea materialelor organice, dar nu include valorificarea energetică și reprocesarea în vederea folosirii materialelor drept combustibil sau pentru operațiunile de rambleiere;
31. **Pregătire pentru soluții inteligente** – capacitatea clădirilor (sau a unităților unei clădiri) de a-și adapta funcționarea la nevoile ocupantului, inclusiv optimizarea eficienței energetice și a performanței globale, și de a-și adapta funcționarea ca reacție la semnalele rețelei;
32. **Relocare** – transferul unei activități identice sau similare sau a unei părți a acesteia de la o unitate a uneia dintre părțile contractante la Acordul privind SEE (unitatea inițială) către unitatea unei alte părți contractante la Acordul privind SEE unde are loc investiția care beneficiază de ajutor (unitatea care beneficiază de ajutor). Există un transfer în cazul în care produsul sau serviciul de la unitatea inițială și de la unitatea care beneficiază de ajutor au cel puțin parțial aceleași scopuri, îndeplinesc cerințele sau necesitățile aceluiași tip de clienți și se pierd locuri de muncă în activități identice sau similare la una din unitățile inițiale ale beneficiarului din SEE.
33. **Solicitant** – IMM care depune o cerere de finanțare. Solicitanții ale căror cereri de finanțare sunt selectate pentru finanțare dobândesc calitatea de beneficiari;
34. **Strategie Teritorială Integrată (STI)** – document strategic elaborat la nivelul unui teritoriu ITI, care definește viziunea, prioritățile și obiectivele de dezvoltare locală, precum și măsurile concrete de intervenție;
35. **Teritoriu ITI** – aria geografică de implementare a unei Strategii Teritoriale Integrate, aprobată de Comisia Europeană și de autoritățile naționale, în care sunt eligibile proiecte în cadrul apelurilor ITI;
36. **Utilizarea eficientă a resurselor** – reducerea cantității de factori de producție necesari pentru producerea unei unități de producție sau înlocuirea factorilor de producție primari cu factori de producție secundari;

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Program

Programul Regiunea Centru (PR Centru) își propune continuarea viziunii strategice privind dezvoltarea regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile din PDR 2014-2020 implementate prin POR 2014-2020 și alte programe naționale.

Viziunea strategică a PR Centru 2021-2027, în concordanță cu viziunea strategică din PDR Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru este ca Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie o prioritate.

Informații suplimentare privind PR Centru pot fi consultate accesând http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/

2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

Obiectivul de politică 1	***O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale***

Una din nevoile majore ale IMM-urilor din Regiunea Centru este creșterea gradului de modernizare. IMM-urile sunt defavorizate față de companiile mari în ceea ce privește accesul la resurse pentru modernizare tehnologică și adoptarea de tehnologii avansate. Fără o susținere publică, nivelul de competitivitate al IMM-urilor regionale va fi erodat rapid prin adâncirea diferențelor tehnologice, ceea ce va afecta fundamental gradul de dezvoltare al regiunii.

De asemenea, în ceea ce privește IMM-urile, Raportul de țară din 2020 privind România identifică creșterea rapidă a costului cu forța de muncă drept o amenințare la adresa competitivității, la care se adaugă și lipsa îmbunătățirilor în ceea ce privește abilitățile forței de muncă, criza de talente și personal calificat afectând, în primul rând, IMM-urile. Conform Raportului de țară, firmele autohtone sunt, în medie, mai mici, mai puțin productive şi mai puțin inovative decât companiile mari, în majoritate cu capital străin. Firmele mici tind să investească mai puțin în noi tehnologii, chiar și în sectoarele knowledge intensive, utilizarea roboților, spre exemplu, fiind de 5 ori mai scăzută decât în firmele mari. Din 2010 până în 2019, productivitatea muncii din Regiunea Centru a crescut de la 28,67% la 42,08% din media UE (date EUROSTAT, PIB/total angajați), dar încă diferența față de media UE este semnificativă, ceea ce justifică impulsionarea creșterii competitivității pentru IMM-uri. În special în sectorul industrial, dar nu numai, adoptarea noilor tehnologii este, pentru IMM-uri, răspunsul optim la tensionarea pieței muncii din Regiune și singurul instrument cu care pot contracara absorbția forței de muncă din piață de către companiile mari, cu care nu pot concura în termeni de salarizare la aceeași intensitate a utilizării forței de muncă pe unitatea de produs. Prin orientarea acestui interes spre cele mai noi tehnologii efectul în economia regională se va maximiza.
Prin această acțiune se are în vedere sprijinirea intervențiilor ce își propun să contribuie la creșterea competitivității IMM-urilor din zonele ITI din Regiunea Centru (OS1.3) cu susținerea achiziției de competențe prin accesarea de programe de instruire specifice pentru personalul implicat în operaționalizarea investiției finanțate prin proiect (OS 1.4). De asemenea, este susținută investiția în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor, ca parte a proiectelor de investiții.

Acțiunile propuse pe ITI sunt rezultatul unei analize a strategiilor și portofoliului de proiecte aferente celor două ITI. Din analiza efectuată a rezultat că este necesară sprijinirea mediului privat dar și

valorificarea resurselor locale în vederea dezvoltării zonei și ocupării forței de muncă. Investițiile propuse sunt complementare cu alte investiții propuse prin PDD, PEO, PIDS și PNRR de la nivel național.

OS 1.3	***Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive***

În cadrul OS 1.3, Acțiunea 1.4 Creșterea IMM-urilor prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă, pornește de la premisa că suprimarea susținerii investițiilor, în special în tehnologie, pentru IMM-uri poate determina o pierdere semnificativă de competitivitate. În ultimii 10 ani, conform rapoartelor RIS, investițiile IMM-urilor regionale în echipamente și tehnologii sau achiziția de patente și licențe au scăzut de la 116,18 % la 36,42% față de media UE din 2011. Această evoluție este corelată cu scăderea de la 108,4% la 27,14%, în aceeași perioadă, a veniturilor din vânzarea de produse noi pentru piață sau pentru firmă. În lipsa unei intervenții, tendința de scădere se va menține, cu impact semnificativ în special asupra IMM-urilor, defavorizate față de companiile mari în ceea ce priveste accesul la resurse, în special financiare, pentru modernizare tehnologică. Fără o susținere publică, nivelul de competitivitate al IMM-urilor regionale va fi erodat accelerat prin adâncirea diferențelor tehnologice, ceea ce va afecta nivelul de dezvoltare al regiunii.

În contextul evaluării la mijlocul perioadei, ținând cont de recomandarea Raportului de analiză aferent evaluării de a modifica PR Centru în sensul utilizării unei părți a cuantumului de flexibilitate aferent OP 1, OS 1.1 pentru a răspunde mai bine recomandărilor de țară prioritare și la obiectivele incluse în Acordul de parteneriat, s-a decis introducerea în cadrul Programului a unor alocări dedicate ITI de la nivel regional: ITI Microregiunea Țara Făgărașului, ITI Moții, Țara de Piatră (jud. Alba).

OS 1.4	***Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat***

Acest obiectiv specific se regăsește în Prioritatea 1 O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, prin intervenții complementare și are rolul de a genera valoare adăugată pentru proiectele finanțate în principal prin OS 1.3 Complementaritatea este prevăzută să valorifice, în primul rând, investiția în active ca vector de catalizare a achiziției de cunoaștere, accentuând componenta soft a transferului de cunoaștere care se realizează odată cu transferul de tehnologie. Solicitanții au posibilitatea de a prevedea în proiect activități de instruire specifică a angajaților care își desfășoară activitatea în cadrul IMM-lui și care să vizeze dezvoltarea competențelor și abilităților în domeniul/domeniile de activitate vizat/e de proiect. În special în ce privește OS 1.3, componenta de instruire specializată susținută prin OS 1.4 complementar investițiilor este necesară pentru a facilita accesul la cele mai noi tehnologii și a răspunde lipsei de competențe atât în interiorul organizațiilor cât și în piață.

Prioritatea 1	***O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă***

Prioritatea 1 se implementează în cadrul **Obiectivului de Politica 1 al UE, O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale** ce își propune valorificarea potențialului inovativ existent în domeniile RIS3, prin sprijinirea structurilor de CDI și TT care să permită inovarea și transferul de tehnologie către firme, susținerea întregului ciclu de inovare la nivel de întreprindere și modernizarea industrială la nivelul IMM-urilor coroborat cu susținerea structurilor de sprijinire a afacerilor. FEDR oferă sprijin pentru investiții productive în IMM-uri, în sensul de investiții în active fixe corporale și necorporale pentru producerea de

bunuri și servicii, contribuind, astfel, la creșterea brută de capital și la crearea și menținerea locurilor de muncă.

Acțiunea 1.4	***Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă***

Intervenția 1.4.3	***Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI***

Scopul acestei intervenții este susținerea antreprenoriatului în cele două ITI menționate din Regiunea Centru prin creșterea competitivității economice și sprijinirea IMM-urilor, inclusiv microîntreprinderi și start-up-uri, care promovează și dezvoltă economia locală și utilizarea eficientă a resurselor locale. Se oferă sprijin pentru investiții productive în active fixe corporale și necorporale pentru producerea de bunuri și servicii precum si instruire necesară pentru operaționalizarea investițiilor.

Obiectivul specific al acestui apel este de a finanța investițiile în active corporale și necorporale, în vederea creșterii productivității și a capacității de producție și prestare de servicii, pentru a crește gradul de competitivitate al IMM-urilor, inclusiv start-up-urilor din localitățile din cele 2 ITI din Regiunea Centru - **ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră (jud. Alba).**

Un alt obiectiv specific este orientat spre susținerea achiziției de competențe prin accesarea de programe de instruire specifice pentru personalul implicat în operaționalizarea investiției finanțate prin proiect.

Acțiunile propuse pe ITI sunt rezultatul unei analize a strategiilor aferente celor două ITI. Din analiză a rezultat că este necesară sprijinirea mediului privat, dar și valorificarea resurselor locale în vederea dezvoltării zonei și ocupării forței de muncă. Investițiile propuse sunt complementare cu alte investiții propuse prin PDD, PEO, PIDS, PNRR de la nivel național.

Investițiile efectuate în cadrul acestei intervenții vor putea susține economia circulară prin îmbunătățirea proceselor de producție, implementarea tehnologiilor ecologice pentru reducerea emisiilor de dioxid de carbon, reziliență și adaptare la schimbările climatice, utilizarea eficientă a resurselor și a surplusurilor sau materialelor secundare rezultate din ciclul operațional și prin proiectarea de produse sustenabile care sunt obținute cu un consum mai redus de energie, cu o durata de viață mai îndelungată, care pot fi reparate și generează mai puține deșeuri.

Intervenția are ca scop **dezvoltarea și consolidarea antreprenoriatului** în cele două teritorii ITI din Regiunea Centru prin sprijinirea **întreprinderilor mici și mijlocii, microîntreprinderilor și start-up-urilor** care își desfășoară activitatea sau urmează să își desfășoare activitatea în aceste zone.

Se urmărește **creșterea competitivității economice** și **utilizarea sustenabilă a resurselor locale**, prin finanțarea investițiilor productive în active corporale și necorporale, precum și a activităților de instruire necesare implementării și operării investițiilor.

Intervenția se adresează celor două teritorii ITI din Regiunea Centru, iar alocarea fondurilor se face **proporțional cu populația acestora**:

- 70% din alocare pentru **ITI Microregiunea Țara Făgărașului** – județele Brașov și Sibiu
- 30% din alocare pentru **ITI Moții, Țara de Piatră** (componenta județul Alba)

Domeniile de activitate propuse pentru finanțare au fost selectate de autoritățile responsabile cu implementarea strategiilor ITI și sunt în concordanță cu strategiile teritoriale integrate, elaborate în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 1060/2021, art. 29, implementate de către structurile de management responsabile, cu implicarea partenerilor relevanți de la nivel local și teritorial.

În procesul de selectare a proiectelor, AM PR Centru va verifica proiectele, asigurându-se de: respectarea tuturor criteriilor (conformitate, eligibilitate și calitate) prevăzute în ghidul solicitantului, încadrarea în alocarea financiară aferentă fiecărui ITI, precum și contribuția proiectului la implementarea strategiei ITI și complementaritatea acestuia cu alte proiecte din cadrul strategiei, aspecte care vor rezulta din Avizul emis de ADI ITI aferentă teritoriului în care se implementează proiectul.

Intervenția 1.4.3 Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI se derulează prin următoarele coduri de intervenție, care vor fi luate în considerare la raportarea cheltuielilor efectuate:

021 – „Dezvoltarea comercială și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive” care are ca obiectiv sprijinirea creșterii competitivității și consolidării capacității de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii, prin realizarea de investiții productive care contribuie la modernizarea, extinderea și internaționalizarea activităților economice

023 - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenoriat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare

075 – „Sprijinirea proceselor de producție ecologice și a utilizării eficiente a resurselor în IMM-uri”, care asigură finanțarea proiectelor destinate consolidării mediului antreprenorial și creșterii competitivității economice. Prin aceste coduri se susțin investițiile productive pentru modernizarea și extinderea activităților IMM-urilor, precum și implementarea de tehnologii și procese ecologice menite să îmbunătățească eficiența utilizării resurselor și să contribuie la dezvoltarea durabilă a economiei regionale.

Finanțarea IMM-urilor în teritoriile ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră se fundamentează pe necesitatea consolidării economiei locale, evidențiată în mod explicit în strategiile teritoriale.

În Microregiunea Țara Făgărașului, analiza strategică relevă disparități între mediul urban și rural, existența unor zone defavorizate și o structură economică dominată de activități precum agricultura, silvicultura, industria prelucrătoare și serviciile, alături de un patrimoniu natural și cultural valoros, insuficient valorificat. Constrângerile identificate includ capitalizarea redusă a IMM-urilor, nivelul scăzut de digitalizare și inovare, dificultățile în atragerea forței de muncă și conectivitatea slabă între localități. Strategia stabilește ca priorități creșterea competitivității economice, modernizarea capacităților de producție, adoptarea tehnologiilor avansate, dezvoltarea inovării și îmbunătățirea conectivității și serviciilor publice, IMM-urile fiind vizate în mod direct prin intervenții orientate spre dezvoltare, inovare, digitalizare și completarea investițiilor private.

Pentru Moții, Țara de Piatră, strategia descrie un teritoriu predominant rural și montan, cu resurse naturale diversificate, dar confruntat cu degradare socio-economică, migratie, îmbătrânirea populației, dependență de agricultură de subzistență și exploatarea lemnului brut. IMM-urile se confruntă cu niveluri reduse de capitalizare, tehnologizare și competitivitate, iar infrastructura și conectivitatea sunt insuficient dezvoltate. Strategia stabilește ca direcții prioritare diversificarea economiei rurale, creșterea valorii adăugate prin prelucrarea resurselor locale, susținerea inovării, adoptarea tehnologiilor digitale, dezvoltarea ecosystemelor antreprenoriale și consolidarea rolului IMM-urilor în lanțurile economice locale. Finanțarea se concentrează pe dezvoltarea investițiilor productive, sprijinirea specializării inteligente, adoptarea tehnologiilor moderne și consolidarea activităților economice cu potențial de creștere și sustenabilitate.

În ambele teritorii, strategiile fundamentează necesitatea sprijinirii IMM-urilor prin identificarea atât a potențialului economic insuficient exploatat (resurse naturale, culturale, turistice, oportunități de inovare), cât și a constrângerilor structurale (economic, social, demografic, tehnologic). Elementele pozitive includ diversitatea resurselor locale, oportunitățile de dezvoltare în turism, agro-alimentar,

industrii prelucrătoare și activități creative, precum și disponibilitatea instrumentelor financiare pentru modernizare și inovare. Limitările evidențiate în strategii se referă la productivitatea redusă, infrastructura deficitară, fragmentarea economică, nivelul scăzut de digitalizare, dependența de activități tradiționale și presiunea demografică. Din perspectiva dezvoltării teritoriale integrate, sprijinirea IMM-urilor reprezintă un mecanism esențial pentru reducerea disparităților, creșterea rezilienței economice, impulsionarea inovării și crearea unui mediu propice pentru investiții durabile, în conformitate cu obiectivele stabilite în strategiile ITI.

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

Prezentul ghid a fost întocmit în conformitate cu legislația națională și comunitară aplicabilă, prevederile acestuia nefiind de natură să prejudicieze normele legale.

Lista orientativă a actelor normative naționale și comunitare aplicabile poate fi consultată la adresa https://www.regiocentru.ro/documente-utile/.

Acțiunile susținute prin prezentul apel de proiecte contribuie la implementarea următoarelor documente strategice:

- Strategia de Dezvoltare a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „ITI Microregiunea Țara Făgărașului”, document strategic elaborat pentru implementarea mecanismului Investiții Teritoriale Integrate (ITI) în cadrul Regiunii Centru.
- Strategia de dezvoltare a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „ITI Moții, Țara de Piatră”, document strategic elaborat pentru implementarea mecanismului Investiții Teritoriale Integrate (ITI) în zona Munților Apuseni.
- Strategia privind Tranziția Industrială în România, documentul de poziție fiind disponibil la https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/plan_tranz_industriala_rev2-iun-2021.pdf.
- COM(2020) 98 final – Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Un nou Plan de acțiune privind economia circulară pentru o Europă mai curată și mai competitivă.
- C(2022) 481 final – Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie.
- Cadrul Național Metodologic pentru definirea și implementarea ITI – România, prima ediție, februarie 2014 – document de referință pentru implementarea mecanismului Investiții Teritoriale Integrate.
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 877/2018.
- Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC), elaborat de Ministerul Energiei și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, document strategic național pentru perioada 2021–2030.
- Fișă de orientare preliminară pentru ofițerii de birou: Investiția Teritorială Integrată (ITI) – Versiunea 3 – 28/01/2014, elaborată de Comisia Europeană, în special de Direcția Generală pentru Politică Regională și Urbană (DG REGIO). https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/guidance/guidance_iti.pdf
- Regulamentul (UE) 2021/1060, art. 29 – Strategii teritoriale integrate.

Solicitantul/Beneficiarul are obligația de a asigura furnizarea către AM a următoarelor categorii de date privind utilizarea fondurilor: prenumele, numele și data nașterii beneficiarului real/beneficiarilor reali

al/ai destinatarului fondurilor sau al contractantului, astfel cum este definit la art. 3 alin. (6) din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1. Tipul de apel

Apelul de proiecte este de tip competitiv cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.

Proiectele pot fi depuse exclusiv în perioada menționată în subsecțiunea 4.3 a prezentului document, în cadrul celor două apeluri distincte lansate în sistemul MYSMIS, corespunzătoare celor două teritorii ITI din Regiunea Centru, în limita alocării financiare aferente pentru fiecare ITI. Prezentul ghid și schema de ajutor de minimis sunt unice pentru Intervenția 1.4.3.
Pot intra în etapa de contractare proiectele care se încadrează în alocarea financiară aferentă ITI-ului respectiv, care în urma evaluării tehnice și financiare au obținut un punctaj de minim 65 de puncte și nu au fost notate cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare).

3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

În cadrul Intervenției 1.4.3 sprijinul se va acorda sub formă de grant.

3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară corespunzătoare acestor apeluri este de **7.647.059 euro,** din care sprijin **FEDR 5.000.000 euro** și **2.647.059 euro** finanțare de la bugetul de stat.

Distribuția fondurilor pentru cele 2 ITI **din Regiunea Centru** se realizează proportional, în funcție de populație (70% din alocare pe ITI Microregiunea Țara Făgărașului și 30% pentru ITI Moții, Țara de Piatră):

- **70%** din alocare pentru **ITI Microregiunea Țara Făgărașului – 5.352.941 euro**;
- **30%** din alocare pentru **ITI Moții, Țara de Piatră** (componenta județului Alba) – **2.294.118 euro.**

Cursul valutar la care se va calcula încadrarea în alocarea financiară a apelului de proiecte este cursul inforeuro valabil în luna lansării apelului de proiecte, respectiv cursul lunii septembrie 2026, 1 euro = 5,2584 lei.

În conformitate cu prevederile OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, data lansării apelului de proiecte este data de la care solicitanții pot depune cereri de finanțare în cadrul apelului de proiecte deschis în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către autoritatea de management.

Contractarea proiectelor depuse în cadrul acestei intervenții se realizează în limita fondurilor disponibile.

În cadrul prezentului apel de proiecte, există posibilitatea supracontractării conform OUG nr. 133/2021 – art. 15, alin. 1, lit. b) si art. 5, alin 2 al HG nr. 829/2022, în funcție de disponibilitatea fondurilor, pe baza instrucțiunilor emise de AM PR Centru.

3.4. Rata de cofinanțare

Contribuția solicitantului la finanțarea investiției trebuie să fie de minimum 10% din valoarea eligibilă a investiției, iar contribuția PR Centru la finanțarea unei investiții este de maximum 90% din valoarea eligibilă a investiției, în limita plafonului ajutorului de minimis.

3.5. Zona/zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Acțiunea 1.4 – Intervenția 1.4.3 Creșterea competitivității IMM din cadrul ITI se adresează celor două ITI de pe teritoriul Regiunii Centru: ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră, în mediul urban și rural. Pentru ITI Moții, Țara de Piatră, teritoriul vizat este doar cel aferent județului Alba, teritoriu care se află în Regiunea Centru.

Zona vizată de prezentul apel de proiecte este situată în Regiunea Centru, România, și cuprinde localitățile care fac parte din teritoriul ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră, din județele Alba, Brașov și Sibiu, din mediul urban și rural.

Prezentul apel de proiecte se adresează exclusiv teritoriilor aferente celor două Investiții Teritoriale Integrate (ITI) din **Regiunea Centru**:

- **Microregiunea Țara Făgărașului**, care cuprinde **unități administrativ-teritoriale situate în județele Brașov și Sibiu**.
  Din județul Brașov sunt incluse următoarele UAT-uri: Municipiul Făgăraș, Orașul Victoria și comunele Beclean, Cincu, Comăna, Drăguș, Hârseni, Lisa, Jibert, Mândra, Părău, Recea, Șercaia, Șinca, Șinca Nouă, Sâmbăta de Sus, Șoarș, Ticușu, Ucea, Viștea și Voila.
  Din județul Sibiu sunt cuprinse următoarele UAT-uri: orașele Avrig și Tălmaciu și comunele Arpașu de Jos, Boița, Brădeni, Bruiu, Cârța, Cârțișoara, Porumbacu de Jos, Racovița, Roșia, Șelimbăr și Turnu Roșu.
- **Moții, Țara de Piatră**, localizată în județul Alba, care include orașele Abrud, Baia de Arieș, Câmpeni și Zlatna, precum și comunele montane ale Munților Apuseni: Albac, Almașu Mare, Arieșeni, Avram Iancu, Bistra, Bucium, Ciuruleasa, Gârda de Sus, Horea, Întregalde, Lupșa, Meteș, Mogoș, Ocoliș, Poiana Vadului, Ponor, Poșaga, Râmeț, Sălciua, Scărișoara, Sohodol, Vadu Moților, Vidra și Roșia Montană.

Este important de subliniat că, deși **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ITI Moții, Țara de Piatră** cuprinde în ansamblu UAT-uri din cinci județe (Alba, Arad, Bihor, Cluj și Hunedoara), prezentul apel finanțează **exclusiv investițiile realizate în unitățile administrativ-teritoriale aferente Regiunii Centru, respectiv cele din județul Alba**. Teritoriile ITI situate în regiunile Nord-Vest și Vest nu fac obiectul prezentului apel și nu sunt eligibile în cadrul Programului Regiunea Centru 2021–2027.

Dacă pe parcursul derulării apelului de proiecte au loc modificări ale statutului Asociației în ceea ce privește membrii acesteia, care parcurg procedurile legale de înscriere și înregistrare în Registrul asociațiilor și fundațiilor, teritoriul aferent UAT-urilor noilor membrii este eligibil ca zonă vizată a proiectului de la data Înscrierii judecătorești a modificării. Extinderea operează de drept în cadrul secțiunilor prezentului Ghid.

3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Prin prezentul apel se sprijină acțiuni destinate creșterii competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) localizate în teritoriile ITI din Regiunea Centru – ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră (componenta aferentă județului Alba) – în vederea stimulării dezvoltării mediului antreprenorial local, modernizării capacităților de producție și valorificării durabile a resurselor specifice fiecărui teritoriu.
Scopul acestei intervenții este susținerea antreprenoriatului din ITI din Regiunea Centru prin creșterea competitivității economice și sprijinirea IMM-urilor, inclusiv a microîntreprinderilor și start-up-urilor, care promovează și dezvoltă economia locală și utilizarea eficientă a resurselor locale, contribuind astfel la creșterea rezilienței mediului de afaceri local.
Prezenta intervenție își propune să finanțeze dezvoltarea capacităților tehnologice, ceea ce va conduce la o îmbunătățire semnificativă a capacităților tehnice, industriale sau organizaționale de a gestiona dezvoltarea de produse sau servicii, în concordanță cu obiectivele strategiilor teritoriale ITI. Un alt obiectiv îl reprezintă susținerea achiziției de competențe prin accesarea unor programe de instruire specifice pentru personalul implicat în operaționalizarea investiției finanțate prin proiect.

Sunt eligibile acțiunile și investițiile care contribuie la dezvoltarea și modernizarea activităților economice ale IMM-urilor, respectiv:

1. Construcția, extinderea și/sau modernizarea spațiilor de producție sau de prestare a serviciilor, destinate activităților economice eligibile ale IMM-urilor;
2. Dotarea cu echipamente, utilaje, tehnologii, instalații, inclusiv tehnologii digitale și inovative, precum și achiziția de active necorporale, în vederea îmbunătățirii capacităților tehnice și operaționale ale IMM-urilor;
3. Integrarea de noi tehnologii în procesele de producție și de prestare a serviciilor, inclusiv soluții digitale, automatizări și aplicații informatice pentru gestiune, comerț electronic sau marketing (echipamente IT, soluții ERP, CRM, IoT, automatizări etc.);
4. Adoptarea proceselor de producție ecologice și a modelelor bazate pe eficiență în utilizarea resurselor, reducerea consumului de energie, apă și materii prime, precum și integrarea principiilor economiei circulare;
5. Activități de instruire a personalului implicat în operarea echipamentelor și tehnologiilor finanțate, prin mecanismul de cost simplificat – „Barem standard de cost unitar pentru instruire”;
6. Activități complementare investiției, precum:
    - certificarea produselor, proceselor, serviciilor sau sistemelor de management;
    - servicii de consultanță, proiectare și asistență tehnică pentru pregătirea și implementarea proiectului;
    - promovarea produselor și serviciilor rezultate din proiect;
    - participarea la târguri și expoziții ;
    - activități de publicitate și informare conform cerințelor de vizibilitate;
    - audit financiar extern al proiectului, dacă este cazul;
    - servicii de dezvoltare comercială, branding și internaționalizare.

Proiectele finanțate în cadrul prezentului apel trebuie să contribuie la implementarea Strategiei Teritoriale Integrate aferente teritoriului ITI în care se realizează investiția, prin încadrarea în obiectivele, prioritățile și intervențiile prevăzute de aceasta. Proiectele trebuie, de asemenea, să respecte caracterul integrat al mecanismului ITI, prin corelarea investiției cu nevoile și prioritățile de dezvoltare ale teritoriului și prin contribuția la dezvoltarea integrată a acestuia. Respectarea acestor cerințe este dovedită prin Avizul de conformitate emis de ADI ITI competentă și este justificată în cererea de finanțare și în planul de afaceri.
Proiectele propuse trebuie să fie în deplină concordanță cu:

- **obiectivele Programului Regiunea Centru 2021–2027**, Prioritatea 1 – *O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă*;
- **strategiile teritoriale integrate** ale celor două ITI menționate;

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Principalul grup țintă este reprezentat de întreprinderile din cele două teritorii ITI din Regiunea Centru – IMM-uri, inclusiv întreprinderi nou-înființate și/sau start-up-uri. Grupul țintă include, de asemenea, antreprenorii și viitorii antreprenori, precum și alte categorii de persoane și actori locali identificați în strategiile ITI, asupra cărora investițiile finanțate produc efecte directe sau indirecte.

Grupuri țintă:

- **Întreprinderile** (micro, mici și mijlocii, inclusiv start-up-uri și întreprinderi nou înființate) care desfășoară activități economice încadrate în domeniile de activitate eligibile (coduri CAEN) prevăzute în ghidul specific apelului, în concordanță cu strategiile teritoriale ITI respective;
- **Antreprenorii locali și viitorii antreprenori**, susținuți pentru înființarea și dezvoltarea de întreprinderi inovative și sustenabile;
- **Tinerii și absolvenții**, prin crearea de noi oportunități de angajare și calificare, stimulând totodată spiritul antreprenorial și reducerea migrației;
- **Forța de muncă locală calificată**, beneficiară a investițiilor în tehnologii moderne și instruire, adaptată cerințelor economiei digitale și verzi;
- **Producătorii locali, meșteșugarii și antreprenorii din sectoare tradiționale**, care contribuie la valorificarea resurselor endogene, a patrimoniului cultural și natural;
- **Comunitățile locale**, prin efectele pozitive ale investițiilor asupra economiei, ocupării forței de muncă și coeziunii sociale.

3.8. Indicatori

3.8.1. Indicatori de realizare

Indicatorii de realizare sunt indicatori de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției. Indicatorii de realizare sunt monitorizați la nivel de program și la nivel de proiect. În cazul prezentului apel, indicatorii de realizare vizați sunt:

- **Indicatori de program:** Sunt indicatorii care au fost incluși în program, justificați în cadrul de performanță al PR Centru și care servesc la cuantificarea rezultatelor Programului.

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin	Număr întreprinderi	0	152
RCO 02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi	0	67
RCO 101	Întreprinderi care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și pentru antreprenoriat	Număr întreprinderi	0	22

- **Indicatori de proiect**

Pentru monitorizarea efectelor sprijinului primit prin Prioritatea 1. O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă/ Acțiunea 1.4 - Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă/ Intervenția 1.4.3 Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI din PR Centru, la nivelul fiecărui proiect vor fi evidențiați următorii indicatori:

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă
RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin	Număr întreprinderi	0	1
RCO 02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi	0	1
RCO 101	Întreprinderi care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și pentru antreprenoriat	Număr întreprinderi	0	≤ 1

3.8.2. Indicatori de rezultat

Indicatori de rezultat sunt indicatori de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite. În cazul prezentului apel, indicatorii de rezultat vizați sunt:

- **Indicatori de program:** Sunt indicatorii care au fost incluși în program, justificați în cadrul de performanță al PR Centru și care servesc la cuantificarea rezultatelor Programului.

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCR 01	Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin	Număr de angajați cu normă întreagă echivalent anual (ENI)	≥ 1	
RCR 17	Întreprinderi noi aflate încă pe piață	Număr întreprinderi	0	
RCR 19	Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută	Număr întreprinderi	0	
RCR 98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	Număr angajați	0	

- **Indicatori de proiect**

Pentru monitorizarea efectelor sprijinului primit prin Prioritatea 1. O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă/ Acțiunea 1.4 - Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă/ Intervenția 1.4.3 Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI din PR Centru, la nivelul fiecărui proiect vor fi evidențiați următorii indicatori:

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă
RCR 01	Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin	Număr de angajați cu	≥ 0	Nr. de locuri de muncă nou

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă
		normă întreagă echivalent anual (ENI)		create prin proiect ≥ 0
RCR 17	Întreprinderi noi aflate încă pe piață	Număr întreprinderi	0	≤ 1
RCR 19	Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută	Număr întreprinderi	0	≤ 1
RCR 98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	Număr angajați	0	Număr de angajați care finalizează programe de formare a competențelor ≥ 0

Indicatorii de proiect trebuie să contribuie la îndeplinirea indicatorilor de program pentru Programul Regiunea Centru 2021-2027. Fiecare proiect va selecta, în mod obligatoriu, indicatorul RCO 01 și RCO 02. Valoarea care va fi înscrisă la acești indicatori este ”1”

- În cazul în care proiectele prevăd activități privind instruirea angajaților, vor fi selectați și indicatorii RCO 101 (unde valoarea țintă este 1) și RCR 98 (unde valoarea țintă este egală cu numărul de persoane care este prevăzut să finalizeze instruiri sau activități pentru dezvoltarea competențelor sau abilităților cu sprijin din proiect).

Proiectele prevăd înființarea de noi locuri de muncă, astfel va fi selectat și indicatorul RCR 01 (valoarea țintă fiind egală cu numărul de noi locuri de muncă care vor fi create prin proiect în entitatea sprijinită).

- În cazul în care, prin proiect, este asumat ca obiectiv creșterea cifrei de afaceri, va fi selectat și indicatorul RCR 19 (unde valoarea țintă este 1)

ATENȚIE! Se va avea în vedere contribuția la atingerea țintei de program, prin creșterea valorii de referință pentru cel puțin unul din indicatorii RCR 01, RCR 17, RCR 19 a cărui îndeplinire va face obiectul monitorizării pe perioada de implementare și durabilitate a proiectului.

Informații despre indicatorii de realizare și rezultat

Indicatori de realizare

- RCO 01 – Măsurarea indicatorului se realizează la finalizarea investiției susținute
- RCO 02 – Măsurarea indicatorului se realizează la finalizarea investiției susținute
- RCO 101 – Indicatorul se măsoară după finalizarea activități de instruire.

Indicatori de rezultat

- RCR 01 – indicatorul se măsoară la finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul, ca diferență față de ENI-urile anuale completate înainte de începerea proiectului. Se ia în considerare numărul de locuri de muncă exprimate în echivalenți medii cu normă întreagă (ENI), creați în linia de activitate susținută de proiect. Noile posturi trebuie să fie ocupate și pot fi cu normă întreagă, cu normă parțială sau sezoniere. Pozițiile vacante nu sunt luate în considerare. Indicatorul este calculat ca diferența dintre ENI-urile anuale completate înainte de începerea proiectului și la un an după finalizarea proiectului. ENI anual este definit ca raportul dintre orele de lucru efectiv lucrate pe parcursul unui an calendaristic împărțit la numărul total de ore lucrate

convențional în aceeași perioadă de către o persoană sau un grup. Prin convenție, o persoană nu poate efectua mai mult de un ENI anual. Pentru calculul ENI anual se folosește numărul de ore de lucru normative/ statutare pe an în România de 40 ore/ săptămână timp de 52 săptămâni. În calculul ENI se iau în calcul zilele lucrate și zilele de concediu legal (toate tipurile de concediu plătit la care dă dreptul legislația în vigoare), dar nu se iau în calcul zilele de concediu fără plată, zile în care se consideră raportul de muncă suspendat. Calculul se efectuează atât pentru angajații cu normă întreagă, cât și pentru salariatul cu normă parțială. Orele suplimentare efectuate de persoanele angajate cu normă întreagă nu se contabilizează pentru raportarea indicatorului, deoarece o persoană nu poate efectua mai mult de un ENI anual. Pentru persoanele angajate cu normă parțială efectuarea de ore suplimentare este interzisă de Codul Muncii, art. 105, pentru contractele de muncă cu timp parțial. **Formula: ENI anual= Σ număr ore lucrate în entitatea sprijinită în timpul unui an (incluzând și 8h pentru fiecare zi de concediu legal dacă este cazul) / (52 săptămâni* 40 ore/săptămână).**
Determinarea valorii ENI anual/FTE anual aferente anului anterior semnării contractului de finanțare, determinarea valorii ENI anual/FTE anual aferente anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul și verificarea valorii realizate a indicatorului RCR01 se realizează în cadrul unui singur raport de expertiză contabilă extrajudiciară, întocmit de un expert contabil/societate de expertiză contabilă și prezentat la finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul.

Conținutul, documentele analizate, metodologia de verificare și concluziile raportului sunt prevăzute în Anexa 18 – Raport de expertiză contabilă extrajudiciară la prezentul Ghid.

ATENȚIE! Deși raportul de expertiză contabilă extrajudiciară prevăzut în Anexa 18 se prezintă la finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul, solicitantul trebuie să aibă în vedere, **încă de la momentul depunerii cererii de finanțare**, indicatorul RCR01 și obligațiile privind ocuparea forței de muncă asumate prin proiect și să analizeze situația existentă în vederea stabilirii valorilor și țintelor asumate prin cererea de finanțare.
Solicitantul/beneficiarul va asigura păstrarea documentelor, evidențelor și informațiilor necesare determinării ulterioare a valorilor ENI anual/FTE anual și verificării indicatorului RCR01, inclusiv a documentelor aferente **anului anterior semnării contractului de finanțare**, astfel încât acestea să poată fi puse la dispoziția expertului contabil la momentul întocmirii raportului prevăzut în Anexa 18. Documentele și evidențele necesare efectuării verificărilor sunt cele prevăzute în Anexa 18, precum și, după caz, orice alte documente și explicații solicitate de expertul contabil pentru fundamentarea concluziilor raportului.

- RCR 17 - Întreprinderi noi aflate încă pe piață (nr.) – Numărul de întreprinderi noi susținute care sunt încă active în piață la cel puțin un an de la finalizarea sprijinului. O întreprindere este considerată nouă dacă nu a existat cu cel mult trei ani înainte de demararea proiectului. O întreprindere nu poate fi considerată nouă dacă doar și-a schimbat forma de organizare. Acest indicator acoperă, de asemenea, spin-off-urile. Acest indicator se măsoară la sfârșitul anului fiscal următor celui în care acțiunea finanțată este realizată.
- RCR 19 – Indicatorul se măsoară la finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul. Indicatorul numără întreprinderile pentru care cifra de afaceri anuală pentru anul fiscal următor anului în care este finalizat proiectul este cel puțin egală cu cifra de afaceri din anul anterior anului în care a fost demarat proiectul. Pentru firmele care nu au avut cifră de afaceri sau a căror cifră de afaceri a scăzut înainte de demararea proiectului, rata de creștere a cifrei de afaceri aferentă anului fiscal ce urmează anului de finalizare a proiectului trebuie să fie de minim 2%, față de anul anterior. Cifra de afaceri a întreprinderii include sumele facturate de întreprindere în timpul perioadei de referință (un an) și corespunde cu vânzările de bunuri și servicii pe piață, la terțe părți.

- RCR 98 – Valoarea realizată se măsoară începând cu momentul finalizării activității pentru dezvoltarea de competențe pentru cel puțin un angajat din cadrul întreprinderii sprijinite, până la finalizarea proiectului. Tipurile de abilități includ următoarele:
  - Abilități tehnice: abilități de rezolvare a problemelor, design, operare, reproiectare și întreținere a echipamentelor sau structurilor tehnologice, abilități IT profesionale
  - Abilități de management: abilități în legătură cu planificarea afacerilor, conformare la reguli și norme de calitate, planificarea resurselor umane, alocarea de resurse
  - Abilități antreprenoriale: abilități specifice pentru start-up-uri precum managementul riscului, gândire strategică, abilități de relaționare, abilități de adaptare la provocări și cerințe multiple
  - Abilități ”verzi”: abilități specifice pentru modificarea produselor, serviciilor sau operațiunilor determinate de schimbările climatice, cerințe sau reguli
  - Alte abilități în afara celor descrise mai sus.

NOTĂ: Nu se acceptă identificarea și cuantificarea, în cadrul cererii de finanțare, a altor indicatori în afara celor menționați în cadrul acestei secțiuni.

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)

Nu este cazul.

3.9. Rezultatele așteptate

Prin acest apel de proiecte, PR Centru urmărește îndeplinirea unuia sau mai multor dintre următoarele rezultate, în funcție de specificul proiectului:

- Dezvoltarea activității economice a IMM-urilor care beneficiază de finanțare;
- Crearea de locuri de muncă în entitățile care beneficiază de sprijin;
- Întreprinderi noi susținute care sunt încă active în piață la cel puțin un an de la finalizarea sprijinului;
- Angajați care finalizează programe de formare a competențelor.

Implementarea fiecărui proiect finanțat trebuie să conducă la obținerea unor rezultate măsurabile, directe și verificabile, în concordanță cu tipurile de investiții propuse și cu obiectivele Strategiilor Teritoriale Integrate aferente celor două ITI.

3.10. Operațiune de importanță strategică

Nu este cazul.

3.11. Investiții teritoriale integrate

Investițiile Teritoriale Integrate (ITI) reprezintă un mecanism al politicii de coeziune, reglementat prin art. 30 din Regulamentul (UE) 2021/1060, utilizat pentru implementarea strategiilor teritoriale prevăzute la art. 29 din același regulament. Mecanismul permite implementarea integrată a strategiilor teritoriale, prin investiții care beneficiază de sprijin din unul sau mai multe fonduri, din partea mai multor programe sau din partea mai multor priorități din cadrul aceluiași program. În Regiunea Centru sunt vizate două astfel de mecanisme – ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră – fiecare având o strategie proprie și un plan de acțiune aferent. Prezentul apel este finanțat în baza Programului Regiunea Centru 2021–2027 și se adresează exclusiv teritoriilor acoperite de cele două ITI, sprijinind proiecte ale IMM-urilor care contribuie la atingerea obiectivelor și țintelor definite în strategiile teritoriale, cu respectarea cadrului de eligibilitate și a priorităților PR Centru.

Domeniile de activitate eligibile pentru finanțare au fost selectate de autoritățile responsabile cu implementarea strategiilor ITI și sunt în concordanță cu strategiile teritoriale integrate, elaborate în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 1060/2021, art. 29, implementate de către structurile de management responsabile, cu implicarea partenerilor relevanți de la nivel local și teritorial. Codurile CAEN aferente fiecărei zone ITI sunt cuprinse în Anexa 3 la prezentul Ghid.

În procesul de selectare a proiectelor, AM PR Centru va verifica proiectele, asigurându-se de: respectarea tuturor criteriilor (conformitate, eligibilitate și calitate) prevăzute în ghidul solicitantului, încadrarea în alocarea financiară aferentă fiecărui ITI, precum și contribuția proiectului la implementarea strategiei ITI și complementaritatea acestuia cu alte proiecte din cadrul strategiei, aspecte care vor rezulta din Avizul de conformitate emis de ADI ITI aferentă teritoriului în care se implementează proiectul.

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

În cadrul prezentului apel de proiecte se aplică schema de ajutor de minimis aprobată prin Dispoziția Directorului General al ADR Centru nr. 419/14.09.2026, disponibilă la adresa: https://www.regiocentru.ro/scheme-de-ajutor-de-stat-si-minimis/.

În conformitate cu prevederile articolului 107 alin. (1) din Tratatul privind Funcţionarea Uniunii Europene, (TFUE) este considerat ajutor de stat incompatibil cu Piaţa internă a Uniunii Europene, orice măsură de sprijin a unui stat membru care îndeplinește cumulativ următoarele patru condiții:

- ✓ să fie acordată de către stat sau de către unitățile administrative teritoriale, din resurse de stat sau resurse ale unităților admnistrativ-teritoriale, ori de alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale indiferent de formă;
- ✓ să fie selectivă;
- ✓ să asigure un avantaj operatorului economic;
- ✓ să distorsioneze ori să amenințe să distorsioneze concurența sau să afecteze comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene.

Ajutorul de minimis

Utilizarea fondurilor publice (inclusiv a fondurilor europene) pentru a sprijini o întreprindere, acordându-i astfel un avantaj în detrimentul altor entități (concurente pe piață), poate constitui ajutor de stat. În conformitate cu normele europene, unele ajutoare de stat sunt ilegale tocmai pentru că ele sunt de natură să distorsioneze concurența pe piața comună.

Regula de minimis a fost introdusă pentru exceptarea de la obligația de notificare a ajutoarelor de o valoare mică. Astfel, valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi unice nu trebuie să depășească 300.000 euro în nicio perioadă de 3 ani. Perioada de 3 ani care trebuie luată în considerare în sensul Regulamentului (UE) 2023/2831 se evaluează în mod continuu. Pentru fiecare nou ajutor de minimis acordat, trebuie luată în considerare valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate în ultimii 3 ani. AM PR Centru verifică încadrarea în plafonul de minimis atât la data depunerii cererii de finanțare, cât și la data acordării ajutorului. Pentru respectarea regulilor de cumul, solicitantul ajutorului de minimis va prezenta o declarație pe propria răspundere, în care va menționa informațiile referitoare la orice alt ajutor de minimis primit în ultimii 3 ani, până la depunerea cererii de finanțare, la nivelul întreprinderii unice. Respectiva declarație va fi actualizată înainte de încheierea actului de acordare a ajutorului.

Toate ajutoarele de minimis acordate în baza acestei scheme iau forma finanțării nerambursabile și se supun Regulamentului (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (Regulamentul de minimis), cu modificările și completările ulterioare.

Valoarea ajutorului

Valoarea maximă a ajutorului, în regim de minimis, ce poate fi acordată unei întreprinderi unice (a se vedea mai jos), din fonduri publice, pe o perioadă de 3 ani este de 300.000 de euro, echivalent în lei, la cursul de schimb InforEuro valabil la data acordării ajutorului.

Dacă, pe lângă domeniul de activitate în care se realizează investiția propusă prin cererea de finanțare, întreprinderea solicitantă desfășoară activități și în alte domenii (clase CAEN), dintre care unele sunt excluse din aria de aplicare a Regulamentului de minimis și/sau a Schemei de ajutor de minimis aplicabile acestui apel, atunci acestei întreprinderi i se poate aplica plafonul de 300.000 euro doar cu condiția prezentării documentelor justificative care atestă separarea evidenței contabile acestor activități sau distincția între costuri, și cu condiția ca, de finanțarea primită, să nu beneficieze în activitățile desfășurate în domeniile excluse. Acest aspect este inclus în Declarația unică, depusă odată cu cererea de finanțare.

Întreprinderea unică

În sensul Regulamentului de minimis, întreprinderea unică reprezintă un grup de întreprinderi legate.
Plafonul de minimis (300.000 euro) se aplică întreprinderii unice, adică grupului de întreprinderi legate (din care întreprinderea solicitantă face parte), și nu fiecărei întreprinderi în parte.
Întreprinderea unică include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

a. întreprinderea deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
b. întreprinderea are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
c. întreprinderea are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din actul constitutiv sau din statutul acesteia;
d. întreprinderea care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Astfel, dacă întreprinderile A și B sunt legate (spre exemplu, A deține peste 50% din părțile sociale ale lui B), atunci A și B împreună vor putea beneficia de 300.000 euro (nu fiecare în parte de câte 300.000 euro).

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile la care se face referire la punctele a-d, sunt considerate la rândul lor întreprinderi unice. Astfel, dacă întreprinderea A este legată cu întreprinderea B, iar B este, la rândul ei, legată de întreprinderea C, atunci toate cele 3 întreprinderi constituie o întreprindere unică și împreună vor putea beneficia de 300.000 euro (nu fiecare în parte de câte 300.000 euro).

La identificarea întreprinderii unice, se vor avea în vedere doar întreprinderi legate înregistrate pe teritoriul aceluiași stat membru UE. Astfel, chiar dacă întreprinderea A (înregistrată în România) este deținută în proporție de 60% de întreprinderea B (înregistrată în afara României), cele două întreprinderi nu sunt considerate o întreprindere unică.
Totuși, legătura dintre A și B trebuie luată în calcul la încadrarea solicitantului în categoria IMM-urilor – a se vedea secțiunea 5.1 ”Eligibilitatea solicitanților și partenerilor”.

La identificarea întreprinderii unice, se vor avea în vedere doar legăturile stabilite între solicitant și alte întreprinderi indiferent de forma de organizare, respectiv orice entități care desfășoară activitate economică. Astfel, dacă întreprinderea A este deținută în proporție de 55% de o persoană fizică autorizată (PFA), atunci A și PFA formează o întreprindere unică.

Cumulul ajutoarelor

Ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu prezentul Ghid pot fi cumulate cu ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/2832 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general, în limita plafonului stabilit în regulamentul respectiv. Ajutoarele de minimis acordate în condițiile prezentei scheme pot fi cumulate cu ajutoare de minimis acordate în conformitate cu Regulamentele (UE) nr. 1408/2013 și (UE) nr. 717/2014 ale Comisiei în limita plafonului relevant.

Plafonul de minimis (300.000 euro) se va reduce cu toate ajutoarele în regim de minimis, cumulate, de care a beneficiat întreprinderea unică pe parcursul ultimilor 3 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare.
Astfel, se vor cumula următoarele ajutoare de minimis:

- primite de întreprinderea solicitantă,
- primite de toate celelalte întreprinderi cu care întreprinderea solicitantă formează întreprinderea unică (grupul de întreprinderi legate).

Dacă solicitantul este o întreprindere înființată ca urmare a fuzionării prin contopire a două sau mai multor întreprinderi, se vor cumula toate ajutoarele de minimis primite, în perioada celor 3 ani , de fiecare din întreprinderile care au fuzionat. Același principiu se aplică în cazul unei întreprinderi care a fuzionat cu alte întreprinderi, prin absorbirea acestora.

În cazul divizării unei întreprinderi, ajutorul de minimis primit înainte de divizare se va aloca / atribui acelei întreprinderi care a beneficiat / beneficiază de el, aceasta fiind, în principiu, cea care a preluat activitatea (activitățile) pentru care a fost acordat ajutorul de minimis. Dacă această alocare nu poate fi făcută, ajutorul de minimis va fi atribuit în mod proporțional în funcție de valoarea contabilă a capitalurilor proprii a noilor întreprinderi, la data divizării.
Cumularea ajutoarelor primite în regim de minimis se face indiferent de:

- Sursa ajutoarelor (e.g. buget de stat, buget local, fonduri europene)
- Forma ajutoarelor (e.g. finanțare nerambursabilă, scutiri de la plata unor taxe, garanții, facilități privind creditele primite, dobânzi subvenționate, garanții bancare)

Solicitantul va completa și semna Declarația privind ajutoarele de stat și de minimis primite de întreprinderea unică în ultimii 3 ani (Anexa 11), pe propria răspundere, în care va menționa informațiile referitoare la ajutoarele de minimis primite în ultimii 3 ani, până la depunerea cererii de finanțare, respectiv încheierea contractului de finanțare.

Dacă valoarea în euro a unui ajutor de minimis ori modalitatea de determinare a acesteia sunt specificate în actul de acordare (e.g. contract de finanțare, acord de principiu), atunci această valoare va fi dedusă din plafonul de minimis. În caz contrar, pentru determinarea valorii în euro a ajutorului primit, se va utiliza rata de schimb InforEuro valabilă în luna acordării ajutorului (i.e. luna emiterii/semnării actului de acordare a ajutorului).

Ajutoarele de minimis nu se cumulează cu ajutoarele de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoarele de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare prin capital de risc dacă un astfel de cumul ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile

specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptată de Comisie. Ajutoarele de minimis care nu se acordă pentru sau nu sunt legate de costuri eligibile specifice pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii sau al unei decizii adoptate de Comisie.

În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare de minimis, s-ar depăși plafonul maxim menționat mai sus, întreprinderea poate beneficia, dacă solicită acest lucru, de ajutor de minimis în cadrul prezentului apel doar pentru acea fracțiune din ajutor care, cumulată cu restul ajutoarelor de minimis primite anterior, nu depășește acest plafon[1].

Pentru calculul plafonului de minimis, în conformitate cu art. 3 alin. 2[2] din Regulamentul (UE) 2023/2831, se cumulează doar ajutoarele de minimis acordate unei întreprinderi unice, pe teritoriul României.

Ajutorul de minimis nu poate fi acordat unui beneficiar care a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare. De asemenea, acesta se angajează că nu va face acest lucru pentru o perioadă de până la doi ani după finalizarea investiției pentru care se solicită ajutorul. Această prevedere se aplică la nivel de ”grup”;

Data acordării ajutorului de minimis

Ajutoarele de minimis se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de aceste ajutoare este conferit întreprinderii în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

Data acordării ajutorului este data la care intră în vigoare contractul de finanțare aferent proiectului propus prin cererea de finanțare, indiferent de momentul efectuării plăților/ rambursărilor efective.

În etapa de implementare, contractorii cu care beneficiarii vor încheia contracte de achiziţie vor fi selectați doar pe baza unor proceduri competitive, transparente, necondiționate și nediscriminatorii, în condiţiile legii, incidenţa ajutorului de stat fiind astfel exclusă de la nivelul prestatorului/furnizorului/executantului.

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul.

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Nu este cazul.

3.16. Principii orizontale

Respectarea principiilor orizontale menționate la nivelul Acordului de Parteneriat și Programului Regiunea Centru se va realiza pe toată perioada de elaborare, implementare și durabilitate a proiectelor.

[1] A se vedea Decizia CJUE în cauza C-608/19, pronunțată la 28.10.2020 - „Trimitere preliminară – Ajutoare de stat – Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 – Articolul 3 – Ajutor de minimis – Articolul 6 – Monitorizare – Întreprinderi care depășesc plafonul de minimis din cauza cumulului cu ajutoare obținute anterior – Posibilitatea de a alege între reducerea unui ajutor anterior sau renunțarea la acesta pentru a respecta plafonul de minimis”, accesibilă la adresa web: https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=233007&pageIndex=0&doclang=RO&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2603115

[2] Valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate per stat membru unei întreprinderi unice nu trebuie să depășească 300 000 EUR în nicio perioadă de 3 ani. .

Proiectele care includ măsuri suplimentare cadrului legal în vigoare, vor fi punctate în grila de evaluare tehnică și financiară.

Pentru stabilirea abordării optime a respectării acestor principii, se vor avea în vedere, fără a se limita la, actele normative naționale și comunitare prevăzute în Lista cuprinzând legislația orientativă aplicabilă, disponibilă pe site-ul https://www.regiocentru.ro/documente-utile/.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

Proiectele finanțate vor avea în vedere, pe toată perioada de implementare a proiectului, respectarea obligațiilor prevăzute în PR Centru pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm" (DNSH) așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile. In acest sens, solicitantul va descrie la secțiunea relevantă din cererea de finanțare și anexele sale, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse (dacă este cazul), precum și modul de respectare a principiilor DNSH in implementarea proiectelor. Pentru analiza modului în care principiul DNSH este respectat, solicitantul de finanțare va avea în vedere metodologia disponibila la adresa https://www.regiocentru.ro/documente-utile/ privind abordarea principiului DNSH în Programul Regiunea Centru. Solicitantul va avea în vedere respectarea principiului DNSH inclusiv la întocmirea documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție.

Totodată, în faza de evaluare se va verifica dacă proiectele propuse respecta principiul DNSH prin parcurgerea și completarea unei liste de verificare DNSH (conform modelului prezentat în Metodologie).

Imunizarea infrastructurii finanțate la schimbări climatice, respectiv adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor nocive asupra mediului și rezistența în fața dezastrelor, va fi avută în vedere atât în etapa de elaborare, cât și pe durata implementării proiectelor, precum și în etapa de exploatare și întreținere a investițiilor, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii și standardul serviciilor cu abordarea adecvată a riscurilor climatice. Pe durata exploatării, infrastructura creată va fi eficient monitorizată si din perspectiva evenimentelor climatice. In acest sens, proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special: Raportul de mediu pentru PR Centru 2021-2027 si Analiza privind evaluarea principiului DNSH în PR CENTRU 2021-2027 https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/.

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Obiectivele de mediu și climă reprezintă obiective transversale care definesc strategia și intervențiile PR Centru, urmărind sustenabilitatea ecologică, respectiv considerentele legate de mediu definite la nivel european. Se vor încuraja proiecte care susțin dezvoltarea durabilă și care aleg opțiunile de implementare care contribuie la îmbunătățirea performanței de mediu, la dezvoltarea unei economii moderne durabile, competitive și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

În implementarea PR Centru, precum și în etapele de elaborare și implementare a proiectelor, se va asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a UE, a Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu dizabilități și a actelor normative relevante

europene și naționale, nefiind eligibile pentru finanțare proiectele care contravin principiilor orizontale din art. 9 al RDC.

Egalitatea de gen, accesibilitatea, incluziunea și nediscriminarea pe bază de rasă, origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, sunt urmărite în toate etapele de elaborare, evaluare, implementare a proiectelor și vor reprezenta condiții obligatorii de îndeplinit pentru accesarea fondurilor europene.

Proiectele finanțate vor avea în vedere necesitatea eliminării inegalităților și promovarea egalității de șanse între femei și bărbați, precum și combaterea discriminării pe bază de sex, rasă sau origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală și aplicarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale legislative în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor. Nu sunt susținute acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune. Intervențiile sprijinite prin fonduri vor ține cont de principiile și domeniile prioritare promovate prin Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, urmărindu-se ca rezultatele proiectelor finanțate prin această intervenție să permită accesul persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate și nediscriminare.

În acest sens, în ceea ce privește eligibilitatea proiectului și a activităților, este necesară respectarea obligațiilor prevăzute în legislația comunitară şi națională în domeniul accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, respectiv standardele minime prevăzute.

În conformitate cu art. 4 lit. f) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, solicitanții de finanțare vor avea în vedere inițierea sau promovarea cercetării și dezvoltării bunurilor, serviciilor, echipamentelor şi facilităților concepute pe baza designului universal, care ar presupune o adaptare minimă şi la cel mai scăzut cost, pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilităţi, să promoveze existența şi să încurajeze utilizarea acestor bunuri, servicii, echipamente şi facilități concepute pe baza designului universal, precum şi să promoveze designul universal în elaborarea standardelor şi instrucțiunilor.

Potrivit Convenției ONU, „design universal” înseamnă proiectarea produselor, mediului, programelor şi serviciilor, astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specializate. Design-ul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilităţi, atunci când este necesar.

În același timp, „adaptare rezonabilă” înseamnă modificările şi ajustările necesare şi adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilităţi să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile şi libertățile fundamentale ale omului.

Cadrul legal general privind accesibilitatea este dat de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul IV „Accesibilitate”, art. 61-71, la acesta se adăugându-se legislația și normele de aplicare specifice, precum Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor şi serviciilor, Ordonanța de Urgență nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public ș.a.

În ceea ce privește acordarea unui punctaj suplimentar în etapa de evaluare tehnică și financiară proiectelor ale căror acțiuni depășesc minimul stabilit prin lege, se vor puncta în plus proiectele care vor încuraja utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii informatice şi de comunicații, dispozitive de suport pentru mobilitate, dispozitive şi tehnologii de asistare, adecvate persoanelor cu dizabilităţi, acordând prioritate tehnologiilor cu prețuri accesibile (art. 4 lit. g) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități).

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special:

- ”Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile” disponibil la adresa: https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027; Ghidul CDPD - Ghid privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021–2027: https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/

3.20. Teme secundare

Nu este cazul.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2021/1060, art. 50, beneficiarii proiectelor cu finanțare europeană au obligația de a comunica sprijinul obținut și vor asigura vizibilitatea acestuia, inclusiv a rezultatelor obținute. Astfel, beneficiarii proiectelor finanțate din fonduri europene trebuie să informeze publicul larg cu privire la contribuția obținută din partea fondurilor, cel puțin prin măsurile de comunicare minime obligatorii și trebuie să se asigure că beneficiarii finali ai proiectului/ persoanele care participă la proiecte au fost informați/ informate cu privire la finanțarea europeană.

În acest sens, se va realiza afișarea corespunzătoare a elementelor de identitate vizuală obligatorii și se vor respecta măsurile de comunicare și vizibilitate obligatorii cuprinse în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și în Manualul de identitate vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027, precum și instrucțiunile emise de AM, unde și când este cazul. Conform Regulamentului UE menționat anterior, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin conform contractului de finanțare referitor la Comunicare și vizibilitate și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, putând anula până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea în cauză.

Prevederile incluse în Manualul de Identitate Vizuală a PR Centru 2021-2027 se aplică beneficiarilor de finanțare europeană începând cu momentul semnării contractului de finanțare. Totuși, în cazul în care potențialul beneficiar realizează anterior semnării contractului de finanțare, activități/materiale de informare și comunicare pentru promovarea proiectului (broșuri, mape, pliante, site-uri etc.), acestea trebuie să respecte regulile din acest Manual.

Elementele obligatorii de identitate vizuală care vor fi folosite pe materialele de comunicare / vizibilitate sunt:

- emblema UE, însoțită obligatoriu de declarația de finanțare „Cofinanțat de Uniunea Europeană”, în varianta bilingvă, unde este cazul;
- sigla Guvernului României;
- sigla Programului „Regiunea Centru”

Măsurile minime obligatorii de comunicare și vizibilitate, aplicabile tuturor proiectelor sunt următoarele:

- publicarea a minim unui **comunicat/anunț de presă,** la începutul și finalul proiectului
- includerea unei mențiuni care subliniază sprijinul din partea Uniunii **(declarația UE)** într-un mod vizibil în documentele și în materialele de comunicare referitoare la implementarea operațiunii care sunt destinate publicului sau participanților la cursuri/ training-uri/ evenimente etc
- realizarea unui **panou permanent/unei plăci permanente** pentru proiectele finanțate din FEDR a căror valoare totală depășește 500.000 euro; **în cazul proiectelor FEDR a căror valoare totală nu**

depășește 500.000 EUR, se va expune, într-un loc ușor vizibil publicului, cel puțin un afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent conținând informații despre proiect

- aplicarea de **autocolante/plăcuțe** pe echipamentele cu o valoare mai mare de 5.000 lei fără TVA, achiziționate prin proiect
- afișarea pe **site-ul oficial** de internet, dacă există, și pe **paginile de comunicare socială** ale beneficiarului, dacă există, a unei scurte descrieri a proiectului, proporțională cu nivelul sprijinului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acesteia, evidențiind sprijinul financiar din partea Uniunii
- realizarea unui portofoliu de fotografii pe parcursul desfășurării proiectului pentru a ilustra evoluția acestuia

Beneficiarii vor avea în vedere prevederile Contractului de finanțare- Conditii generale (aprobat prin Ordinul MIPE nr 2041/2023) și Conditii specifice. Informații suplimentare și detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, publicat în Monitorul Oficial Partea I nr. 1041 și 1041 bis din 16.11.2023) disponibil la adresa www.adrcentru.ro/comunicare/ghid-identitate-vizuala-2021-2027, în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă este cazul) publicate pe respectivele site-uri.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Codul corespunzător acestor apelului de proiecte este:
PRC/1057/PRC_P1/OP1 Intervenția 1.4.3 - Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI - Apel ITI Microregiunea Țara Făgărașului

PRC/1232/PRC_P1/OP1 - Intervenția 1.4.3 - Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI - Apel ITI Moții, Țara de Piatră

Dată deschidere apel de proiecte: **15 septembrie 2026**

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Solicitanții vor avea la dispoziție o perioadă de pregătire a proiectelor cuprinsă între data deschiderii apelului de proiecte și data depunerii acestuia în cadrul sistemului informatic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte:

Data și ora de începere a depunerii de proiecte: **16 noiembrie 2026 ora 12.00**

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: **16 decembrie 2026 ora 12.00**.

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel de proiecte, cererile de finanțare se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MYSMIS 2021 / SMIS2021+, disponibilă la adresa web https://mysmis2021.gov.ro/, doar în intervalul menționat la secțiunile de mai sus.

Data depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii acesteia prin intermediul sistemului electronic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare (inclusiv anexele/modelele la cererea de finanțare) completată de către solicitant face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare.

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de solicitant, după caz, începând cu data depunerii cererii de finanțare, în etapa de contractare, precum și pe perioada de implementare şi de durabilitate a contractelor de finanțare, în condițiile stipulate de acestea, cu excepția:

- criteriului de eligibilitate a solicitantului referitor la încadrarea solicitantului în categoria IMM-urilor, a cărui respectare este obligatorie până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv;
- criteriului de eligibilitate a solicitantului privind înregistrarea profitului din exploatare sau profitului net, care se referă la anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare, cu excepția start-up-urilor înființate în anul depunerii cererii de finanțare;
- criteriului de eligibilitate a proiectului referitor la valoarea minimă a finanțării nerambursabile solicitate, a cărui respectare este obligatorie doar până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv.

Pentru aplicarea și obținerea finanțării în cadrul prezentului apel al PR Centru, solicitantul și proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate menționate, în termenele stabilite în prezentul ghid și în anexele acestuia.
De asemenea, solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru buget și în durata maximă de implementare a proiectului.

5.1. Eligibilitatea solicitanților

Solicitantul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

Solicitantul/Beneficiarul are obligația de a asigura furnizarea către AM, în secțiunea dedicată Beneficiarilor reali din MySMIS2021/SMIS2021+, a următoarelor categorii de date privind utilizarea fondurilor: prenumele, numele și data nașterii beneficiarului real/beneficiarilor reali al/ai destinatarului fondurilor sau al contractantului, în sensul art. 3 pct. 6 din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

5.1.1. Cerințe generale privind eligibilitatea solicitanților

1. Domeniul de activitate în care se realizează investiția

PR Centru finanțează exclusiv investiții aferente domeniilor de activitate eligibile (clase CAEN), prevăzute în Anexa 3 la Ghidul solicitantului. Aceste domenii (codurile CAEN) au fost selectate de ADI ITI pentru a asigura corelarea cu obiectivele și prioritățile definite în strategiile teritoriale ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră. Prin urmare, sprijinul se acordă exclusiv pentru activități economice din domeniile considerate esențiale în strategiile teritoriale ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră, în corelare cu cerințele PR Centru.

- **La data lansării apelului de proiecte, solicitantul trebuie să aibă deja** domeniul/domeniile de activitate eligibil(e) (clasa CAEN), vizat(e) de investiție, înscris(e) **în obiectul de activitate** (conform

certificatului constatator ORC), indiferent dacă acesta/acestea reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.

- **La data lansării apelului de proiecte, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul/domeniile de activitate eligibil(e) (clasa CAEN), vizat(e) de investiție, autorizat(e) la sediul (principal sau secundar) identificat ca loc de implementare a proiectului**. Domeniul de activitate (clasa CAEN) în care se va realiza investiția/proiectul trebuie declarat și autorizat distinct la locul de implementare a proiectului.

Se vor avea în vedere prevederile art 2, alin. 3, litera e din cuprinsul OUG 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, potrivit cărora **data lansării apelului de proiecte reprezintă data de la care solicitanții pot depune cereri de finanțare în cadrul apelului de proiecte deschis în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către autoritatea de management**.

Excepție: în cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ori activarea într-un nou domeniu de activitate (clasa CAEN) ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja (prin declarația unică) ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze la Oficiul Registrului Comerțului locul de implementare ca punct de lucru și/sau să autorizeze clasa CAEN vizată de investiție, la locul de implementare.

Sunt neeligibile proiectele care presupun doar transferul formal sau artificial al unei activități economice din afara teritoriului ITI în teritoriul ITI, inclusiv prin înființarea/declararea unui punct de lucru în ITI fără desfășurarea efectivă și substanțială a activității finanțate în teritoriu și fără contribuție reală la dezvoltarea economică locală și la obiectivele Strategiei ITI. Solicitantul se va angaja **prin Declarația unică** că va respecta această cerință**.**

33

Atenție! Cererea de finanțare și planul de afaceri trebuie fundamentate în raport cu clasa CAEN Rev. 3 pentru care se solicită finanțarea. Solicitantul are responsabilitatea de a verifica faptul că activitățile propuse prin proiect sunt cuprinse în conținutul clasei CAEN Rev. 3 declarate, inclusiv prin consultarea explicațiilor privind corespondența dintre CAEN Rev. 2 și CAEN Rev. 3 publicate de Institutul Național de Statistică. În situația în care activitatea descrisă prin proiect nu este inclusă în conținutul clasei CAEN Rev. 3 declarate, evaluatorul nu poate reîncadra proiectul într-o altă clasă CAEN Rev. 3, chiar dacă aceasta este eligibilă în cadrul apelului și corespunde activității propuse. Încadrarea corectă a activității în clasa CAEN Rev. 3 revine exclusiv solicitantului.

Investiția propusă prin proiect poate să vizeze mai multe clase CAEN, în măsura în care acestea formează, împreună, un flux de producție unitar desfășurat la locul de implementare situat în teritoriul ITI. Activitățile corespunzătoare acestor coduri CAEN trebuie să fie interconectate funcțional și economic, astfel încât veniturile generate să provină preponderent din activitatea derulată în unitatea localizată în ITI. Scopul acestei cerințe este de a asigura că fluxul de producție sau prestare servicii sprijinit prin proiect este localizat efectiv în teritoriul ITI, iar rezultatele economice (cifra de afaceri, locurile de muncă, contribuțiile fiscale) pot fi atribuite activității desfășurate în această zonă.

2. **Solicitantul a desfășurat activitate pe o perioadă corespunzătoare cel puțin unui an fiscal integral și a înregistrat profit din exploatare sau profit net (>0 lei) în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare. Condiția privind desfășurarea activității pe o perioadă corespunzătoare cel puțin unui an fiscal integral nu se aplică IMM-urilor înființate în anul depunerii cererii de finanțare și în anul anterior depunerii cererii de finanțare, condiția privind profitul nu se aplică IMM-urilor înființate în anul depunerii cererii de finanțare sau în anul anterior. Solicitantul nu a avut activitatea suspendată temporar, oricând în anul curent depunerii CF și în anul fiscal anterior.**

Criteriile privind durata de activitate și profitul din exploatare sau profitul net se referă la întreaga activitate a solicitantului (i.e. indiferent de domeniul de activitate vizat de investiție). Datele privind

profitul din exploatare sau profitul net sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților.

3. a) Solicitantul a înregistrat un număr mediu de salariați de cel puțin 1 (un salariat), în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare
sau
b) Solicitantul are cel puțin un salariat cu normă întreagă pe perioadă nedeterminată, la data depunerii cererii de finanțare

Dacă criteriul 5.1.1.3 a) este îndeplinit, atunci criteriul 5.1.1.3 b) nu se aplică. În această situație, devin obligatorii:

- Existența, la finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul, a unui număr mediu de salariați cel puțin egal cu numărul mediu de salariați înregistrat în exercițiul financiar anterior depunerii cererii de finanțare, precum și menținerea acestuia pe întreaga perioadă de durabilitate (3 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare).La determinarea numărului mediu de salariați nu sunt luați în considerare salariatul/ salariații angajați în vederea îndeplinirii obligațiilor asumate prin proiect.
- Atingerea și menținerea țintei stabilite prin proiect pentru creșterea numărului mediu de salariați, inclusiv pe perioada în care trebuie menținut caracterul durabil al investiției (3 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare), în corelare cu valoarea țintă stabilită pentru indicatorul RCR 01

Dacă criteriul 5.1.1.3 a) nu este îndeplinit, atunci solicitantul trebuie să îndeplinească criteriul 5.1.1.3 b). În această situație, devin obligatorii:

- Existența, la finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul, a cel puțin unui salariat cu normă întreagă pe perioadă nedeterminată, precum și menținerea acestuia pe întreaga perioadă de durabilitate (3 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare).
  La verificarea respectării prezentei obligații, nu este luat în considerare salariatul/ salariații angajați în vederea îndeplinirii obligațiilor asumate prin proiect.
- Atingerea și menținerea țintei stabilite prin proiect pentru creșterea numărului mediu de salariați, inclusiv pe perioada în care trebuie menținut caracterul durabil al investiției (3 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare), în corelare cu valoarea țintă stabilită pentru indicatorul RCR 01

Dacă solicitantul îndeplinește ambele criterii, atunci acestuia îi revin doar obligațiile aplicabile criteriului 5.1.1.3 a).

Atenție! Creșterea numărului mediu de salariați asumată prin proiect, **suplimentar față de locul de muncă obligatoriu aferent regiunii ITI**, se va atinge cel târziu la finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul și se va menține pe întreaga perioadă de durabilitate a proiectului (3 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare).

4. **Solicitantul are obligația de a crea cel puțin un loc de muncă pentru o persoană cu domiciliul sau reședința în zona ITI până la finalizarea implementării proiectului și de a menține acest loc de muncă pe perioada de durabilitate a proiectului (3 ani de la efectuarea plății finale).** Solicitantul se va angaja **prin Declarația unică** că va respecta această cerință**.**

Pentru demonstrarea utilizării resurselor din regiunea ITI, beneficiarul are obligația de a angaja în cadrul proiectului cel puțin o persoană cu normă întreagă, care are domiciliul sau reședința în zona ITI. Locul de muncă trebuie creat până la finalizarea implementării proiectului și menținut pe perioada de durabilitate a acestuia (3 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare).

La finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul, beneficiarul trebuie să dețină numărul de salariați existent anterior depunerii cererii de finanțare, la care se adaugă locul de muncă obligatoriu aferent regiunii ITI și locurile de muncă suplimentare asumate prin proiect, după caz. Acest nivel trebuie menținut pe întreaga perioadă de durabilitate a proiectului. Punctarea suplimentară a proiectului în cadrul evaluării tehnice și financiare se acordă exclusiv pentru locurile de muncă nou create suplimentar, peste nivelul existent al numărului de salariați înregistrat anterior depunerii cererii de finanțare și peste locul de muncă obligatoriu aferent regiunii ITI, în corelare cu indicatorul de proiect privind crearea de locuri de muncă.

5. Solicitantul, precum și reprezentanții legali ai acestuia, care își exercită atribuțiile de drept, îndeplinesc, condițiile de eligibilitate, respectiv NU se încadrează în situațiile de excludere prezentate mai jos, inclusiv în situațiile privind încadrarea în categoria întreprinderilor în dificultate, începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție şi contractare:

A. Solicitantul sau reprezentantul său legal nu se află într-una din situațiile de mai jos începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare:

a. Se află în stare de faliment/ insolvență sau face obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii (în procedurile anterior menționate), şi-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situaţii sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
b. Face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a.;
c. Este subiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a organelor competente privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil cu piața comună, sau, în cazul în care solicitantul a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta trebuie să fi fost deja executată și ajutorul integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă
d. Este în dificultate, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

(a) În cazul unei societăţi comerciale cu răspundere limitată [alta decât un IMM care există de cel puţin 3 ani sau, în sensul eligibilităţii pentru ajutor pentru finanţare de risc, un IMM care îndeplinește condiția prevăzută la articolul 21 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piaţa internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și care se califică pentru investiţii pentru finanţare de risc în urma unui proces de diligenţă efectuat de un intermediar financiar selectat], atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situaţie survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societăţii) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziţii, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăţi comerciale menţionate în anexa I la Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și *a Consiliului (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.*

(b) În cazul unei societăţi comerciale în care cel puţin unii dintre asociaţi au răspundere nelimitată pentru creanţele societăţii [alta decât un IMM care există de cel puţin trei ani sau, în sensul eligibilităţii pentru ajutor pentru finanţare de risc, un IMM care îndeplinește condiția prevăzută la articolul 21 alineatul (3) litera (b)) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piaţa internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și care se califică pentru investiţii pentru finanţare de risc în urma unui proces de diligenţă efectuat de un intermediar financiar selectat], atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societăţii a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziţii, „o societate comercială în care cel puţin unii dintre asociaţi au răspundere nelimitată pentru creanţele societăţii” se referă în special la acele tipuri de societăţi menţionate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

(c) Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvenţă sau îndeplineşte criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvenţă să fie deschisă la cererea creditorilor săi.
(d) Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanţia sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

e. A fost găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/ infracțiuni referitoare la obținerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
f. Are obligații de plată scadente către instituțiile publice, nu şi-a îndeplinit la timp obligațiile de plată a impozitelor, taxelor şi a altor contribuții către bugetul de stat, bugetele speciale şi bugetele locale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.
g. Solicitantul, inclusiv toate entitățile cu care formează un grup de firme (dacă este cazul), a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare.
h. desfășoară activități cu produse cu caracter erotic sau obscen, cu jocuri de noroc, precum și cele care contravin ordinii publice și/sau prevederilor legale în vigoare;
i. se află în situațiile prevăzute de Recomandarea Comisiei Europene nr. 1039/16.07.2020, publicată în JOUE nr 227/16.07.2020 privind condiționarea acordării sprijinului financiar public de lipsa unei legături cu jurisdicțiile necooperante în scopuri fiscale, începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare, respectiv:
   - nu este rezident în scopuri fiscale sau înmatriculat în temeiul legilor din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale;
   - nu este controlat, direct sau indirect, de către acționarii din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante, analiza mergând până la beneficiarul real, așa cum este acesta definit în art. 3 punctul 6 din Directiva 2015/849;
   - nu controlează, direct sau indirect, filialele sau nu dețin unități permanente proprii în jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale și
   - nu exercită dreptul de proprietate în comun cu întreprinderile din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale.
   - îndeplinesc orice alte condiții/cerințe specifice, care nu aduc atingere prevederilor în materie de ajutor de stat/minimis, care rezultă din dispozițiile legale aplicabile și schema de ajutor de stat și de minimis.

B. Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații:

- în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa, ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
  i. recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management pentru PR Centru și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.
  ii. a contestat în instanță notificările/procesele verbale/notele de constatare a unor debite și, prin decizie a instanțelor de judecată, acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.

Situațiile de la punctele i. și ii. de mai sus nu se aplică contractelor de finanțare pentru care s-a acordat ajutor de stat/de minimis; în acest caz, deciziile de recuperare a ajutoarelor de stat trebuie să fie executate și creanțele recuperate integral.

- și-a achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în ultimul an calendaristic/ în ultimele 6 luni, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.
- deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

C. Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se află într-una din situațiile de mai jos:

- este subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/ comunitare în vigoare, sau se află într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare selecție, contractare și implementare a proiectului;
- se află în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru;
- se află în situația de a încerca / de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de evaluare și selecție a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru;
- a suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- reprezentantul legal a fost condamnat printr-o hotărâre cu valoare de res judecata pentru un delict legat de conduita sa profesională, pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală sau la orice alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale comunităților europene.

Orice modificare pe parcursul perioadei de evaluare, selecție și contractare asupra situațiilor prevăzute în cadrul respectivei declarații trebuie notificate de către solicitant în scris către AM PR Centru. În cazul în care, în procesul de evaluare, selecție și contractare sunt identificate modificări asupra situațiilor declarate de către solicitant în cadrul declarațiilor depuse, modificări care nu au fost aduse la cunoștința Autorității de Management în termen de maxim 5 zile de la modificarea acestora, cererile de finanțare pot fi respinse din proces.

6. Solicitantul deține drepturi asupra imobilului (clădire și/sau teren), obiect al proiectului, care îi conferă dreptul de a realiza investiția începând cu data depunerii cererii de finanțare

Pentru investițiile care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării, solicitanții trebuie să facă dovada existenței unuia dintre următoarele drepturi asupra imobilului (teren și clădire):

- drept de proprietate privată;
- drept de concesiune asupra unui bun aparținând proprietății publice;
- drept de superficie asupra terenului pe care urmează a se edifica o construcție obiect al proiectului.

Pentru investițiile care nu includ lucrări de construcție ce sunt supuse autorizării, solicitanții trebuie să facă dovada existenței unuia dintre următoarele drepturi asupra imobilului (teren și clădire):

- drept de proprietate privată;
- drept de concesiune asupra unui bun aparținând proprietății publice;
- drept de superficie asupra terenului pe care este edificată o construcție;
- drept de uzufruct;
- drept de folosință rezultat dintr-un contract de împrumutul de folosință (comodat) sau contract de închiriere/locațiune;

Documentele care acoperă dreptul solicitantului asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cererea de finanțare și anexele sale (localizare/poziționare/suprafață).

Spațiul destinat implementării proiectului este, de regulă, imobilul (teren și/sau clădiri) în care activele achiziționate prin proiect, precum utilaje, linii de producție etc., sunt instalate, montate și/sau în care aceste bunuri sunt utilizate. În cazul acelor domenii de activitate ce implică utilizarea echipamentelor, utilajelor la terți, spațiul destinat implementării proiectului va fi considerat spațiul în care echipamentele, utilajele sunt depozitate, garate. Spațiul trebuie să fie adecvat desfășurării activității pentru care sunt achiziționate activele. În situația în care în cadrul unei cereri de finanțare sunt avute în vedere mai multe locuri de implementare, solicitantul trebuie să demonstreze că acestea deservesc o investiție unică, justificată din punct de vedere funcțional și economic, și că proiectul nu constă, în fapt, în două sau mai multe investiții distincte reunite în cadrul aceleiași cereri de finanțare.

Durata drepturilor conferite trebuie să vizeze inclusiv perioada de durabilitate a proiectului.
În cazul proiectelor în care activele finanțate nu sunt utilizate exclusiv în spațiul destinat implementării proiectului, solicitantul trebuie să demonstreze că spațiul declarat reprezintă baza operațională a investiției, respectiv locația în care activele sunt depozitate, garate, întreținute și din care sunt utilizate în desfășurarea activității economice. Spațiul trebuie să fie adecvat activității desfășurate și să asigure condițiile necesare pentru operarea activelor pe întreaga perioadă de implementare și durabilitate a proiectului.

NOTĂ: Imobil este definit conform Legii nr 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare.

Dreptul de proprietate/concesiune/superficie/uzufruct/folosință se va dovedi pentru o perioadă care să acopere toată durata proiectului începând cu data depunerii, evaluării și selecției cererii de finanțare, durata de implementare a proiectului și perioada de durabilitate a proiectului, așa cum rezultă acestea din cererea de finanțare. Situația juridică a imobilului trebuie să fie certă.

7. Solicitantul demonstrează că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021[3]

Perioada pentru care este conferit dreptul asupra imobilului obiect al proiectului solicitanților eligibili trebuie să fie acoperitoare pentru durata menționată la articolul 65 din RDC în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de trei ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale către beneficiar, la care se adaugă perioada de 3 ani anterior menționată.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PR Centru pentru investiții în infrastructură, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- să nu înceteze sau delocalizeze activitatea productivă în afara regiunii de dezvoltare în cadrul căreia a fost prevăzută inițial implementarea proiectului;
- să nu realizeze o modificare asupra naturii dreptului său asupra imobilului, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;

[3] Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

- să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

ATENȚIE! Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

De asemenea, durabilitatea investiției presupune menținerea efectelor economice, sociale și teritoriale ale proiectului, atât prin menținerea și utilizarea infrastructurii și a echipamentelor achiziționate, cât și prin continuarea activității economice finanțate în teritoriul ITI pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la data plății finale a ajutorului.
Pentru proiectele finanțate în cadrul ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții – Țara de Piatră, caracterul durabil include și menținerea contribuției investiției la dezvoltarea teritoriului ITI, prin următoarele obligații specifice:

1. **Beneficiarul va menține locul de implementare și activitatea economică în teritoriul ITI vizat (Microregiunea Țara Făgărașului / Moții, Țara de Piatră) pe întreaga perioadă de durabilitate a proiectului;**
2. **Activitatea sprijinită va continua să genereze efecte economice și sociale locale, prin:**
   - **menținerea locurilor de muncă create prin proiect;**
   - **desfășurarea activităților economice finanțate (producție, servicii etc.) în zona ITI;**

8. **(Doar pentru proiectele care propun lucrari de constructie ce se supun autorizării) Imobilul ce face obiectul proiectului îndeplinește în mod cumulativ, nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare, următoarele condiții,** (solicitantul va completa în acest sens anexa 2–Declarația unică), nefiind afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului:

- să fie liber de orice sarcini sau interdicţii incompatibile cu realizarea activităţilor proiectului;
- să nu facă obiectul unor garanţii, cesionări şi nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat;
- să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluţionare la instanţele judecătoreşti;
- să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale sau dreptului comun.

Solicitantul va informa în termen de 5 zile lucrătoare Autoritatea de Management cu privire la orice modificare survenită în circumstanțele sus-menționate pe parcursul procedurii de evaluare și contractare a cererii de finanțare, precum și pe parcursul derulării contractului de finanțare în cazul în care cererea de finanțare propusă va fi acceptată.

Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc). Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipotecă, etc.) sunt considerate în accepțiunea AM PR incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR. Ulterior contractării proiectului, este permisă ipotecarea obiectelor/bunurilor aferente proiectului, fie ele mobile sau imobile, în condițiile stricte ale prevederilor contractuale, cu respectarea legislaţiei în vigoare.

9. **Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura:**

- contribuţia proprie la cheltuielile eligibile declarată în secțiunea aferentă din Cererea de Finanțare,
- toate costurile, inclusiv costurile neeligibile, dar necesare, aferente proiectului,

- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condiţiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile din fondurile Uniunii,
- cheltuielile de funcționare și întreținere aferente proiectului care includ investiții în infrastructură sau investiții productive, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora**.**

Solicitantul va anexa în acest sens, pe lângă Declarația Unică și Hotărârea/Decizia de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect (la momentul contractării), inclusiv asigurarea cheltuielilor de operare și mentenanță.

5.1.2. Categorii de solicitanți eligibili

Solicitantul este societate înregistrată conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau în baza Legii 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației, cu modificările și completările ulterioare, care se încadrează în categoria microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici sau mijlocii, care își desfășoară activitatea sau intenționează să își desfășoare activitatea pe teritoriul Regiunii Centru, în mediul urban și rural din teritoriile aferente **ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții, Țara de Piatră**, în domeniile enumerate în **Anexa 3**, și îndeplinesc cumulativ condițiile de eligibilitate stabilite.

În conformitate cu Legea 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM, cu modificările și completările ulterioare, întreprinderile mici și mijlocii se clasifică, în funcție de numărul mediu anual de salariați și de cifra de afaceri anuală netă sau de activele totale pe care le dețin, în următoarele categorii:

- microîntreprinderi - au mai puțin de 10 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei
- întreprinderi mici - au între 10 și mai puțin de 50 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;
- întreprinderi mijlocii - au între 50 și mai puțin de 250 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Se recomandă o atenție sporită în aplicarea corectă a prevederilor Legii 346/2004, cu modificările ulterioare, în special în ceea ce privește identificarea întreprinderilor partenere și/sau legate cu întreprinderea solicitantă. Încadrarea datelor solicitantului (a numărului mediu anual de salariați și a cifrei de afaceri anuale nete/activelor totale) în pragurile prevăzute pentru categoria IMM-urilor se verifică abia după luarea în calcul a datelor aferente tuturor întreprinderilor partenere și legate cu întreprinderea solicitantă, identificate conform legii (a se vedea și Anexa 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014[4], precum și Manualul utilizatorului pentru definiția IMM-urilor, elaborat de Comisia Europeană, versiunea 2019[5])

Anexa 8a ”Încadrarea în categoriile IMM” la prezentul ghid prezintă detalii suplimentare în acest sens.

Solicitantul de finanțare va transmite Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM (din care să reiasă încadrarea în categoria microîntreprinderilor/întreprinderilor mici/întreprinderilor mijlocii).

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor / întreprinderilor mici / mijlocii, atât la data solicitării finanțării (i.e. data depunerii cererii de finanțare), cât și la data acordării finanțării (i.e. data semnării contractului de finanțare).

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu anual de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii

[4] Disponibil la https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:02014R0651-20230525
[5] Disponibil la http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2020/11/sme_definition_user_guide_ro.pdf

de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților (conform Art. 6 alin (1) din Legea 346/2004).

La data acordării finanțării (i.e. data semnării contractului de finanțare), datele utilizate pentru calculul numărului mediu anual de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent semnării contractului de finanțare.

În sensul acestui apel, ”întreprinderea din mediul urban și / sau rural” se referă la întreprinderea care propune o investiție (într-unul din domeniile eligibile în acest apel) în mediul urban sau rural, indiferent de localizarea sediului social al acesteia.

Sucursalele, agențiile, reprezentanțele sau alte unități fără personalitate juridică nu sunt eligibile.

5.1.3. Categorii de parteneri eligibili

Nu e cazul.

5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

Nu e cazul.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

În cadrul acestui apel activitățile propuse în proiect (investiția) trebuie să conducă la realizarea obiectivelor priorității 1, acțiunea 1.4, intervenția 1.4.3 Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI.

5.2.2. Activități eligibile

Activitățile propuse în proiect trebuie să vizeze domeniul/domeniile de activitate eligibil/e al/ale solicitantului, care face/fac obiectul proiectului.
PR Centru va susține dezvoltarea ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții Țara de Piatră (jud. Alba) prin alocare dedicată, pe domeniile conforme cu strategiile de dezvoltare aferente acestor zone.
Se oferă sprijin pentru investiții productive în active corporale și necorporale pentru producerea de bunuri și prestarea de servicii, precum și pentru instruirea necesară operaționalizării investițiilor.
O investiție poate viza una sau mai multe clase (coduri) CAEN, în condițiile în care acestea sunt aferente aceleiași activități/ aceluiași flux de producție.

În cazul în care investiția presupune achiziția unui echipament, utilaj tehnologic etc., care, prin natura și funcțiile sale, poate fi exploatat în desfășurarea inclusiv a unor activități adiacente, ce aparțin unor domenii de activitate distincte/adiacente, clasa CAEN vizată de proiect este reprezentată de ”domeniul principal”, respectiv domeniul în care bunul respectiv este utilizat în mod preponderent.

Eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități.

În cadrul prezentului apel sunt finanțabile, prin ajutor de minimis, investiții care conduc la dezvoltarea IMM-urilor, inclusiv a start-up-urilor.

A. Activități aferente activității de bază

- **Investiții în active corporale,** astfel:

- Construire/extindere și/sau modernizare a spațiilor de producție/prestare de servicii ale IMM-urilor, inclusiv a utilităților generale aferente (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, PSI);
- Achiziționarea de mijloace fixe corporale necesare desfășurării activității economice, respectiv echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, echipamente de birotică ;
- Achiziționarea de obiecte de inventar cu o valoare unitară mai mare de 2.500 lei, strict necesare desfășurării activității de bază a proiectului, utilizate direct în procesul de producție/prestare de servicii.

- **Investiții în active necorporale:** brevete, licențe, mărci comerciale, software specializat, soluții digitale, programe informatice, instrumente de comercializare on-line, alte drepturi și active similare utilizate exclusiv în domeniul/domeniile de activitate vizat/e de proiect;

- **Activități de instruire a angajaților** finanțate prin mecanismul de cost simplificat – barem standard OS 1.4, care trebuie să vizeze activități de instruire specifică a angajaților care vor fi implicați în operarea noilor tehnologii/ echipamente, astfel:
  - Abilități tehnice: abilități de rezolvare a problemelor, design, operare, reproiectare și întreținere a echipamentelor sau structurilor tehnologice, abilități IT profesionale
  - Abilități de management: abilități în legătură cu planificarea afacerilor, conformare la reguli și norme de calitate, planificarea resurselor umane, alocarea de Resurse
  - Abilități antreprenoriale: abilități specifice precum managementul riscului, gândire strategică, abilități de relaționare, abilități de adaptare la provocări și cerințe multiple
  - Abilități ”verzi”: abilități specifice pentru modificarea produselor, serviciilor sau operațiunilor determinate de schimbările climatice, cerințe sau reguli
  - Alte abilități și competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat în afara celor descrise mai sus, care sunt în legatură cu domeniul vizat de proiect.

- **Investiții în procese de producție ecologice și de utilizare eficientă a resurselor în IMM-uri**

În cadrul acestui apel poate fi finanțată și achiziția de active corporale și necorporale care se referă la investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri, precum:

- crearea și realizarea de produse a căror durabilitate, posibilități de reparare, de reutilizare, de modernizare și reciclare, sunt crescute
- proiectarea și realizarea de produse sustenabile care sunt obținute cu un consum mai redus de energie, cu o durata de viață mai îndelungată, care pot fi reparate și care generează mai puține deșeuri;
- investiții în capacități menite să asigure recuperarea produselor în vederea reutilizării, reparării și remanufacturării.
- utilizarea în cadrul întreprinderii a surplusurilor sau materialelor secundare rezultate din ciclul operațional sau recuperarea și redirecționarea acestora pentru reutilizare către alte întreprinderi
- adoptarea tehnologiilor ecologice și integrarea acestora în procesul de producție coroborată cu implementarea unui sistem de management ecologic în oricare etapa din fluxul tehnologic și în procesul de aprovizionare cu materii prime și materiale
- investiții pentru reducerea, prevenirea, pregătirea în vederea reutilizării, valorificarea materială și reciclarea deșeurilor generate de beneficiar;
- investiții care îmbunătățesc utilizarea eficientă a resurselor prin oricare dintre metodele următoare:
  - o reducere netă a resurselor consumate pentru a obține același volum al producției;
  - înlocuirea materiilor prime principale cu materii prime secundare (reutilizate sau reciclate) sau cu materii prime secundare recuperate
  - înlocuirea materiilor prime din surse fosile cu biomaterii prime;

- achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare. Surse regenerabile (alternative) de energie: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme fotovoltaice); energia eoliană; hidroenergia; energia geotermală.
- creșterea "conținutului de materiale reciclate" din produsul finit, asigurând în același timp performanța și siguranța acestuia, inclusiv prin implementarea sau îmbunătățirea sistemului de reciclare selectivă
- instalarea de echipamente pentru digitalizarea managementului și controlului în materie de mediu și energie ale clădirii, în special pentru a spori gradul de pregătire pentru soluții inteligente, inclusiv cablajul intern pasiv sau cablajul structurat pentru rețelele de date și partea auxiliară a rețelei pasive de pe proprietatea căreia îi aparține clădirea, dar excluzând cablajul pentru rețelele de date din afara proprietății;
- adoptarea tehnologiilor care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv pentru producerea de energie cu emisii reduse de dioxid de carbon sau de combustibili sintetici pe bază de energie cu emisii scăzute de dioxid de carbon.
- digitalizarea informațiilor referitoare la produse prin introducerea pașapoartelor sau etichetelor digitale care ar putea furniza informații cu privire la originea, compoziția produsului din care să rezulte conținutul de materiale reciclate, posibilitățile de reparare și demontare ale acestuia, precum și cu privire la cum va fi eliminat în momentul scoaterii sale din uz – posibilitatea de reciclare.

ATENȚIE!
Bugetul estimat alocat activității de bază sau pachetului de activități trebuie să reprezinte minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.
Proiectul trebuie să includă, în mod obligatoriu, achiziția de echipamente, utilaje sau alte active corporale încadrate în categoria mijloacelor fixe;

B. Activități conexe activității de bază, reprezintă:
- activități de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare
- activități privind managementul implementării proiectului, inclusiv realizarea de rapoarte, expertize și alte documente necesare pentru demonstrarea realizării indicatorilor și rezultatelor;
- activități privind auditul financiar al proiectului,
- activitățile obligatorii de publicitate și informare aferente proiectului
- **Investiții pentru dezvoltare comercială și internaționalizare**, cum ar fi:
  - dezvoltarea și implementarea platformelor de vânzare online;
  - digitalizarea proceselor de vânzare și marketing;
  - acțiuni de promovare pe piețe externe (participarea la târguri, expoziții, misiuni economice, campanii de marketing internațional);
  - obținerea certificărilor și standardelor necesare accesului pe piețe externe, privind calitatea, conformitatea și sustenabilitatea produselor (ISO 9001, ISO 45001, ISO 22000, HACCP, CE, EU Ecolabel, FairTrade etc.);
  - servicii de consultanță specializată în domeniul dezvoltării comerciale, brandingului sau strategiilor de export.
- **Investiții pentru certificare și management de mediu**, inclusiv:
  - implementarea și certificarea sistemelor de management de mediu (ISO 14001, EMAS);
  - obținerea etichetelor și certificărilor ecologice;
  - realizarea auditurilor energetice și de mediu aferente investițiilor realizate.

5.2.3. Activitatea de bază

În conformitate cu OUG 23/2023, activitatea de bază în cadrul unui proiect reprezintă o activitate sau pachet de activităţi declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referinţă pentru un proiect, care se verifică de către AM, în etapa de contractare și care trebuie să respecte următoarele condiţii cumulative:

a) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanţarea şi contribuie în mod direct şi semnificativ la realizarea obiectivelor şi la obţinerea rezultatelor acestuia;
b) se regăseşte în cererea de finanţare sub forma activităţilor eligibile specificate în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctul A;
c) nu face parte din activităţile conexe, aşa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctul B; activitățile conexe reprezintă activitățile de proiectare și cosultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității;
d) bugetul estimat alocat activităţii sau pachetului de activităţi reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului;

Activitățile de bază, în funcție de tipurile de investiție, în cadrul Priorității 1, O.S. 1.3 și O.S. 1.4 sunt, în principal:

- investiții în active corporale și necorporale,
- achiziția de active corporale și necorporale care se referă la investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri
- activitățile de instruire ale angajaților

5.2.4. Activități neeligibile

- În cadrul prezentului apel nu sunt eligibile proiectele care vizează:
  - exclusiv realizarea de lucrări de construcție;
  - exclusiv investiții în active necorporale;
  - exclusiv instruirea salariaților;
  - exclusiv investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri.
  - activități care nu contribuie direct la obiectivele și prioritățile strategiilor teritoriale ITI sau la dezvoltarea economică locală ITI;
  - activități de funcționare curentă a întreprinderii (producție zilnică, vânzări, distribuție, administrare operațională, întreținere etc.);
  - achiziția de mijloace de transport, cu excepția Clasa 2.3.6. ”Utilaje și instalații de transportat și ridicat;
  - activități care reprezintă relocarea unei activități economice existente în sensul art. 73 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/1060;
  - activități de producție primară agricolă, pescuit sau acvacultură, conform definiției din Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (Text cu relevanță pentru SEE);
  - activități care pot afecta negativ mediul, biodiversitatea, ecosistemele naturale sau care se desfășoară în mod neconform în arii naturale protejate, situri Natura 2000 sau zone de conservare a habitatelor naturale. Această informație se verifică pe baza Declarației privind impactul proiectului asupra ariilor naturale protejate (Anexa 13). Pentru proiectele implementate parțial sau integral în arii naturale protejate) se va prezenta Avizul emis de Administrația Națională a Ariilor Naturale Protejate (ANANP) sau de custodele/ administratorul ariei protejate.

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

- Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;
- Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 873/07.07.2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021–2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021–2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021–2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind reglementarea unor măsuri de simplificare la nivelul fondurilor europene nerambursabile aferente perioadei de programare 2021–2027, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- să fie angajată de către beneficiar și plătită de acesta în condițiile legii între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare și cu respectarea regulilor privind ajutorul de minimis. Sunt eligibile cheltuielile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare doar în ceea ce privește cheltuielile de consultanță și de proiectare pentru pregătirea proiectului;
- să respecte prevederile art. 63 și ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale (Legea nr. 227/2015) sau ale statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG nr. 873/2022;
- să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG nr. 873/2022;

- să fie în conformitate cu prevederile programului;
- să fie în conformitate cu prevederile contractului;
- să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- să respecte prevederile legislației UE și ale legislației naționale aplicabile;
- să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

NOTĂ! Mecanismul de plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021–2027, cu modificările și completările ulterioare.

5.3.2. Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile

CAP.1 Cheltuieli pentru amenajarea terenului

1.1. Amenajarea terenului
Include cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, dezafectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, alei/parcări/drenuri/rigole/canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuizmente, lucrări pentru pregătirea amplasamentului.

Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială
Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajare spații verzi, lucrări/acțiuni pentru protecția mediului.

CAP.2 Cheltuielile pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului

Includ cheltuielile aferente lucrărilor pentru asigurarea cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații care se execută pe amplasamentul delimitat, din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum şi cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

CAP.3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică

3.1. Studii
Acestea includ cheltuieli cu privire la studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidro-geotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție, alte studii de specialitate necesare realizarii investitiei;

3.2. Obținerea de avize, acorduri și autorizații
Acestea includ cheltuieli cu privire la:

- obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;
- obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
- obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie;
- obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;
- întocmirea documentației cadastrale, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;
- obținerea actului administrativ al autorității competente pentru protecția mediului;

- obținerea avizului de protecție civilă/P.S.I.;
- certificarea sistemelor de management;
- alte avize, acorduri și autorizații;

3.3. Proiectare și inginerie

Se includ cheltuielile efectuate pentru:

- elaborare documentații tehnice necesare în vederea obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției), cheltuieli pentru expertizare tehnică, cheltuieli pentru efectuarea auditului energetic.

3.4. Consultanță

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- plata serviciilor de consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare, a planului de afaceri și anexelor acestora
- plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului, inclusiv realizarea de rapoarte, expertize și alte documente necesare pentru demonstrarea realizării indicatorilor și rezultatelor;
- serviciile de consultanță pentru elaborarea, organizarea și derularea procedurilor de achiziții publice.

3.5. Asistență tehnică

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- asistența tehnică din partea proiectantului (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectului), pe perioada de execuție a lucrărilor pentru participarea proiectantului la fazele incluse în programul de control al lucrărilor de execuție, avizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții;
- dirigenție de șantier, asigurată de personal tehnic de specialitate, autorizat, conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.
- Coordonator în materie de securitate şi sănătate – conform Hotărârii Guvernului nr. 300/2006, cu modificările şi completările ulterioare

Pentru **proiectele care implică lucrări de construcții care se supun autorizării**, cheltuielile detaliate în cadrul capitolului 3 sunt eligibile în limita a **7% din valoarea eligibilă a investiției de bază, respectiv capitolul 4 de mai jos**.

Pentru **proiectele care nu implică lucrări de construcții care se supun autorizării**, cheltuielile detaliate în cadrul capitolului 3. Sunt eligibile în limita a **5% din valoarea eligibilă a investiției de bază, respectiv capitolul 4 de mai jos**.

CAP.4 Cheltuielile pentru investiția de bază

4.1. Construcții și instalații

Cuprind cheltuieli aferente activităților de construire/extindere și/sau modernizare a spaţiilor de producţie/ prestare de servicii ale IMM-urilor, respectiv cheltuielile aferente execuţiei tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului conform cu descrierea activităților eligibile și a celorlalte condiții de eligibilitate prezentate la secțiunea 5.2 din prezentul ghid.

4.2. Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

Cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora, în măsura acestea sunt aferente unor utilaje, echipamente achiziționate în cadrul proiectului ce beneficiază de ajutor de minimis.

4.3. Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

Includ cheltuieli pentru:

- achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice și a celor incluse în instalațiile funcționale;
- achiziționarea de instalații/echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare; surse regenerabile (alternative) de energie: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme fotovoltaice); energia eoliană; hidroenergia; biomasa (biodiesel, bioetanol, biogaz); energia geotermală – **în limita a 15% din valoarea eligibilă a proiectului**

4.4. Dotări (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale fără montaj, alte mijloace fixe)

Includ cheltuieli cu achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în Subgrupa 2.1. „Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)", Subgrupa 2.2. „Aparate și instalații de măsurare, control și reglare", Clasa 2.3.6. "Utilaje și instalații de transportat și ridicat", sau Grupa 3 „Mobilier, aparatura birotica, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale" din Hotărârea Guvernului nr. 2139/ 2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările şi completările ulterioare și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare;

De asemenea, sunt eligibile cheltuielile pentru achiziționarea de obiecte de inventar cu o valoare unitară cu o valoare mai mare de 2.500 lei, în măsura în care acestea sunt strict necesare desfășurării activității de bază a proiectului și sunt utilizate direct în procesul de producție/prestare de servicii.

ATENȚIE!

Activele trebuie să fie noi. Nu se acceptă finanțarea achizițiilor de active second-hand!

Nu se finanțează investiții legate de achiziționarea de echipamente/utilaje/vehicule-care funcționează pe bază de combustibili fosili, inclusiv înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi sau biomasă cu altele de același tip. Cheltuielile aferente achizițiilor menționate mai sus vor fi încadrate în categoria cheltuielilor neeligibile.

Nu se finanțează activități care vizează investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând investițiile în înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi, și anume cărbune, turbă, lignit, șisturi bituminoase, cu sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaz, în scopul:

— de a optimiza sistemele de încălzire și răcire centralizată pentru a le aduce la stadiul de „sisteme eficiente de termoficare și răcire centralizată", astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE;

— de a optimiza centralele de producere combinată a energiei electrice și a energiei termice pentru a le aduce la stadiul de „cogenerare de înaltă eficiență", astfel cum este definită la articolul 2 punctul 34 din Directiva 2012/27/UE;

— de a investi în cazane și sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaze naturale pentru locuințe și clădiri, care înlocuiesc instalațiile pe bază de cărbune, turbă, lignit sau șisturi bituminoase.

4.5. Active necorporale

Sunt eligibile doar cheltuielile aferente achiziției de active necorporale utilizate exclusiv în cadrul proiectului, care contribuie direct la atingerea obiectivelor acestuia. Activele necorporale se referă la elemente de proprietate intelectuală și drepturi necorporale achiziționate cu titlu definitiv, respectiv:

- brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, necesare implementării activităților proiectului;
- licențe software pentru comerț electronic (e-commerce), CRM, ERP, PIM, soluții de gestiune comandă–stoc–facturare, eligibile exclusiv dacă sunt achiziționate integral, reprezentând drepturi de utilizare cumpărate (licențe perpetue sau licențe pe durată determinată de minimum 3 ani);

Nu sunt eligibile abonamentele, închirierile de software, serviciile de tip SaaS („Software as a Service"), sau orice alte forme de plată recurentă pentru utilizarea temporară a aplicațiilor;

- dezvoltare software la cheie, inclusiv realizarea de platforme online (site e-commerce), integrarea soluțiilor de plată, integrarea sistemelor ERP/CRM, cu transferul drepturilor de proprietate intelectuală și/sau drepturilor de utilizare către beneficiar, achiziționate integral la finalizarea lucrării;
- înregistrarea mărcilor, desenelor și modelelor industriale necesare comercializării produselor/serviciilor rezultate din proiect;
- taxe de certificare de produs (marcaj CE, rapoarte de încercări/laborator etc.), atunci când rezultatul generează un drept necorporal de punere pe piață.

Valoarea eligibilă a activelor necorporale nu poate depăși 15% din valoarea eligibilă a activelor corporale ce fac obiectul proiectului. Activele necorporale trebuie să îndeplinească inclusiv următoarele condiții cumulative:

- trebuie să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- trebuie să fie amortizabile;
- trebuie să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul (beneficiarul ajutorului)
- trebuie să fie incluse în activele întreprinderii care primește ajutor și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum trei ani de la data efectuării plății finale în cadrul proiectului.

CAP.5 Alte cheltuieli aferente investiției de bază/infrastructurii

5.1. Organizarea de șantier

5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Cheltuieli aferente realizării unor construcții provizorii sau amenajări în construcții existente, precum și cheltuieli de desființare a organizării de șantier: vestiare/barăci/spații de lucru pentru personalul din șantier, platforme tehnologice/dezafectarea platformelor tehnologice, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces, branșamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu, cheltuieli pentru desființarea organizării de șantier, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.2. "Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială", cheltuielile aferente construcțiilor provizorii pentru protecția civilă.

5.1.2. Cheltuieli conexe organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile pentru:

- obținerea autorizației de construire/ desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier;
- taxe de amplasament, închirieri semne de circulație,

- întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale,
- contractele de asistență cu poliția rutieră,
- contractele temporare cu furnizorul de energie electrică, cu furnizorul de apă și cu unitățile de salubrizare,
- taxă depozit ecologic, taxe locale, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public,
- închirieri de vestiare/barăci/containere/ grupuri sanitare,
- cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții/intervenții, operațiune care constituie obligația executanților, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.2. "Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială".
- costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, paza șantierului

5.2. Comisioane, cote si taxe

Cuprind, după caz:

- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată
- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor - CSC, în aplicarea prevederilor Legii nr. 215/1997 privind Casa Socială a Constructorilor
- taxe pentru acorduri, avize conforme și autorizația de construire/desființare.

5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute

Aceste cheltuieli vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției. Se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a 10% din valoarea eligibilă a cheltuielilor eligibile prevăzute la subcapitolul 4.1, din bugetul proiectului.

CAP.6 Cheltuieli de informare și publicitate

Cheltuielile cu activitățile obligatorii de informare și publicitate, în conformitate cu prevederile manualului de identitate vizuala publicat pe www.adrcentru.ro și sectiunea 3.21 din prezentul ghid.

Plafon de cheltuială maximă 7.500 lei (fără TVA).

CAP.7 Cheltuielile cu activitatea de audit financiar extern

În cazul în care beneficiarii optează pentru încheierea unor contracte de audit, rapoartele de audit vor confirma că cheltuielile cuprinse în cererile de rambursare au fost verificate și sunt:

- necesare pentru realizarea proiectului
- prevăzute în contractul încheiat cu beneficiarul proiectului
- în conformitate cu principiile unui management financiar sănătos, respectiv utilizarea eficientă a fondurilor și un raport optim cost/beneficiu;
- efectuate și plătite de beneficiar;
- plătite pe parcursul perioadei de eligibilitate;
- înregistrate în contabilitatea beneficiarului având la bază documente justificative, identificabile și verificabile, dovedite prin documente originale;
- în conformitate cu propunerile tehnice și financiare ofertate (se verifică prețurile unitare și cantitățile decontate).

Atunci când același beneficiar desfășoară mai multe proiecte în același timp sau un proiect primește finanțare sub diferite forme de sprijin sau din diferite fonduri, auditorii verifică potențiala dublă finanțare a unei cheltuieli.

Sunt eligibile în limita a 5000 lei/trimestru (fără TVA), aferente activităților ce pot fi auditate în trimestrul respectiv.

CAP.8 Cheltuieli pentru instruirea angajaților

Aceste cheltuieli trebuie să vizeze dezvoltarea competențelor și abilităților menționate în subcapitolul 5.2.2-- Activități de instruire a angajaților. Aceste activități de instruire sunt complementare investițiilor în active fixe corporale și necorporale și contribuie la operaționalizarea acestora."

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de cost unitar.

CAP.9 Cheltuieli pentru servicii de dezvoltare comercială și internaționalizare,

- servicii de consultanță pentru dezvoltare comercială și internaționalizare (studii de piață, analize concurențiale, planuri de export, strategie de intrare pe piețe externe, strategie de brand și poziționare, plan comercial multicanal);
- servicii de proiectare identitate vizuală și ambalaj (naming, logo, manual de brand, design ambalaj) cu livrabile transferate beneficiarului (drept de utilizare).

Notă: cheltuieli recurente de marketing (campanii plătite, abonamente, hosting, mentenanță) nu sunt eligibile pe această linie.

CAP. 10. Cheltuieli pentru certificări, standarde și acces pe piețe

Sunt eligibile cheltuielile necesare accesului la piață pentru produsele/serviciile rezultate din proiect:

- taxe și servicii de certificare sisteme de management (ex.: ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 22000/HACCP, EMAS) – audit de certificare inițială;
- taxe și servicii de certificare de produs (ex.: CE, teste de laborator, rapoarte de conformitate), inclusiv evaluarea conformității;
- costuri de etichetare obligatorie în vederea punerii pe piață (doar partea de certificare/atestare; nu include consumabile).

Neeligibile: costuri de recertificare periodică, supraveghere anuală, abonamente la baze de date standarde.

Cap. 11. Cheltuieli pentru participare la târguri și expoziții

Sunt eligibile, în legătură directă cu produsele/serviciile rezultate:

- taxa de participare și închiriere suprafață/stand,
- amenajare stand (structuri modulare, grafică, servicii tehnice obligatorii ale organizatorului),
- transport mostre necomercializabile și materiale de prezentare; asigurarea mostrelor pe perioada evenimentului,
- închiriere echipamente necesare prezentării (ex.: display, ecran).

Cap. 12. Cheltuieli pentru promovarea produselor și serviciilor rezultate din proiect

Pe lângă activitățile obligatorii de informare și publicitate impuse de Manualul de identitate vizuală al Programului, sunt eligibile și următoarele cheltuieli, strict aferente proiectului:

- **materiale de prezentare** legate direct de produsele/serviciile rezultate din proiect (broșuri, cataloage, pliante, ghiduri tehnice, materiale video de prezentare, roll-up, banner static), într-o **singură ediție per proiect**;
- **realizarea unei pagini web sau a unei secțiuni dedicate proiectului** (landing page) pe site-ul propriu al beneficiarului, care să prezinte obiectivele, rezultatele și sprijinul financiar primit;
- **costuri de design grafic, editare** aferente acestor materiale, dacă sunt incluse în costul total de producție.

5.3.3. Categorii de cheltuieli neeligibile

În cadrul prezentului apel următoarele tipuri de cheltuieli sunt considerate neeligibile:

- cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG. nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul European de dezvoltare regională, Fondul social European Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- cheltuielile cu achiziția de utilaje mobile rutiere și non rutiere de tipul buldozere, excavatoare și alte utilaje, autopropulsate de motoare care folosesc arderea combustibililor fosili, precum si alte echipamente care folosesc pentru funcționare arderea combustibililor fosili;
- cheltuielile cu investiții legate de achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili și achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază gaz;
- achiziționarea de terenuri și constructii;
- valoarea TVA aferentă cheltuielilor neeligibile și valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile în condițiile prevăzute de H.G. nr. 873 / 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu respectarea prevederilor Ordinului 4013/23.10.2023 (Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene)/Ordinului nr. 5316/27.11.2023 (Ministerul Finanțelor).
- achiziția de echipamente si dotări second-hand;
- cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor si a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004, cu excepția Clasei 2.3.6. ”Utilaje și instalații de transportat și ridicat”;
- cheltuieli cu achiziția vehiculelor de tip food truck, autorulotă, remorcă/rulotă comercială utilată pentru prepararea și comercializarea produselor alimentare sau alte unități mobile similare, acestea fiind încadrabile în categoria mijloacelor de transport sau a unităților mobile destinate desfășurării activității economice.
- amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- cheltuieli destinate relocării;
- obiectele de inventar, cu o valoare unitara mai mica de 2.500 lei sau obiectele de inventar cu caracter administrativ, de birotică, consumabile sau alte bunuri care nu sunt direct utilizate în activitatea economică finanțată;
- cheltuielile privind costurile operaționale, de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect;
- cheltuielile privind costuri administrative, respectiv cheltuieli cu materii prime, materiale consumabile și alte produse similare
- cheltuielile de personal, cu excepția celor incluse în cadrul costului unitar privind instruirea personalului;
- cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rată și dobânzi aferente creditelor;
- contribuția în natură;
- cheltuielile cu amortizarea;

- cheltuielile cu leasingul;
- cheltuieli angajate de către beneficiar și plătite înainte de data de 01.01.2021;
- cheltuieli efectuate peste pragurile/plafoanele stabilite prin prezentul ghid
- alte cheltuieli excluse de la finanțare prin prezentul ghid al solicitantului, în aplicarea prevederilor HG 873 2022, art. 2 alin. (1) lit. f), corespunzător specificului programului și particularităților operațiunilor:
  - cheltuieli cu elaborarea studiilor de prefezabilitate, a studiilor de fezabilitate, a documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, a proiectului tehnic.
  - cheltuielile efectuate înainte de data depunerii cererii de finanțare, cu excepția celor aferente Capitolului 3 ”Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică” de mai sus.
- Cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate.

5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Nu este cazul

5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

În conformitate cu art. 53 alin. (3) litera (a), pct. (i), alin. 94 alin. (2) litera (a), pct. (i) din Regulamentul (UE) 2021/1060, **baremul aferent standardului de cost unitar cu instruirea** presupune **decontarea sumei de 3.353,16 lei** (658,63 Euro) **pentru un angajat care a finalizat cu certificat un program de formare a competențelor pentru specializare inteligentă pentru tranziție industrială și antreprenoriat**.
Valoarea în euro s-a calculat folosind cursul Inforeuro aferent lunii decembrie 2025 (1 Euro = **5,0911 lei**).

Suma eligibilă pentru rambursare se calculează prin înmulțirea numărului de participanți pentru care participarea și certificarea competențelor este dovedită cu baremul costului unitar.

Ajustarea costului unitar se va face anual, la începutul fiecărui an, cu Indicele prețurilor de consum (IPC) (sursa INS: https://insse.ro/cms/ro/content/ipc%E2%80%93serie-de-date-anuala).

Baremul se va actualiza de către AM PR Centru în cursul lunii ianuarie a fiecărui an, după publicarea IPC, și **va intra în vigoare începând cu data de 1 februarie a anului respectiv și rămâne valabil până la actualizarea din anul următor după aceeași regulă**.

Formula de calcul pentru actualizare este:

$$BSCU_{anul\ n} = BSCU_{anul\ n-1} \times \frac{IPC\ anul\ n-1\ (\%)}{100}$$

unde:
$BSCU_{anul\ n}$ este baremul aplicabil în cursul anului n

$BSCU_{anul\ n-1}$ este baremul aplicat în anul n-1

$IPC_{anul\ n-1}$ Indicele preturilor de consum (serie de date anuala) aferent anului n-1 publicat de INS în cursul lunii ianuarie a anului n (https://insse.ro/cms/ro/content/ipc%E2%80%93serie-de-date-anuala).

Valoarea în euro la fiecare ajustare va fi calculată utilizând cursul inforeuro aferent lunii decembrie a anului precedent, disponibil la: https://www.cursbnr.ro/curs-inforeuro.

La stabilirea valorii totale aferente instruirii personalului ce va fi trecută în bugetul proiectului, solicitantul va avea în vedere stabilirea unei valori care să acopere ajustările anuale estimate că vor fi efectuate conform metodologiei de ajustare prevăzută mai sus, cu prezentarea justificărilor aferente

calculului efectuat, bazat pe istoricul evoluției indicelui prețurilor de consum și în funcție de momentul din implementarea proiectului în care se estimează depunerea cererii de rambursare prin care se solicita contravaloarea instruirii.

Condiții și cerințe privind verificările

Costul unitar cu instruirea vizează angajați ai IMM-urilor beneficiare de finanțare care finalizează programe de formare și dobândesc certificat de atestare a competențelor profesionale pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat. Astfel, prin dobândirea competențelor ce fac obiectul programului de formare, participanții contribuie la realizarea obiectivului specific al programului, la obiectivele afacerii și implicit a proiectului de finanțare.
Prin acest cost unitar se are în vedere acoperirea tuturor costurilor care ar putea fi necesare pentru desfășurarea unui program de formare de minim 12 ore pentru dezvoltarea unor abilități și competențe necesare și relevante pentru investiția realizată prin proiect.

Tipurile de abilități ce pot fi vizate, fără a include o listă exhaustivă:

- Abilități tehnice: abilități de rezolvare a problemelor, design, operare, reproiectare și întreținere a echipamentelor sau structurilor tehnologice, abilități IT profesionale
- Abilități de management: abilități în legătură cu planificarea afacerilor, conformare la reguli și norme de calitate, planificarea resurselor umane, alocarea de resurse
- Abilități antreprenoriale: abilități specifice pentru start-up-uri precum managementul riscului, gândire strategică, abilități de relaționare, abilități de adaptare la provocări și cerințe multiple
- Abilități ”verzi”: abilități specifice pentru modificarea produselor, serviciilor sau operațiunilor determinate de schimbările climatice, cerințe sau reguli
- Alte abilități în afara celor descrise mai sus, în legătură cu specializarea inteligentă, tranziția industrială, antreprenoriatul și adaptarea întreprinderilor la schimbare

Programele de instruire pot viza doar **persoane care au statut de angajat al IMM-ului** care beneficiază de sprijin pentru instruire, **la data derulării programului de instruire**. De asemenea, în cazul proiectelor respective, activitatea de instruire nu constituie un proiect de sine stătător, ci este inclusă într-un proiect de investiții și este în strânsă relație cu scopul proiectului de investiție din care face parte.

Documentele suport care vor fi verificate de AM și vor fi prezentate de beneficiari la solicitările de rambursare pentru a dovedi realizarea unităților, respectiv numărul de angajați care au participat la formare și au primit un certificat, tipul și durata programului de formare sunt:

- Notă prin care se definește setul de competențe profesionale care vor fi dobândite de angajați în urma participării la formare și din care să rezulte că acestea sunt necesare și relevante în raport cu investiția realizată prin proiect și cu atribuțiile angajatului respectiv.
- Certificat de absolvire emis de un furnizor de formare profesională (beneficiarul se va asigura că furnizorul de formare profesională este o organizație publică sau privată legal înființată care are prevăzute în obiectul principal de activitate organizarea şi derularea de activități de formare profesională), însoțit de o anexă în care sunt precizate competențele dobândite prin programul de formare (conform unui sistem de evaluare a competențelor dobândite) și durata programului de formare (de minim 12 ore). În conformitate cu Ordonanța 129/2000 privind formarea profesională a adulților, Programul de formare poate avea recunoaștere națională/ internațională prin autorizarea cursului sau poate avea doar recunoașterea furnizorului de formare și a beneficiarului formării.
- Documente care dovedesc statutul de angajat eligibil al participantului la programul de formare la data formării, și anume, extras Revisal.
- Declarație pe proprie răspundere a beneficiarului prin care să susțină că, în perioada derulării instruirii, angajații respectivi nu sunt implicați în alte proiecte cu finanțare europeană în cadrul

cărora să le fie decontate costurile cu salariile (având în vedere faptul că costul unitar propus include și costul cu forța de muncă).

Controlul respectării obligațiilor contractuale se va efectua de către structurile specializate ale Autorității de Management (Departamentul Monitorizare Proiecte și Departamentul Verificare Autorizare Proiecte).

Beneficiarii trebuie să arhiveze toate documentele legate de implementarea proiectului, inclusiv rezultatele, în conformitate cu contractul de finanțare semnat cu Autoritatea de Management. Arhivele vor fi disponibile, în cazul în care vor fi solicitate, pentru eventuale controale tematice ale finanțatorului sau ale altor organe de control și / sau audit, naționale și / sau europene prevăzute de lege.

Colectarea și stocarea datelor se va face prin sistemul de management al informației MySMIS2021/SMIS2021+.

Documentele care atestă realizarea unităților vor fi încărcate de beneficiari în sistemul electronic MySMIS 2021/2027.

Toate datele vor fi prelucrate cu respectarea prevederilor în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal conform politicii și procedurilor Autorității de Management.

5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul.

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Valoarea minimă a finanțării nerambursabile: 25.000 euro
Valoarea maximă a finanțării nerambursabile: 200.000 euro
Pentru start-up-urile care nu îndeplinesc condiția privind desfășurarea activității pe o perioadă corespunzătoare cel puțin unui an fiscal integral, valoarea maximă a finanțării nerambursabile nu va depăși 100.000 euro.

ATENȚIE! Criteriul cu privire la valoarea minimă a finanțării nerambursabile se va menține până la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

Cursul valutar la care se calculează aceste valori este cursul de schimb Inforeuro, valabil în luna lansării apelului de proiecte, respectiv cursul lunii septembrie 2026, 1 euro = 5,2584 lei.

Sumele care vor depăși pragurile sus-menționate vor fi asigurate de către beneficiar, fiind considerate contribuție proprie.

5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Contribuția PR Centru la finanțarea unui proiect este de maximum 90% din valoarea eligibilă, în limita plafonului de minimis. Contribuția proprie a beneficiarului la valoarea eligibilă a proiectului este de minimum 10% din valoarea eligibilă.
Cursul valutar la care se va calcula încadrarea în alocarea financiară a apelului de proiecte este cursul Inforeuro valabil în luna lansării apelului de proiecte.

5.6. Durata proiectului

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021–2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, coroborat cu prevederile art. 63 din Regulamentul (UE) 2021/1060, una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la angajarea și plata cheltuielilor, în condițiile legii, între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.
Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare.
Perioada de implementare după semnarea contractului de finanțare nu poate să depășească 24 de luni, pentru proiectele fără lucrări de construcții, și 36 de luni, pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții.
Perioada inițială de implementare a proiectului de după semnarea contractului poate fi extinsă, fără însă a depăși perioada maximă de 24 și, respectiv, 36 de luni, dar nu mai târziu de 31.12.2029.
Extinderea perioadei de implementare poate fi realizată doar pentru motive întemeiate. Sunt excluse din categoria motivelor întemeiate imposibilitatea sau întârzierile în asigurarea necesarului de finanțare a contribuției proprii.

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

5.7.1. Activitățile propuse se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul priorității 1, O.S1.3 și 1.4, Acțiunea 1.4, Intervenția 1.4.3 Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI

Activitățile propuse trebuie să se încadreze în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 1, O.S. 1.3 și 1.4, Acțiunea 1.4, Intervenția 1.4.3, conform prevederilor din secțiunea 5.2 de mai sus.
Proiectele depuse în cadrul prezentului apel trebuie să demonstreze în mod clar legătura cu obiectivele și prioritățile strategiilor teritoriale ITI. Este important de menționat că strategiile ITI Țara Făgărașului și ITI Moții – Țara de Piatră cuprind un set mai larg de obiective de dezvoltare, însă prezentul apel din cadrul Programului Regiunea Centru 2021–2027 contribuie doar la acele direcții care pot fi sprijinite prin investiții realizate de către IMM-uri, conform eligibilității PR Centru.

5.7.2. Proiectul respectă limitele minime și maxime ale finanțării nerambursabile după cum urmează

Valoarea minimă a finanțării nerambursabile: 25.000 euro
Valoarea maximă a finanțării nerambursabile: 200.000 euro

Pentru start-up-urile care nu îndeplinesc condiția privind desfășurarea activității pe o perioadă corespunzătoare cel puțin unui an fiscal integral, valoarea maximă a finanțării nerambursabile nu va depăși 100.000 euro, corespunzător unuia sau mai multor proiecte.
Contribuția solicitantului la finanțarea investiției trebuie să fie de minimum 10% din valoarea eligibilă a investiției iar contribuția PR Centru la finanțarea unei investiții este de maximum 90% din valoarea eligibilă a investiției, în limita plafonului de minimis.

ATENȚIE! Criteriul cu privire la valoarea minimă a finanțării nerambursabile se va menține până la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

Cursul valutar la care se calculează aceste valori este cursul de schimb Inforeuro, valabil în luna lansării apelului de proiecte.

5.7.3. (pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții care se supun autorizării) Proiectul propus prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii, pentru aceleași tip de activități (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment/element de infrastructura și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare pentru aceleași cheltuieli

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect.
Momentul de la care se calculează perioada de 5 ani este momentul la care s-a realizat recepția la terminarea lucrărilor în cazul contractului de lucrări anterior (data de la care începe să curgă și perioada de garanție) SAU data efectuării plății finale în cadrul unui contract de finanțare nerambursabilă, în condițiile prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului. Astfel, nu se acceptă la finanțare intervenții asupra unei infrastructuri care se află în perioada de garanție a lucrărilor efectuate printr-un contract de lucrări anterior sau care se află în perioada de durabilitate (perioada de 5 ani calculată de la data efectuării plății finale în cadrul unui contract de finanțare nerambursabilă, în condițiile prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului).
De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare.
Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

5.7.4. Perioada de implementare a activităților proiectului după semnarea contractului de finanțare nu poate să depășească 24 de luni, în cazul proiectelor fără lucrări de construcții, și 36 de luni, în cazul proiectelor cu lucrări de construcții.

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021–2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, coroborat cu prevederile art. 63 din Regulamentul (UE) 2021/1060, una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la angajarea și plata cheltuielilor, în condițiile legii, între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.

Perioada de implementare după semnarea contractului de finanțare nu poate să depășească 24 de luni, în cazul proiectelor fără lucrări de construcții, și 36 de luni, în cazul proiectelor cu lucrări de construcții.

Perioada inițială de implementare a proiectului de după semnarea contractului poate fi extinsă, fără însă a depăși perioada maximă de 24 și, respectiv, 36 de luni, dar nu mai târziu de 31.12.2029.

Extinderea perioadei de implementare poate fi realizată doar pentru motive întemeiate. Sunt excluse din categoria motivelor întemeiate imposibilitatea sau întârzierile în asigurarea necesarului de finanțare a contribuției proprii.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

5.7.5. Locul de implementare a proiectului

Investiția finanțată prin proiect trebuie să fie situată în localități din mediul urban și rural exclusiv din teritoriile aferente celor două Investiții Teritoriale Integrate (ITI) din Regiunea Centru:

- **Microregiunea Țara Făgărașului**, care cuprinde **34 de unități administrativ-teritoriale situate în județele Brașov și Sibiu**. În județul Brașov sunt incluse 21 de UAT-uri: Municipiul Făgăraș, Orașul Victoria și comunele Beclean, Cincu, Comăna, Drăguș, Hârseni, Lisa, Jibert, Mândra, Părău, Recea, Șercaia, Șinca, Șinca Nouă, Sâmbăta de Sus, Șoarș, Ticușu, Ucea, Vistea și Voila. În județul Sibiu sunt cuprinse 13 UAT-uri: orașele Avrig și Tălmaciu și comunele Arpașu de Jos, Boița, Brădeni, Bruiu, Cârța, Cârțișoara, Porumbacu de Jos, Racovița, Roșia, Șelimbăr și Turnu Roșu. Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară ITI Microregiunea Țara Făgărașului este constituită din Consiliul Județean Brașov, Consiliul Județean Sibiu și cele 34 de UAT-uri aferente teritoriului ITI, respectiv municipiul Făgăraș, orașele Victoria, Avrig și Tălmaciu și 30 de comune.
- **Moții – Țara de Piatră**, localizată în județul Alba, care include orașele Abrud, Baia de Arieș, Câmpeni și Zlatna, precum și comunele montane ale Munților Apuseni: Albac, Almașu Mare, Arieșeni, Avram Iancu, Bistra, Bucium, Ciuruleasa, Gârda de Sus, Horea, Întregalde, Lupșa, Meteș, Mogoș, Ocoliș, Poiana Vadului, Ponor, Poșaga, Râmeț, Sălciua, Scărișoara, Sohodol, Vadu Moților, Vidra și Roșia Montană.

La data lansării apelului de proiecte, solicitantul trebuie să aibă deja locul de implementare a proiectului înregistrat ca sediu principal sau secundar (punct de lucru), conform certificatului constatator ORC.

Excepție: în cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja (prin Declarația unică) ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru.

5.7.6. Activitatea de bază - declarată de beneficiar în cererea de finanțare - aferentă proiectului respectă următoarele condiții cumulative:

- are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în ghidul solicitantului;
- nu face parte din activitățile conexe implementării investiției, așa cum sunt acestea definite în ghidul solicitantului;
- bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

5.7.7. Investițiile finanțabile prin ajutor de minimis respectă prevederile privind ajutorul de minimis stipulate în Regulamentul (UE) 2023/2831

Investițiile finanțate prin ajutor de minimis, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2023/2831, trebuie să respecte condițiile cu privire la plafonul de minimis aplicabil și cumulul ajutoarelor de minimis.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

5.7.8. Planul de monitorizare al proiectului este întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

5.7.9. Proiectul/ solicitantul respectă principiile din domeniul egalității de gen, de șanse, nediscriminării, accesibilității, inclusiv condițiile favorizante orizontale privind implementarea și aplicarea Cartei Drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a legislației naționale în domeniul dizabilității (intervențiile care asigură adaptarea rezonabilă și design-ul universal, așa cum sunt acești termeni definiți în Convenție)

În procesul de pregătire, contractare, implementare şi durabilitate a proiectului, solicitantul a respectat și va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate, inclusiv condițiile orizontale privind implementarea și aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile”[6] și Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a legislației naționale în domeniul dizabilității (intervențiile care asigură adaptarea rezonabilă și design-ul universal, așa cum sunt acești termeni definiți în Convenție)[7].

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând fi luate în considerare și punctate în etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumată de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.
Se vor avea in vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.19 din prezentul ghid.

5.7.10. Proiectul/solicitantul respectă principiile privind domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.
În cazul în care proiectul se implementează parțial sau integral în arii naturale protejate și/sau situri Natura 2000, solicitantul va prezenta avizele și autorizațiile necesare emise de Administrația Națională a Ariilor Naturale Protejate (ANANP) sau de custodele/administratorul ariei protejate și se va asigura că măsurile proiectului evită impactul negativ asupra mediului și biodiversității locale.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică si va face obiectul verificării eligibilității proiectului.
Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunile 3.17 și 3.18 din prezentul ghid.

[6] https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/
[7] https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/

5.7.11. Proiectul/solicitantul integrează măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice respectand Orientarile Tehnice ale Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integreaza măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice, având in vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.17 din prezentul ghid si Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice, disponibilă spre consultare la adresa http://regio-adrcentru.ro/infrastructura-2021-2027/

5.7.12. Proiectul contribuie la dezvoltarea economică și socială a zonei ITI prin inițiative de cooperare și colaborare la nivel local sau regional, care sprijină integrarea actorilor economici și consolidarea relațiilor economice în teritoriu.

Proiectul stabilește cel puțin un parteneriat economic sau instituțional relevant în teritoriul ITI (de exemplu, între IMM-uri, furnizori, clienți, distribuitori, prestatori de servicii, ONG-uri, asociații, cooperative, organizații profesionale, instituții publice, unități de învățământ sau alte entități relevante), care contribuie la dezvoltarea economică și socială a teritoriului prin cooperare și colaborare, integrarea actorilor economici, consolidarea relațiilor economice locale sau regionale, participarea la lanțuri valorice ori la alte forme de cooperare specifice activității finanțate, cum ar fi: producător–procesator, producător–distribuitor, furnizor–beneficiar, prestator de servicii–operator economic, operator turistic–producător local, fermă–structură de turism, IMM–instituție publică, IMM–unitate de învățământ sau alte colaborări relevante pentru domeniul de activitate. În scopul demonstrării acestei cerințe, solicitantul va atașa cererii de finanțare cel puțin o scrisoare de intenție de colaborare din partea unui partener dintre categoriile menționate mai sus.

5.7.13. Proiectul asigură continuitatea și operabilitatea investiției în cadrul teritoriului ITI, contribuind la dezvoltarea locală și menținerea beneficiilor economice și sociale în zona ITI selectată.

În scopul asigurării contribuției proiectelor finanțate la dezvoltarea economică și socială a zonelor ITI, beneficiarii contractelor de finanțare aferente acestor proiecte au obligația de a întreprinde toate măsurile necesare pentru:

1. Desfășurarea activității economice la sediul/punctul de lucru situat în teritoriul ITI eligibil, potrivit codului CAEN pentru care a fost acordată finanțarea;
2. Fiscalizarea punctului de lucru/sediului social înființat în cadrul proiectului în zona ITI selectată, cu respectarea obligațiilor de înregistrare fiscală prevăzute de legislația în vigoare;
3. Menținerea investiției și a activității economice în teritoriul ITI pe întreaga perioadă de implementare și durabilitate prevăzută în contractul de finanțare. Această obligație nu împiedică înlocuirea instalațiilor sau echipamentelor care devin depășite sau sunt distruse pe durata respectivă, cu condiția ca activitatea economică aferentă codului CAEN finanțat să fie desfășurată efectiv în teritoriul ITI pentru perioada minimă relevantă.

În acest sens, Beneficiarul va asigura:

– funcționarea efectivă a punctului de lucru/sediului unde se implementează proiectul, inclusiv realizarea de activități economice reale la această locație și utilizarea echipamentelor/dotărilor achiziționate prin proiect în cadrul teritoriului ITI; beneficiarul trebuie să demonstreze că unitatea creată este operațională și funcțională în zona vizată, **prin implementarea a cel puțin unui contract economic relevant (inclusiv contracte de vânzare-cumpărare, prestări servicii sau producție)** aferent codului CAEN finanțat, derulat efectiv la locul de implementare din zona ITI;

– menținerea pe toată perioada de durabilitate, a persoanelor din zona ITI angajate în perioada de implementare.

Solicitantul se va angaja că va respecta aceaste cerințe **prin Declarația unică și prin Declarația privind menținerea investiției și impactul economic și social în teritoriul ITI.**

NOTĂ: Beneficiarii care au sediul social în zona ITI , la locul de implementare a proiectului, nu trebuie sa demonstreze capacitatea de sine stătătoare a unității.

În cazul achiziției de echipamente mobile, este permisă utilizarea ocazională a acestora și în afara teritoriului ITI, cu condiția ca activitatea economică realizată prin utilizarea acestora să fie desfășurată predominant în teritoriul ITI, pe întreaga perioadă de durabilitate.

În acest scop, în cazul echipamentelor mobile:

- locul de garare/depozitare permanentă va fi menținut în cadrul sediului sau punctului de lucru situat în teritoriul ITI;
- contractele economice aferente utilizării acestora vor reflecta desfășurarea activităților în teritoriul ITI, iar activitățile desfășurate în acest teritoriu vor reprezenta partea majoritară din punct de vedere valoric și temporal.

Prin „echipamente mobile" se înțeleg echipamentele tehnologice, utilajele, instalațiile de lucru și alte active corporale eligibile care, prin specificul activității finanțate, sunt utilizate în afara sediului sau punctului de lucru, la terți ori în locații multiple, pentru desfășurarea activității economice aferente codului CAEN finanțat.

În cazul activităților care, prin specificul lor, se desfășoară la terți sau în locații multiple (de exemplu: activități de întreținere peisagistică, lucrări de instalații electrice, activități de conservare și restaurare, servicii IT prestate la sediul clientului, activități de reparații și întreținere și alte activități similare), utilizarea echipamentelor și în afara teritoriului ITI **este permisă numai cu respectarea caracterului predominant al activității desfășurate în teritoriul eligibil.**

Pentru verificarea respectării acestei cerințe în etapa de durabilitate, se vor avea în vedere următoarele:

- datele relevante sunt cele aferente contractelor de utilizare efectivă a echipamentelor, confirmate prin documente de implementare (ordine de începere, procese-verbale de recepție, documente de livrare/prestare, situații de lucrări sau alte documente justificative);
- perioadele de inactivitate ale echipamentelor nu se iau în calcul;
- suprapunerile de contracte se contabilizează o singură dată;
- în cazul contractelor simultane în zona ITI și în afara acesteia, se ia în considerare valoarea cea mai mare a echipamentelor implicate;
- în cazul utilizării simultane a echipamentelor în teritoriul ITI și în afara acestuia, se analizează documentele justificative pentru stabilirea proporției efective de utilizare.

Pentru verificarea respectării obligațiilor, Beneficiarul va pune la dispoziția Autorității documente privind activitățile economice desfășurate în ITI (contracte, comenzi, documente de livrare/prestare, evidențe privind utilizarea echipamentelor, documente fiscale, REVISAL pentru personalul angajat și alte documente relevante). Documentele prezentate trebuie să demonstreze desfășurarea efectivă a activității economice în teritoriul ITI. Simpla existență a unui punct de lucru, depozitarea sau gararea echipamentelor în teritoriul ITI ori existența unor documente care nu reflectă desfășurarea unei activități economice reale în teritoriul ITI nu sunt suficiente pentru îndeplinirea acestei obligații.
Prin prezentarea acestor documente, beneficiarul trebuie să demonstreze că activitatea economică susținută prin investiția finanțată este realizată predominant în teritoriul ITI și că echipamentele finanțate

contribuie efectiv la dezvoltarea activității economice în cadrul teritoriului eligibil. În acest sens, sunt relevante în special:

- locul de desfășurare efectivă a activității/producției/prestării serviciilor;
- localizarea investiției și a bazei operaționale a beneficiarului;
- utilizarea predominantă a echipamentelor pentru activități aferente locației implementate în teritoriul ITI.

În cazul contractelor sau comenzilor utilizate pentru justificarea caracterului predominant al activității desfășurate în teritoriul ITI, analiza nu va urmări localizarea clientului sau piața de desfacere a produselor ori serviciilor rezultate din implementarea proiectului, ci locul în care este desfășurată efectiv activitatea economică finanțată și contribuția acesteia la dezvoltarea economică a teritoriului ITI.

5.7.14. Proiectul este în conformitate cu Strategia Teritorială Integrată aferentă teritoriului ITI și demonstrează caracterul integrat al intervenției, fapt confirmat prin avizul de conformitate ITI emis de ADI ITI competentă.

Pentru ca acest criteriu să fie considerat îndeplinit solicitantul va prezenta Avizul de conformitate emis de ADI ITI competentă. Acest document confirmă că investiția finanțată prin proiect va contribui la implementarea Strategiei Teritoriale Integrate aferente teritoriului ITI în care se realizează proiectul, prin încadrarea acesteia în obiectivele, prioritățile, direcțiile strategice și tipurile de intervenții prevăzute de strategie și demonstrează un caracter integrat.

Datele de contact, procedura de emitere, documentele necesare, precum și modelele/formularele utilizate pot fi consultate la link-urile de mai jos

- pentru ADI ITI Moții Țara de Piatră: https://motiitaradepiatra.ro/avizare/

- pentru ADI ITI Țara Făgărașului https://itimtf.ro/avizare/

În ceea ce privește termenul de emitere, acesta este prevăzut în procedura aplicabilă la nivelul structurii ITI competente, care se regăsește la linkurile indicate. Având în vedere că lipsa avizului la depunerea cererii conduce la respingerea proiectului fără posibilitatea solicitării de clarificări, se recomandă consultarea din timp a informațiilor publicate de ADI ITI relevantă și inițierea procedurii de avizare anterior depunerii cererii de finanțare.

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau subactivităţi din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum şi stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Indicatorii de etapă se vor regăsi în cadrul Planului de monitorizare a proiectului, și se vor monitoriza de către autoritatea de management pe parcursul implementării proiectului.
Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Indicatorii de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare al proiectului se stabilesc în corelare cu prevederile din cadrul ghidului solicitantului – Anexa 14 Planul de monitorizare. În cadrul acestuia sunt

prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

În funcție de tipologia proiectelor, solicitanții își vor selecta indicatorii de etapă aplicabili, stabilindu-și termenele de realizare, fără însă a depăși termenele maxime prevăzute în Planul de monitorizare, Anexa 14.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1. Completarea formularului cererii

Formularul cererii de finanțare, ale cărui secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS, prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

Completarea corectă și completă a tuturor secțiunilor din cererea de finanțare, precum și anexarea tuturor documentelor solicitate, este primul pas în menținerea cererii de finanțare în procesul de evaluare, selecție și contractare.

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Formularul cererii de finanțare și anexele acestuia trebuie sa fie redactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare și anexe ale acesteia redactate în alta limbă. În cazul anexării unor documente emise în alta limbă, se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată sau autorizată a acestora.

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

La întocmirea bugetului, se are în vedere ca valorile pe care se fundamentează bugetul să respecte prevederile privind art. 5 lit. d) şi e) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 66/2011 prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările şi completările ulterioare. Matricea prezentată în Anexa 7 corelează bugetul proiectului cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările si completările ulterioare, pentru proiectele care presupun lucrari de construire.

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi oferte de preț echipamente, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective.
Costurile trebuie să fie realiste (corect estimate), suficiente şi necesare pentru implementarea proiectului.

Costurile trebuie să fie realiste (corect estimate), suficiente şi necesare pentru implementarea proiectului.

În completarea bugetului cererii de finanţare se va avea în vedere respectarea prevederilor prezentului ghid capitolele 5.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4, 5.7, precum și justificarea, după caz, a costurilor bugetate la un nivel rezonabil al preţurilor din piaţă.

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

1. **Declarația unică**

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia.

2. **Situațiile financiare anuale ale solicitantului (aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților), aferente exercițiului financiar anterior depunerii cererii de finanțare:**

- Bilanțul prescurtat (Formular 10);
- Contul de profit și pierdere (Formular 20);
- Datele informative (Formular 30).

Pentru întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare nu se solicită situații financiare anuale aferente exercițiului financiar anterior depunerii cererii de finanțare, întrucât acestea nu existau în respectivul exercițiu financiar. Potrivit art. 27 alin. (8) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, exercițiul financiar al unităților nou-înființate începe la data înființării.
Pentru întreprinderile înființate în anul anterior depunerii cererii de finanțare, situațiile financiare anuale aferente exercițiului financiar respectiv se solicită dacă, la data depunerii cererii de finanțare, a expirat termenul legal de depunere a acestora, potrivit art. 36 alin. (1) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de forma juridică a solicitantului.
În cazul în care, la data depunerii cererii de finanțare, termenul legal de depunere a situațiilor financiare anuale nu a expirat, acestea nu se solicită.

3. **Declarație privind nedeductibilitatea TVA**

Se va utiliza modelul de declarație anexat la Ghidului solicitantului (Anexa 9)

4. **Declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului cu privire la conformitatea cu originalul a documentelor încărcate sau care vor fi încărcate în MySMIS pe parcursul procesului de evaluare selecție și contractare.**

Se va utiliza modelul de declarație anexat la Ghidului solicitantului (Anexa 10)

5. **Devizul general pentru proiectele care includ execuția de lucrări de construcții, în conformitate cu legislația în vigoare** (indiferent dacă lucrările incluse în proiect se supun sau nu autorizării)

Devizul general trebuie să prezinte data elaborării, să fie asumat de persoana care l-a elaborat și să fie semnat și de reprezentantul legal. A se vedea structura devizului general din legislația în vigoare privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.

Devizul general nu trebuie să fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

6. **Planul de afaceri** (model recomandat în Anexa 6 la prezentul ghid), inclusiv **Macheta – Analiza și previziunea financiară** (model standard în Anexa 7 la prezentul ghid)

Macheta financiară se va transmite și în format excel la adresa secretariat_prc@adrcentru.ro, ulterior depunerii proiectului in MYSMIS2021.

Netransmiterea la data depunerii cererii a planului de afaceri sau a machetei de previziune financiară în totalitate va conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare. Lipsa acestor documente nu poate face obiectul unei solicitări de clarificări.

7. **Adresa Primăriei care atestă că lucrările de intervenție prevăzute prin proiect nu se supun procedurii de autorizare a executării lucrărilor** (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții care nu se supun autorizării)

8. **Pentru investiții care includ lucrări de construcții ce se supun autorizării) Certificatul de urbanism**, în termen de valabilitate, eliberat în vederea obținerii autorizației de construire aferente investiției propuse. Respectarea condiției privind termenul de valabilitate a certificatului de urbanism nu mai este obligatorie dacă solicitantul prezintă și autorizația de construire în termen de valabilitate, la depunerea cererii de finanțare.

9. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții ce se supun autorizării) **Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau**

Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului, în conformitate cu Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului. Transmiterea *Deciziei etapei de evaluare inițială* nu este acceptabilă.

10. **Declarația privind impactul proiectului asupra ariilor naturale protejate** (Anexa 13)
    Declarația se solicită pentru toate proiectele, indiferent dacă acestea sunt sau nu localizate în interiorul ori în proximitatea unui sit Natura 2000 sau a unei arii naturale protejate. Solicitantul va bifa în cadrul declarației situația aplicabilă proiectului.

11. **Declarația privind impactul economic și social local ITI (Anexa 12)**
    Informațiile cuprinse în Declarația privind impactul economic și social local ITI (Anexa 12) trebuie să fie corelate cu informațiile din cererea de finanțare, planul de afaceri și Avizul de conformitate a proiectului cu strategia ITI și vor sta la baza verificării îndeplinirii indicatorilor și rezultatelor asumate prin proiect.

12. **Centralizator privind justificarea costurilor**

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi 3 oferte de preț echipamente/servicii/lucrări, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective.

13. **Certificatul de înregistrare în scopuri de TVA** (dacă este cazul)

14. **Avizul de conformitate a proiectelor cu strategia ITI, din perspectiva contribuției acestora la realizarea obiectivelor Strategiei ITI și a caracterului integrat al acestora**
    Netransmiterea la data depunerii cererii a avizului de conformitate a proiectelor cu strategia ITI va conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare. Lipsa acestui document nu poate face obiectul unei solicitări de clarificări.

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare este compusă din:

- Formularul cererii de finanțare.
- Anexele la formularul cererii de finanțare

Atât formularul cererii de finanțare cât și anexele acestuia vor fi transmise prin sistemul MYSMIS, sub semnătura electronica extinsă a reprezentantului legal al solicitantului, sau împuternicitul acestuia, după caz, certificată în conformitate cu prevederile legate în vigoare. Documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în format pdf, semnate de către reprezentantul legal al solicitantului sau împuternicitul acestuia. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Anexele la Formularul cererii de finanțare, prevăzute a fi atașate la momentul depunerii cererii de finanțare sau în etapa de contractare, vor fi încărcate în MySMIS, în format PDF, după ce au fost semnate digital.

Pentru unele din anexele enumerate, acest ghid conține modele standard sau recomandate. Celelalte documente (ex. documente statutare, documente cadastrale, etc.) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în MySMIS, la completarea cererii de finanțare sau în etapa de contractare, după caz.

Toate documentele încărcate în aplicația MySMIS trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă, așadar, o atenție sporită la scanarea documentelor de dimensiuni mari ori care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

Certificarea aplicației și declarațiile în nume propriu solicitate a fi anexate la cererea de finanțare vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, vizibilă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, numai de către reprezentantul legal al solicitantului.

Formularul cererii de finanțare, ale cărui secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS2021/SMIS2021+, prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

Completarea corectă și completă a tuturor secțiunilor din cererea de finanțare, precum și anexarea tuturor documentelor solicitate, este primul pas în menținerea cererii de finanțare în procesul de evaluare, selecție și contractare.

Schimbul de informaţii între AM şi solicitant are loc electronic prin utilizarea sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

În mod excepțional, schimbul de informaţii între AM şi solicitant poate avea loc prin e-mail şi/sau pe suport hârtie, în eventualitatea unui caz de forţă majoră, a funcţionării defectuoase a sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ sau a întreruperii legăturii cu acesta pentru o perioadă care depășește o zi lucrătoare în ultima săptămână înainte de termenul-limită obligatoriu pentru transmiterea prin sistemul informatic a documentelor sau timp de 5 zile lucrătoare consecutive în alte perioade.

Atunci când sistemul informatic funcționează din nou în mod corespunzător, când este restabilită legătura cu sistemul respectiv sau când situaţia de forţă majoră încetează, partea în cauză introduce de îndată în SMIS2021/MySMIS2021 informaţiile deja transmise prin e-mail şi/sau pe suport hârtie, în termen de 15 zile calendaristice de la restabilirea funcționalității sistemului informatic, respectiv încetarea cauzei de forţă majoră.

Solicitantul se va asigura că documentele transmise sunt în termen de valabilitate la data depunerii cererii de finanțare sau în etapa de contractare (în funcție de etapa pentru care este prevăzută obligativitate atașării documentului) și respectă termenele de valabilitate solicitate prin ghid, acolo unde este cazul.

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

1. **Documentele statutare ale solicitantului, după caz:**
   - act constitutiv,
   - contract de societate,
   - statut, în formă consolidată (care cuprinde toate modificările efectuate de la înființarea solicitantului, până la depunerea cererii de finanțare).

Informațiile din documentele statutare trebuie să corespundă cu informațiile ce reies din Certificatul constatator ORC.

2. **Certificatul constatator în formă extinsă, emis de Oficiul Registrului Comerțului**, cu cel mult 30 de zile înainte de data transmiterii la AM PR Centru

3. **Actul de identificare** a reprezentantului legal al solicitantului
   Se va transmite o copie după actul de identificare a reprezentantului legal al solicitantului.

4. (unde este cazul) Mandatul special/ împuternicirea specială pentru semnarea (digitală) și transmiterea cererii de finanțare si anexelor sale prin MYSMIS (cu exceptia sectiuni – Certificarea aplicatiei si a declarațiilor în nume propriu ale reprezentantului legal solicitate prin ghidul solicitantului).

5. **Documentele care dovedesc dreptul solicitantului asupra imobilului (teren și/sau clădiri)**, începând cu data depunerii cererii de finanțare, după caz:
   - Pentru investiții care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune sau dreptul de superficie
     - Documentul care atestă dreptul solicitantului asupra imobilului (ex. contract de vânzare-cumpărare, contract de donație, contract de concesiune etc.)
     - extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea, emise cu maximum 30 de zile înaintea transmiterii
     - tabel centralizator asupra numerelor cadastrale, obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente
     - plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale
     - Plan de situație propus pentru realizarea investiției, elaborat de proiectant
   - Pentru investiții care includ exclusiv dotări și lucrări de construcție ce nu se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune, dreptul de superficie, dreptul de uzufruct, dreptul de folosință rezultat dintr-un contract de împrumut de folosință (comodat) sau contract de închiriere/locațiune:
     - Documentul care atesta dreptul solicitantului asupra imobilului (ex. contract de vânzare-cumpărare, contract de donație, contract de concesiune, contract de comodat etc.)

Documentele care atestă dreptul solicitantului asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cererea de finanțare și anexele sale (localizare/poziționare/suprafață).

Nu se acceptă înscrierea provizorie a dreptului de proprietate.

6. **Documente de mediu aplicabile proiectelor implementate parțial sau integral în arii naturale protejate și/sau situri Natura 2000**

Pentru proiectele implementate parțial sau integral în arii naturale protejate se va prezenta avizul emis de autoritatea competentă sau, după caz, de custodele/administratorul ariei protejate.
În situația în care proiectul se implementează parțial sau integral într-un sit Natura 2000, se va prezenta Avizul Natura 2000, împreună cu avizul administratorului/custodelui ariei protejate, emise în conformitate cu OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare.
Pentru a evita impactul negativ al intervențiilor în siturile Natura 2000, solicitantul are obligația de a prezenta toate autorizațiile, avizele și permisele de mediu necesare investiției, respectând cerințele de mediu specifice investițiilor în ariile protejate, conform legislației în vigoare.
În toate cazurile, proiectul trebuie să respecte principiul DNSH („Do No Significant Harm"), demonstrând că activitățile propuse nu produc un impact semnificativ negativ asupra mediului.
Avizele, autorizațiile și celelalte documente de mediu necesare investiției se vor prezenta în etapa de contractare, anterior semnării contractului de finanțare. Nerespectarea acestei obligații determină neeligibilitatea proiectului.

7. **Hotărârea/Decizia de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect**

8. **Certificatele de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în ultimul an calendaristic/ în ultimele 6 luni, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare. Certificatele de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.**

În situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

9. **Certificatul de cazier fiscal al solicitantului**

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate.
În situația realizării și funcționarii interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

10. **Plan de amplasare a echipamentelor/utilajelor achiziționate prin proiect.**

Planul poate fi elaborat de solicitant și trebuie să evidențieze amplasarea echipamentelor/utilajelor achiziționate prin proiect, precum și a celor existente, astfel încât să rezulte că spațiul disponibil este suficient pentru amplasarea și utilizarea acestora în condiții optime de funcționare și pentru desfășurarea activității.

11. **Plan de monitorizare întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși** indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

12. **Cele mai recente situații financiare anuale ale solicitantului**, dacă sunt diferite de cele depuse deja la cererea de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților. Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, se va atașa inclusiv dovada depunerii.

13. **(Dacă se aplică criteriul de eligibilitate a solicitantului de la secțiunea 5.1.1 punctul 3.b din prezentul ghid)**

Extras din Registrul general de evidență a salariaților – REGES-ONLINE, listat cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de depunerea cererii de finanțare.

14. **Declarația privind încadrarea în categoria IMM și, dacă este cazul, Calculul pentru întreprinderi partenere sau legate.**

15. **Cele mai recente situații financiare anuale ale entităților identificate ca întreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul, conform Declarației privind încadrarea în categoria IMM, depuse/înregistrate la unitățile teritoriale ale Ministerului de Finanțe:**
    - Bilanțul prescurtat (Formular 10)
    - Contul de profit și pierdere (Formular 20)

16. **Documente justificative care atestă separarea evidenței contabile a activităților sau distincția între costuri, în cazul întreprinderilor care desfășoară activități și în alte domenii (clase CAEN) excluse din aria de aplicare a a Schemei de ajutor de minimis aplicabile acestui apel, pentru care se aplică plafonul de 300.000 euro (dacă este cazul).**

17. **Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind ajutoarele de stat și de minimis primite de întreprinderea unică în ultimii 3 ani– Anexa 11.**

18. **Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.**

Netransmiterea, în etapa de contractare, a oricărui document obligatoriu, în termenul de 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării AM PR Centru, conduce la respingerea cererii de finanțare.

Solicitantul va avea în vedere faptul că trebuie să se încadreze în categoria IMM-urilor, atât la data solicitării finanțării (data depunerii cererii de finanțare), cât și la data acordării finanțării (data semnării contractului de finanțare).
În aceas sens, la data acordării finanțării (semnării contractului de finanțare), solicitantul va prezenta o declarație pe propria răspundere, cuprinzând cel puțin următoarele:

- solicitanul își menține încadrarea în categoria de întreprindere eligibilă, în conformitate cu prevederile ghidului specific aplicabil apelului de proiecte
- solicitanul nu se încadrează în categoria întreprinderilor în dificultate, în conformitate cu prevederile ghidului specific aplicabil apelului de proiecte
- ajutoarele de stat/de minimis primite în ultimii trei ani fiscali, la nivelul întreprinderii unice inclusiv cele primite/ solicitate în perioada scursă de la depunerea cererii de finanțare până la data semnării contractului de finanțare, la nivelul întreprinderii unice. **Perioada de 3 ani care trebuie luată în considerare în sensul Regulamentului 2023 / 2831 ar trebui evaluată în mod continuu**. Pentru fiecare nou ajutor de minimis acordat, trebuie luată în considerare valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate în ultimii 3 ani
- solicitantul respectă la data semnării contractului de finanțare regulile de cumul din cadrul schemelor de ajutor de minimis aplicabile în cadrul apelului de proiecte, precum și celelalte criterii de eligibilitate

În cazul în care, oricând până la data acordării finanțării, solicitantul se reîncadrează într-o altă categorie de întreprindere, acesta are obligația informării corespunzătoare a AM PR Centru.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM PR Centru nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

Pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție si contractare un solicitant are dreptul de a renunța la cererea de finanțare depusă.

Renunțarea poate fi făcută doar de reprezentantul legal al solicitantului, prin completarea unei adrese/ cereri de renunțare care trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:

- denumirea solicitantului,
- numele reprezentantului legal,
- codul SMIS alocat,
- titlul proiectului.

Cererea de renunțare va fi înregistrată la registratura AM PR Centru și pe baza acesteia cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de evaluare sau contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni.

Nu se vor analiza documente transmise sau comunicate în afara sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, de exemplu pe email, fax, poștă etc.

Proiectele depuse de către solicitanți după data și ora de închidere a apelului, conform secțiunii 4.3 din prezentul ghid vor fi respinse din procesul de evaluare, selecție și contractare, acestea nu vor mai parcurge etapele de evaluare.

Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare, cererea de finantare fiind respinsă, în cazul în care acesta:

- a indus grav în eroare Autoritatea de Management, prin furnizarea de informatii incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare sau daca a omis furnizarea acestor informatii;
- a încercat să obtina informatii confidentiale sau sa influenteze experții Autorității de Management în timpul procesului de evaluare.

Etapele procesului evaluare, selecție și contractare:

1. Conformitatea administrativă
2. Evaluarea tehnică și financiară
3. Contractarea proiectelor

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Respectarea cerințelor de ordin administrativ şi îndeplinirea condiţiilor de eligibilitate, aşa cum sunt prevăzute în Ghidul solicitantului, sunt asumate prin declaraţia unică a solicitantului, care se depune odată cu cererea de finanţare, urmând ca, în situaţia în care, după evaluarea tehnică şi financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă dovada îndeplinirii condiţiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, prin documente justificative.

Prin declaraţia unică, emisă pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale în vigoare privind falsul intelectual şi falsul în declaraţii, solicitantul, declară îndeplinirea tuturor condiţiilor de eligibilitate, aşa cum au fost prevăzute în Ghidul solicitantului, şi că va face dovada îndeplinirii acestor condiții, la cererea autorității de management, în condițiile prevăzute în Ghidul solicitantului, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului.

Odată cu generarea şi semnarea declaraţiei unice, solicitantului i se aduce la cunoştinţă, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021 /SMIS2021+, că în etapa de contractare are obligaţia de a face dovada celor declarate.
Solicitantul care, în etapa de contractare până la termenul stabilit de către autoritatea de management, nu face dovada îndeplinirii condiţiilor de eligibilitate conform declaraţiei unice prezentate în etapa de depunere a cererii de finanţare, este declarat respins, iar contractul de finanţare nu este semnat.

Verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generate de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

După verificarea conformității administrative, realizată conform celor de mai sus, solicitantul este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Admiterea cererii de finanțare, în această etapă, nu exclude posibilitatea ca proiectul să fie respins în etapa de verificare contractuală, dacă, în urma analizei de către AM, se constată nerespectarea oricărei condiții de acordare a finanțării.

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu este cazul.

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Proiectele vor fi evaluare din punct de vedere tehnic și financiar în ordinea depunerii acestora.
Evaluarea tehnică și financiară permite aprecierea gradului în care proiectul raspunde obiectivelor priorității de investiție/ operațiunii, a coerenței și clarității metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare, a sustenabilității, durabilității proiectului, etc. Modalitatea de punctare a criteriilor de evaluare tehnică și financiară este detalitată în cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, anexă a prezentului ghid.
Prezenta intervenție include **două apeluri distincte de proiecte**, corespunzătoare celor două teritorii ITI din Regiunea Centru:

(1) **ITI Microregiunea Țara Făgărașului**
și
(2) **ITI Moții Țara de Piatră**.

Deși criteriile și metodologia de evaluare tehnică și financiară sunt identice pentru ambele apeluri, **fiecare apel dispune de o alocare financiară proprie**, iar **proiectele depuse într-un apel sunt evaluate, punctate și ierarhizate exclusiv în cadrul apelului respectiv**, formând **liste separate de proiecte**.
Contractarea se realizează **în ordinea punctajului obținut în cadrul fiecărui apel**, în limita fondurilor disponibile aferente ITI relevante.

Evaluatorii vor justifica acordarea punctajelor/ depunctarea, după caz, la fiecare din criteriile/ subcriteriile analizate. Justificările trebuie să fie clare, succinte, cu referințe precise la CF analizată, iar fiecare evaluator va verifica criteriile de evaluare specifice competențelor pentru care a fost cooptat în comisia de evaluare.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Evaluatorii din cadrul comisiei de evaluare vor analiza cererea de finanțare și anexele aferente acesteia prin parcurgerea întregului set de documente disponibile până la momentul respectiv, pe baza grilelor de evaluare atașate ghidului solicitantului aplicabil fiecărui apel.

După parcurgerea integrală a grilei de evaluare ETF, experții evaluatori (prin secretariatul asigurat de AM PR) pot solicita clarificări privind cererea de finanțare. Termenul de răspuns la solicitarea de clarificări este de **maxim 5 zile lucrătoare** de la data transmiterii acesteia și nu poate fi prelungit.

Pentru a răspunde la clarificările aferente etapei de evaluare tehnică și financiară solicitantul de finanțare are la dispoziție, cumulat, un termen maxim de 15 zile lucrătoare, termen calculat de la data transmiterii primei solicitări de clarificări, în caz contrar proiectul fiind respins din procesul de evaluare și selecție.

ATENȚIE! Neatașarea la data depunerii cererii de finanțare a Planului de afaceri și a machetei financiare va conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, lipsa acestor documente nu poate face obiectul unei solicitări de clarificări.

Răspunsul la solicitarea de clarificări se va depune în mod similar depunerii proiectului și nu trebuie să introducă elemente/ îmbunătățiri/ documente noi de natură să modifice proiectul inițial, în sensul în care acesta ar putea obține un punctaj mai bun, mărindu-i șansele de a obține finanțare, ci trebuie să se refere la informațiile deja existente în cadrul cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

Punctajele acordate vor putea fi modificate în cazul identificării de neconcordanțe în cele menționate în cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren (dacă este cazul), cu justificarea și dovezile aferente. În cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară, anexate la ghidurile solicitantului, se vor menționa expres criteriile care pot suferi modificări ale punctajelor acordate, în urma vizitei la fața locului.

Grilele de evaluare tehnică și financiară și instrucțiunile de completare (daca e cazul) sunt anexe ale ghidurilor solicitantului aferent fiecărui apel de proiecte.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt detaliate în cadrul grilei ETF, anexă la ghidul solicitantului, după cum urmează:

1) **Contribuţia proiectului la realizarea obiectivului priorității de investiție**
   Se acordă punctaje pentru:
   - caracterul inovativ al investiției propuse,
   - investiții în extinderea sau crearea capacităților de producție / servicii ,
   - investiții în instruirea angajaților,
   - investiții în tehnici avansate de manufacturare, tehnologii IT&C pentru producție si servicii, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă, linii pilot, testare prototipuri,
   - impactul investiției asupra dezvoltării activității solicitantului
   - creșterea numărului mediu de salariați

2) **Contribuția proiectului la dezvoltarea economiei locale a zonei ITI vizate**
   Se acordă punctaje pentru
   - Investiții care contribuie la atingerea obiectivelor strategice ale ITI
   - Proiectul contribuie la creșterea de locuri de muncă în teritoriul ITI

3) **Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului**
   Se acordă punctaje pentru
   - calitatea planului de afaceri
   - fluxurile de numerar pozitive pe întreaga perioadă de analiză,
   - rata internă de rentabilitate a investiției, care reflectă viabilitatea economică și sustenabilitatea proiectului.

4) **Capacitatea financiară și operațională a solicitantului**
   Se acordă punctaje pentru
   - capacitatea financiară a solicitantului de a susține investiția prin ponderea contribuției proprii (eligibile) în valoarea totală eligibilă a proiectului și

- capacitatea operațională a solicitantului.

5) **Contribuția proiectului la aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen, accesibilitatea și nediscriminarea**
Se acordă punctaje pentru proiectele care includ
   - investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor,
   - măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător, de creștere a eficienței energetice și de atenuare a schimbărilor climatice, prin utilizarea resurselor regenerabile, retehnologizare și reducerea deșeurilor.

   De asemenea, sunt evaluate măsurile privind asigurarea egalității de șanse și de tratament, adaptarea infrastructurii pentru accesibilitate, angajarea persoanelor din categorii defavorizate, precum și integrarea principiului DNSH în cadrul investiției.

Pentru acestea, punctajele sunt alocate prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și sunt selectate de către solicitantul de finanțare în conformitate cu opțiunea aplicabilă în urma autoevaluării efectuate de către acesta.

ATENȚIE! Toate criteriile de selecție vor face obiectul reverificării de către evaluatorii independenți în etapa de evaluare tehnică și financiară, punctajele acordate de solicitant putând fi modificate în cazul în care opțiunea selectată nu corespunde cu situația descrisă în cererea de finanțare și anexele sale.

Acest apel fiind un apel competitiv cu termen limită de depunere, proiectele vor fi ordonate în funcție de punctajul obținut (care trebuie să fie peste pragul minim de calitate de 65 puncte). Ordinea în care va fi demarată etapa de contractare a proiectelor este ordinea descrescătoare a punctajelor obținute în urma evaluării tehnice și financiare.

Prezenta intervenție include două apeluri de proiecte distincte, corespunzătoare celor două teritorii ITI din Regiunea Centru – ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții Țara de Piatră. Mecanismul de selecție descris mai jos se aplică în mod separat pentru fiecare apel, fiecare dintre acestea având propria alocare financiară și propria listă de proiecte evaluate, ierarhizate și contractate. Proiectele depuse într-un apel ITI nu concurează cu proiectele depuse în celălalt apel, iar contractarea se realizează exclusiv în limita alocării financiare aferente ITI respective.

Astfel, în urma finalizării etapei de evaluare pentru toate proiectele din cadrul sesiunii de depunere și în urma soluționării de către AM PR Centru a tuturor contestațiilor depuse în cadrul sesiunii respective, se va realiza o ierarhizare a proiectelor acceptate, care au obținut cel puțin 65 puncte, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute și vor intra în etapa de contractare dacă se încadrează în alocarea financiară disponibilă pentru acest apel.

Proiectele care obțin mai puțin de 65 de puncte sunt respinse.

Departajarea proiectelor care au obținut același punctaj, în vederea încadrării în alocarea financiară disponibilă pentru apelul aferent ITI respective și demarării etapei de contractare, se va face în funcție de punctajele obținute la următoarele criterii, în ordinea enumerată, până la departajarea solicitanților: 2, 1, 4, 3, 5 din grila de evaluare tehnică și financiară.
În cazul în care departajarea nu se poate realiza conform celor de mai sus, având în vedere punctajele obținute, departajarea se va realiza în funcție de data și ora depunerii proiectelor.

Proiectele declarate acceptate, respectiv cele care au obținut punctajul de calitate și care nu se încadrează în alocarea financiară disponibilă pentru apelul aferent ITI respective, se vor include în lista de rezervă a apelului respectiv. Fiecare apel ITI (ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții Țara de Piatră) va avea propria listă de rezervă, formată exclusiv din proiectele depuse în cadrul apelului respectiv.

În situația în care alocarea apelului de proiecte se epuizează pe parcursul procesului de evaluare și selecție, înainte de închiderea apelului de proiecte, proiectele care nu se încadrează în alocare vor fi incluse pe lista de rezervă a apelului corespunzător ITI-ului în care au fost depuse. În cazul în care, ulterior închiderii apelului de proiecte, se identifică sau se disponibilizează fonduri suplimentare pentru apelul respectiv, proiectele din lista de rezervă vor fi incluse în procesul de selecție și contractare în ordinea depunerii, cu respectarea punctajului minim de calitate.
Pentru a intra la finanțare, proiectul trebuie să îndeplinească toate condițiile de eligibilitate care vor fi verificate în etapa de contractare.

La **stabilirea pragului minim de calitate** s-au avut în vedere următoarele:

- Prevederile OUG 23/2023 art. 5 alin. 10
- Notarea cu 0 la criteriile menționate ca și eliminatorii
- Din analiza proiectului, în baza punctajelor corespunzătoare de selecție, acesta să răspundă unui nivel mediu atât in privința calității documentației, cât și în privința relevanței pentru realizarea obiectivelor priorității și intervenției. Criteriile si punctajele corespunzătoare criteriilor de selecție au fost astfel stabilite încât nu va putea fi acceptat pentru finanțare un proiect care nu va îndeplini cel puțin cerințe medii de calitate a documentației sau de relevanță pentru realizarea obiectivelor priorității.
- Caracterul competitiv al apelului, care permite accesul la finanțare doar pentru cele mai bune proiecte, dintre cele depuse, în limita bugetului disponibil, asigurând astfel o selecție implicită a acelor proiecte care demonstrează cea mai mare relevanță pentru obiectivele apelului, coroborat cu cea mai bună calitate a planului de afaceri.

Criteriile de evaluare și selecție au fost elaborate în concordanță cu PR Centru, strategia ITI și contribuția proiectului la dezvoltarea zonei ITI precum și cu cerințele regulamentelor europene.

Punctajele sunt alocate prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și sunt selectate de către solicitantul de finanțare în conformitate cu opțiunea aplicabilă în urma autoevaluării efectuate de către acesta. Aceste criterii vor face obiectul reverificării în etapa de evaluare tehnică și financiară de către evaluatorii independenți, punctajele obținute putând fi modificate în cazul în care opțiunea selectată nu corespunde cu situația descrisă în cererea de finanțare și anexele sale.

Documentele strategice relevante pentru prezentul apel sunt strategiile de dezvoltare teritoriala aferente celor două teritorii ITI, disponibile pe site-urile oficiale ale structurilor de guvernanță ITI și ale Programului Regiunea Centru.
STRATEGIA DE DEZVOLTARE ADI ITI TARA FAGARASULUI poate fi consultata aici https://itimtf.ro/strategie/

STRATEGIA DE DEZVOLTARE ADI ITI "MOȚII, ȚARA DE PIATRA" poate fi consultata aici https://motiitaradepiatra.ro/wp-content/uploads/2026/05/Strategie-actualizata-2026.pdf

8.5. Aplicarea pragului de calitate

Pragul de calitate reprezintă pragul minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării tehnice și financiare.
În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de calitate este de minim 65 puncte.
O cerere de finanțare care în urma evaluării tehnice și financiare a obținut mai puțin de 65 puncte sau a fost notat cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) este considerată respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

8.6. Aplicarea pragului de excelență

Nu este cazul.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatul evaluării tehnice și financiare va fi comunicat solicitantului prin intermediul sistemului electronic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut şi justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu/subcriteriu în parte, cu mențiunea că proiectul mai poate fi respins în etapele ulterioare și că AM PR Centru își rezervă acest drept pe întreg procesul de evaluare, selecție și contractare, precum și posibilitatea depunerii de contestații.

În cazul cererilor de finanțare acceptate, scrisoarea de notificarea poate include eventuale recomandări formulate de experții evaluatori, atât pentru etapa contractuală cât și pentru etapa de monitorizare.

Proiectele respinse in această etapa procedurală nu pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte.

8.8. Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră neîndreptățit de rezultatele procesului de evaluare, selecție și contractare, poate formula în scris o singură contestație care va fi trimisă spre soluționare AM PR Centru prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ .

Contestația se formulează în scris, va fi însușită de către reprezentantul legal și va cuprinde:

- Datele de identificare ale solicitantului și cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS
- Datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului
- Obiectul contestației
- Motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația
- Dovezile pe care se întemeiază contestația, dacă este cazul
- Semnătura reprezentantului legal al solicitantului

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât de către reprezentantul legal . Contestațiile transmise de către alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse.

În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și prin urmare AM PR Centru o va considera neîntemeiată.

Contestațiile se depun în termen de maxim 30 zile calendaristice de la data înștiințării de către AM PR Centru a rezultatului asupra procesului de evaluare, selecție și contractare.

ATENȚIE!

Contestațiile depuse după termenul anterior menționat de 30 de zile calendaristice vor fi respinse, rezultatul obținut în cadrul procesului de evaluare și contractare fiind menținut.

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul cererii de finanțare.

Contestațiile vor fi soluționate în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării contestației la AM PR Centru.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației depusă la AM PR Centru. **Retragerea contestației se poate realiza doar de către reprezentantul legal.**

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Decizia AM PR Centru privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AM PR Centru o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. În cazul în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AM PR Centru, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în conformitate cu prevederile Legii 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Termenele de 30 de zile calendaristice prevăzute în prezenta secțiune se vor socoti pe zile libere, fără a intra în calcul ziua când termenul începe să curgă și nici ziua când acesta se împlinește.

8.9. Contractarea proiectelor

După finalizarea evaluării tehnice şi financiare a cererilor de finanţare, autoritatea de management, demarează etapa de contractare.
Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoştinţa solicitantului prin aplicaţia informatică MySMIS2021 /SMIS2021+. Urmare aplicării mecanismului de selecție descris mai sus, solicitanţii ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condiţiilor pentru selecţie sunt notificaţi cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică şi financiară, respectiv de la data soluţionării contestaţiilor.

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

În etapa de contractare, în condiţiile din Ghidul solicitantului, solicitanţilor li se solicită de către autoritatea de management, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin declaraţia unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condiţiilor de eligibilitate.

Solicitantul are obligația de a transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării. Prin excepție, acest termen poate fi prelungit o singură dată de către AM PR Centru, în baza unei justificări fundamentate, cu un termen de maxim 5 zile lucrătoare.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM PR Centru nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

Pentru avizele, autorizaţiile emise, solicitanţii au obligaţia să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuţiei lucrărilor sunt îndeplinite toate condiţiile legale pentru executarea acestora.

După primirea tuturor documentelor obligatorii solicitate, AM PR Centru va verifica și poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal şi nediscriminării. Termenele de răspuns la solicitările de clarificări nu pot depăși cumulat 15 zile lucrătoare. În acest sens, solicitantul are obligaţia să răspundă la clarificări în termenul comunicat de AM PR Centru, cu respectarea termenului (cumulat) de maxim 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancţiunea respingerii cererii de finanţare.

În cazuri excepţionale şi pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiţia ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiţii optime, în conformitate cu cererea de finanţare şi cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăşi 45 de zile calendaristice.

Verificarea îndeplinirii condiţiilor de eligibilitate se realizează pe baza informaţiilor şi documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informaţiilor şi documentelor care pot fi accesate, obţinute sau puse la dispoziţia autorităţii de management, din bazele de date administrate de alte instituţii publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate /interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor precum şi a informaţiilor şi a documentelor care au însoţit cererea de finanţare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

În cazul acestui apel de proiecte, vizita la fața locului se va realiza in etapa de contractare, pentru un eșantion de cel puțin 10% din proiectele pentru care se demarează etapa de contractare. La această vizită va participa un expert din partea AM PR Centru, vizita având drept scop verificarea măsurii în care spațiul destinat implementării proiectului este adecvat realizării investiției propuse în cererea de finanțare. Din partea solicitantului, la vizita la fața locului va participa reprezentantul legal al solicitantului/împuternicit al acestuia.

Vizita în teren se va realiza în termenul de 15 zie lucrătoare aferent solicitărilor de clarificări în caz contrar proiectul fiind exclus din procesul de contractare.

Nu se va prelua niciun document la etapa de vizită la fața locului, iar cu ocazia acesteia nu trebuie să se aducă clarificări suplimentare ori informații care nu se regăsesc în cererea de finanțare depusă.

8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condiţiilor de eligibilitate, AM PR Centru emite decizia de aprobare a finanţării, respectiv decizia de respingere a finanţării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanţării, AM PR Centru va proceda la încheierea contractului de finanţare.

AM PR Centru emite decizia de respingere a finanţării, în etapa de contractare, cu menţionarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puţin una dintre următoarele situaţii, fără ca enumerarea să excludă alte condiţii specifice prevăzute în ghidul solicitantului:

- solicitantul nu face dovada că cele declarate prin Declaraţia unică sunt conforme cu realitatea şi corespund cerinţelor ghidului solicitantului;
- solicitantul nu transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare în termen de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării și/sau nu răspunde la clarificări în termenul de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării de clarificări.

Decizia de respingere a finanţării se aduce la cunoştinţa solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021 /SMIS2021+, iar împotriva deciziei de respingere a finanţării, solicitantul poate formula contestaţie pe cale administrativă, la autoritatea de management, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Proiectele respinse în această etapă procedurală pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte, cu respectarea termenului limita de depunere a cererilor de finanțare . Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse.

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Pe baza informaţiilor incluse în cererea de finanţare şi, dacă este cazul, a informaţiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR Centru verifică şi validează indicatorii de etapă care sunt prevăzuţi în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanţare, precum şi cu rezultatele aşteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, aşa cum este prevăzută în contractul de finanţare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanţare, primul indicator de etapă va fi raportat la data semnării contractului de finanţare. În cazul proiectelor de investiţii, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii şi derulării procedurilor de achiziţii, cât şi la progresul execuţiei lucrărilor, aferente activităţii de bază.

Prevederi explicite referitoare la indicatorii de etapă, inclusiv informații privind indicatorii de etapă și a criteriilor și documentelor prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, se regăsesc în Planul de monitorizarea, Anexa 14 a prezentului ghid.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare

Contractul de finanţare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ şi se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale autorităţii de management şi reprezentantul legal al beneficiarului.

Semnarea contractului de către beneficiar se va realiza în maxim 5 zile lucrătoare de la data notificării AM PR Centru. În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări rezonabile), se consideră drept refuz al beneficiarului de a semna contractul, cererea de finanțare urmând a fi exclusă din procesul de contractare și respinsă de la finanțare.

Semnarea contractului de finanțare trebuie să se încadreze în termenul maxim prevăzut la art 11 alin 17 din OUG 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare şi digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare, calculate de la închiderea apelului de proiecte.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

Pe parcursul derulării procesului de evalure, selectie, contractare, implementare si pe perioada de durabilitate a proiectului, solicitantii de finantare au obigatia de a respecta toate prevederile legale naționale si europene în vigoare cu privire la conflictul de interese. Reprezentatul legal al solicitantului are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita aparitia sau pentru a înlătura orice situatie de natură să determine un conflict de interese, pe toată perioada menționată mai sus, începând cu data depunerii cereri de finanțare. Totodată, reprezentantul legal al solicitantului are obligatia de a informa AM PR Centru despre orice situație are cunoștință și care este de natură să dea naștere unui conflict de interese.

Pe parcursul derulării procesului de evalure, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, AM PR Centru va lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile.

Persoanele implicate în elaborarea și implementarea proiectelor sunt obligate să evite crearea unei situații de conflict de interese. Acestea trebuie să-și exercite imparțial și obiectiv atribuțiile, funcțiile deținute/încredințate și să se abțină de la orice acte sau fapte care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice/naționale, interesul economic sau orice alt interes personal sau direct. Astfel, persoanele implicate vor lua decizii numai pe criterii obiective de natură juridică/tehnică/economică și altele asemenea, întemeindu-se pe dovezi suficiente și adecvate.

10.ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, datele personale ale reprezentanților legali ai solicitanților/beneficiarilor, împuterniciților, persoanelor nominalizate în echipa de proiect/evidențiate în documentele proiectului vor fi prelucrate ca urmare a procesului de încărcare a informațiilor în sistemul informatic.

Datele cu caracter personal evidențiate in cererea de finanțare și anexele sale, in documentele transmise de beneficiar ulterior semnării contractului de finanțare, vor fi prelucrate în cadrul activității de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului depus spre finanțare sau contractat în cadrul PR Centru, precum si pe perioada de durabilitate, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95 / 46 / CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și stocate/arhivate conform normelor legale incidente.

Prin intermediul Declarației unice, solicitantii își vor exprima acordul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PR Centru în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

O informare cu privire la politica de confidentialitate a datelor utilizată în cadrul ADR Centru se regăsește la adresa http://www.adrcentru.ro/politica-confidentialitate-date/

11.ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului.

Activitatea de monitorizare reprezintă un mecanism de colectare și analiză sistematică a informațiilor privind activitățile, indicatorii și rezultatele proiectului, de urmărire a respectării planului de monitorizare a proiectului şi realizării indicatorilor de etapă prevazuti in planul de monitorizare, precum și comunicarea și utilizarea informațiilor obținute despre progresul proiectului.

11.1. Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoarte de progres, documente care vor fi întocmite și transmise în baza prevederilor contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro, utilizând modelul standard cuprins in anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021 de către beneficiar și se transmite trimestrial, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare. Autoritatea de management poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul/decizia de finanțare.
Rapoartele de progres sunt întocmite de beneficiari și transmise cu scopul de a prezenta în mod regulat informații referitoare la stadiul derulării proiectului, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan. Rapoartele de progres și documentele justificative care în însoțesc, conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, rezultatele obținute, indicatorii realizați până în momentul raportării și probleme întâmpinate pe parcursul derulării proiectului.
Pentru verificarea indicatorului RCR01 și a obligațiilor privind ocuparea forței de muncă asumate prin proiect, la finalul anului ulterior finalizării implementării proiectului, beneficiarul are obligația de a prezenta Anexa 18 – Raport de expertiză contabilă extrajudiciară, întocmită și semnată în conformitate cu cerințele prevăzute în cadrul acesteia.

Pentru perioada post-implementare, anual, beneficiarii vor întocmi și transmite prin sistemul informatic MYSMIS2021/SMIS2021 rapoarte privind caracterul durabil al proiectului/investiției. Acest raport va prezenta situația investitei și va cuprinde informatii privind atingerea indicatorilor de rezultat, precum și privitoare la sustenabilitatea proiectului/investiției.

11.2. Vizitele de monitorizare

În procesul de monitorizare a proiectelor se efectuează vizite de monitorizare și se elaborează rapoarte de vizită, întocmite utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023, vizite efectuate în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât şi post-implementare, pe perioada în care beneficiarul are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Beneficiarul este responsabil pentru implementarea proiectului în condițiile specificate în contractul de finanțare, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, anexă a contractului de finanțare.

Planul de monitorizare a proiectului cuprinde indicatorii de etapă stabiliţi pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează şi se evaluează progresul implementării proiectului, precum şi condiţiile şi documentele justificative pe baza cărora se evaluează şi se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor şi ţintelor finale ale indicatorilor de realizare şi de rezultat prevăzuţi în cererea de finanţare şi asumaţi în contractul de finanţare. Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile ţintelor finale ale indicatorilor de realizare şi de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum şi valorile de bază/de referinţă ale acestora.

Autoritatea de management are obligația de a monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare.

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar autoritatea de management verifică şi confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar.

Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, autoritatea de management poate solicita clarificări sau inițiа o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenţionări automate către beneficiar şi autoritatea de management cu cel puţin 10 zile calendaristice înaintea termenului prevăzut la aliniatul anterior și se notifică beneficiarul și autoritatea de management cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.

În cazul nerespectării termenului prevăzut, prin sistemul informatic MySMIS2021SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor, ulterior beneficiarul putand solicita, motivat, autorităţii de management deblocarea aplicaţiei pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situaţia îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, şi prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă nu are implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, autoritatea de management poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri suplimentare:

a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererilor de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74, alin (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;
b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a). Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitare la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă
c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cereri sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului;
d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;
e) rezilierea contractului de către autoritatea de management;
f) alte măsuri specifice prevăzute în contractual de finanțare, cu respectarea prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR Centru poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

12.ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

În procesul de implementare a proiectelor, Autoritatea de Management utilizează atât mecanismul cererilor de plată, cât și cel al rambursării cheltuielilor efectuate, precum si posibilitatea de acordare a unei prefinanțări Beneficiarilor, la solicitarea acestora.

Mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare are în vedere verificarea de către AM PR Centru a eligibilității cheltuielilor aferente implementării unui proiect, urmând ca plățile să se efectueze numai dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de eligibilitate prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, în termenele și condițiile prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021. Aceste termene sunt respectate pentru toate etapele proceselor de verificare și autorizare realizate la nivelul Autorității de Management.

Detalii privitoare la cele menționate mai sus, precum și documentele obligatorii necesar a fi depuse se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe *www.regiocentru.ro* , precum și în Contractul de finanțare.

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitaţile teritoriale ale Trezoreriei statului / instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea Cererilor de prefinantare, a sumelor solicitate.

Pentru verificarea cererii de prefinanțare, experții din cadrul AM PR Centru au la dispoziție un termen de maxim **15 zile lucrătoare** de la data depunerii cererii de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Condițiile acordării prefinanțării, termenele procedurale aplicabile, precum si continutul dosarului cererii de prefinantare se regăsesc in Manualul beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitaţile teritoriale ale Trezoreriei statului/ Institutii financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de plată, a cheltuielilor rambursabile şi a contravalorii taxei pe valoarea adaugată (conform contractului de finanţare) aferentă cheltuielilor eligibile

Pentru verificarea cererii de plata, experții din cadrul AM PR Centru au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări,

termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de plată, termenele procedurale aplicabile, precum si continutul dosarului cererii de plată se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cerere depusă de către un beneficiar prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitaţile teritoriale ale Trezoreriei statului/ Institutii financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de rambursare, a cheltuielilor rambursabile şi a contravalorii taxei pe valoarea adaugată (conform contractului de finanţare) aferentă cheltuielilor eligibile.

Pentru verificarea cererii de rambursare, experții din cadrul AM PR Centru au la dispozitie un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de rambursare, termenele procedurale aplicabile, precum si continutul dosarului cererii de rambursare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare va fi atasat în etapa de contractare, reprezentând o anexă a contractului de finanțare, acesta urmând a fi generat de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ . Acesta va fi elaborat în baza informațiilor cuprinse în cererea de finanțare și în anexele sale privitoare la calendarul activităților previzionate, planificarea achizițiilor necesar a fi derulate și bugetul proiectului.

În conformitate cu prevederile Contractului de finanțare, Graficul de a cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor va putea fi modificat prin Notificarea beneficiarului, care nu va face obiectul aprobării de către AM, cu respectarea conditionalităților stabilite prin Ghidul Solicitantului și detaliate prin Condițiile specifice aferente contractului de finanțare.

12.5. Vizitele la fața locului

În perioada de implementare a proiectului, AM PR Centru va efectua o vizită la faţa locului la momentul rambursării a 50% din valoarea eligibilă a contractului de finanţare şi o vizită la cererea de rambursare finală, cu excepția proiectelor pentru care obiectivul este dotarea cu echipamente, caz în care se va efectua doar o vizită la cererea de rambursare finală.

În cazul proiectelor care au de transmis o singură cerere de rambursare, aceasta va fi verificată și la fața locului.

De asemenea, proiectele care, conform graficului, au de transmis maximum două cereri de rambursare, verificarea la fața locului va fi efectuată la cererea de rambursare finală.

În cazul prezentului apel, este obligatorie efectuarea vizitei pe teren la cererea de rambursare finală.

Autoritatea de Management poate să efectueze şi alte vizite la faţa locului aferente cererilor de rambursare sau cererilor de plată, în perioada de implementare a proiectului, daca este cazul.

Efectuarea vizitei pe teren va avea drept scop:

- Verificarea existenței livrabilelor (format fizic sau electronic) / bunurilor obținute în cadrul proiectului și corespondența acestora din punct de vedere tehnic și financiar cu cele din factură/contract de achiziție publică/procese-verbale;
- Verificarea corelării stadiului lucrărilor executate cu lucrările decontate pe parcusul implementării;
- Verificarea realizării activității de publicitate a proiectului, aşa cum este prevăzut în contractul de finanţare;

Verificarea stadiului de implementare, în conformitate cu Planul de monitorizare, respectiv dacă există întârzieri în implementarea proiectului.

13.MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legate în vigoare poate determina AM PR Centru să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM PR, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

Pentru aplicarea celor menționate mai sus, AM PR Centru poate emite corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid, în cadrul cărora vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

De asemenea, AM PR Centru poate emite instrucțiuni având ca obiect clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile acestuia.

În funcție de modificările intervenite, AM PR Centru se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În situația în care este necesară emiterea de corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid sau de instrucțiuni privind clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, în cuprinsul acestora vor fi precizate și dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AM PR Centru se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

14.ANEXE

Anexa 1 - Instrucțiuni de completare a formularului cererii de finanțare
Anexa 2 - Declarație Unică
Anexa 3 - Coduri_CAEN
Anexa 4 - Grila ETF
Anexa 5 - Grila de verificare eligibilitate și contractare
Anexa 6 - Plan de afaceri
Anexa 7 - Macheta financiară
Anexa 8 - Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM
Anexa 8a - Încadrarea în categoriile IMM
Anexa 9 - Declarație privind privind eligibilitatea TVA
Anexa 10 - Declarație conformitate documente încărcate în MySMIS
Anexa 11 - Declarație privind ajutoarele de stat și minimis primite
Anexa 12- Declarație privind impactul economic și social local ITI
Anexa 13 - Declarație privind impactul proiectului asupra ariilor naturale protejate
Anexa 14 - Model hotărâre AGA
Anexa 15 - Tabel centralizator numere cadastrale
Anexa 16 - Planul de monitorizare
Anexa 17 - Contract de finanțare condiții generale și specifice
Anexa 18- Raport de expertiză contabilă extrajudiciară